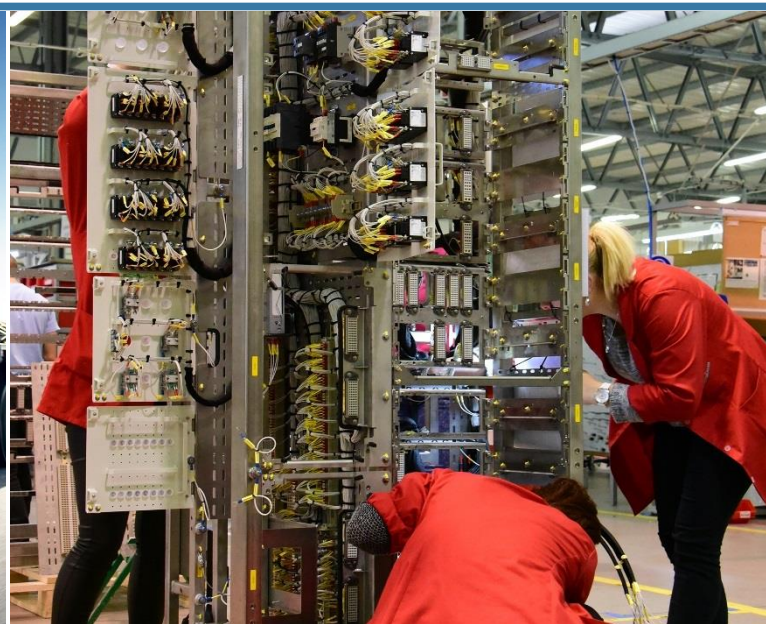

Tilinpäätös 2016

Sisältö

Toimintakertomus

Hallituksen toimintakertomus	3
Tunnusluvut	11
Tunnuslukujen laskentakaavat	14
Tuloksenmääreet ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	15
Osakkeet ja osakkeenomistajat	16

Tilinpäätöslaskelmat

Konsernin laaja tuloslaskelma	24
Konsernin tase	25
Konsernin rahavirtalaskelma	26
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	27

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Laatimisperusta ja laadintaperiaatteet	29
--	----

1. Kauden tulokseen liittyvät erät	
1.1 Toimintasegmentit	35
1.2 Liiketoiminnan muut tuotot	36
1.3 Materiaalit ja palvelut	37
1.4 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	37
1.5 Liiketoiminnan muut kulut	43
1.6 Tuloverot, ml. laskennalliset verosaamiset ja -velat	43
1.7 Osakekohtainen tulos	47
2. Liiketoimintaan liittyvät (operatiiviset) varat ja velat	
2.1 Aineettomat hyödykkeet	48
2.2 Arvon alentumistestaus	50
2.3 Aineelliset hyödykkeet	52
2.4 Myytävissä olevat rahoitusvarat	54
2.5 Pitkäaikaiset saamiset ja muut velat	54
2.6 Vaihto-omaisuus	54
2.7 Myyntisaamiset ja muut saamiset	55
2.8 Ostovelat ja muut korottomat velat	55
2.9 Varaukset	56
3. Pääomarakenne ja rahoituskustannukset	
3.1 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu-, kirjaamis- ja arvostamisperiaatteet sekä kirjanpitoarvot ja käyvät arvot arvostusryhmittäin	57
3.2 Korolliset rahoitusvelat	62
3.3 Rahoitustuotot ja -kulut	62
3.4 Rahoitusriskien hallinta	63
3.5 Oma pääoma	68

4. Muut liitetiedot	
4.1 Lähipiiritapahtumat	71
4.2 Konsernirakenne	73
4.3 Hankitut liiketoiminnot	74
4.4 Perustetut yritykset	75
4.5 Lopetetut toiminnot	76
4.6 Muut vuokrasopimukset	77
4.7 Ehdolliset erät ja sitoumukset	77
4.8 Valtiovarainministeriön asetuksen 1020/2012 edellyttämät tiedot	78
4.9 Tilikauden jälkeiset tapahtumat	78

Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön tuloslaskelma	79
Emoyhtiön tase	80
Emoyhtiön rahoituslaskelma	81
Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	82
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	
1. Liikevaihto markkina-alueittain	84
2. Liiketoiminnan muut tuotot	84
3. Henkilöstökulut	84
4. Liiketoiminnan muut kulut	84
5. Rahoitustuotot ja -kulut	85
6. Tuloverot	85
7. Pysyvät vastaavat	86
8. Sijoitukset	87
9. Pitkäaikaiset saamiset	87
10. Lyhytaikaiset saamiset	87
11. Oma pääoma	88
12. Pitkäaikainen vieras pääoma	89
13. Lyhytaikainen vieras pääoma	89
14. Vastuusitoumukset ja muut vastuut	89

Hallituksen esitys voitonjaoksi	90
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	90
Tilinpäätösmerkintä	91
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	92
Liite: Tilintarkastuskertomus	

Hallituksen toimintakertomus

Toimitusjohtajan katsaus

PKC saavutti asettamansa toiminnalliset tavoitteet tilikaudella 2016. Yhtiön jatkuvien toimintojen liikevaihto pysyi edellisen vuoden tasolla ollen 846 milj. euroa (847 milj. euroa). Sen sijaan jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) kasvoi ollen 64 milj. euroa (59 milj. euroa).

Tilikaudella 2016 keskeiset hankkeet keskittyivät kasvustrategiamme toteuttamiseen.

- Vuonna 2015 ostettu Groclinin kiskokalustoliiketoiminta saatiin menestyksellisesti integroitua osaksi PKC:tä. Kiskokalustoliiketoiminta lähti vahvaan kannattavaan kasvuun tilikauden aikana, mistä yhtenä osoituksena oli Bombardier Transportationin kanssa solmittu globaali raamisopimus.
- Laajentuminen Kiinan kuorma-automarkkinoille eteni. Vuonna 2015 toimintansa aloittaneen Huakai-PKC yhteisyrityksen johto yhdessä PKC:n Kiinan tiimin kanssa osoitti erinomaista taitoa yhdistää PKC:n tuotanto-osaaminen Huakain asiakkaiden vaatimuksiin. Seurauksena oli kannattava ja kasvava liiketoiminta. Tilikauden aikana perustimme myös yhteisyrityksen Kiinaan JAC-yhtymän kanssa. Tämän yhteisyrityksen arvioidaan aloittavan toimintansa Q2/17 loppuun mennessä.
- Euroopassa tehtaiden ja tuotannon uudelleenjärjestelyt saatiin päätökseen tilikauden loppuun mennessä. PKC:lla on nyt käytössään kilpailukyinen ja nykyaikainen tuotantoverkosto palvelemaan asiakkaidemme tarpeita.

PKC markkina-asema säilyi vahvana kaikilla tuote- ja maantieteellisillä alueilla koko tilikauden. Tämä saavutus ei olisi ollut mahdollista ilman PKC:n henkilöstön erinomaista ammattitaitoa. Tästä haluan lausua parhaimmat kiitokset kaikille PKC:läisille.

Vuonna 2017 odotamme markkinaympäristön olevan vaihteleva. Pohjois-Amerikassa kuorma-autojen tuotannon ennustetaan edelleen laskevan. Euroopassa tuotantomäärien ennakoidaan pysyvän ennallaan. Brasilian markkinoiden osalta olemme varovaisia ja uskomme tuotantomäärien olevan edellisen vuoden tasolla. Kiinassa kuorma-autojen tuotannon arvioidaan pysyvän ennallaan, mutta PKC:n kannalta olennaista on johdinsarjojen monimutkaistumisen mukanaan tuoma keskihintojen nousun jatkuminen. Kiskokalustomarkkinoiden arvioidaan kasvavan ja PKC:n kiskokalustoasiakkaiden tilauskannat ovat hyvällä tasolla.

Tammikuussa 2017 Motherson Sumi Systems Limited julkaisi vapaaehtoisen julkisen ostotarjouksen kaikista PKC:n osakkeista ja optio-oikeuksista. Tavoitteena on kahden yhtiön yhdistämisellä luoda johtava johdinsarjojen ja komponenttien toimittaja maailman kuljetusteollisuudelle. Tämä on innostava kehitys yhtiöllemme ja työntekijöillemme ja tarjoaa meille uusia mahdollisuuksia monilla alueilla.

Avainluvut (jatkuvista toiminnoista ellei muuta mainittu)

1 000 euroa (ellei muuta mainittu)	2016	2015	Muutos %
Liikevaihto	845 672	847 338	-0,2
Vertailukelpoinen EBITDA	64 357	59 528	8,1
% liikevaihdosta	7,6	7,0	
Vertailukelpoinen EBITA	42 504	39 361	8,0
% liikevaihdosta	5,0	4,6	
Vertailukelpoinen liikevoitto	31 890	29 012	9,9
% liikevaihdosta	3,8	3,4	
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-5 353	-8 782	
Liikevoitto (-tappio)	26 537	20 230	31,2
% liikevaihdosta	3,1	2,4	
Voitto (tappio) ennen veroja	20 588	16 860	22,1
Tilikauden tulos	12 235	5 873	108,3
Tulos/osake (EPS), euroa	0,43	0,23	87,0
Liiketoiminnan rahavirta ¹⁾	35 464	14 813	139,4
Sidotun pääoman tuotto (ROCE) ¹⁾ , %	9,7	9,9	
Gearing ¹⁾ , %	30,2	31,4	
Henkilöstö keskimäärin	21 277	20 214	5,3

¹⁾ 2015 vuoden luvut sisältävät lopetettujen toimintojen varat ja velat

Toimintaympäristö

Suurin osa PKC Groupin avainasiakkaista toimii hyötyajoneuvoteollisuudessa, jonka tuotteet ovat investointihyödykkeitä ja joiden kysyntä on siten vahvasti yhteydessä yleiseen talouskehitykseen. Taloudellinen aktiivisuus oli hieman keskimääräistä heikompi Pohjois-Amerikassa vuonna 2016 ja ennakoitua koron nousua lykättiin aiemmista ennusteista. Euroopan talouden kohtuullinen kasvu on jatkunut huolimatta Iso-Britannian kansanäänestyksen päätöksestä poistua EU:sta. Euroopan keskuspankin määrällinen elvytys, matalampi öljyn hinta ja kasvanut viennin kilpailukyky on tukenut taloudellista aktiivisuutta. Brasiliassa ja Venäjällä taloudet ovat edelleen lamassa, vaikka mahdollisuus hitaaseen suunnanmuutokseen on kasvanut. Kiinassa kasvu on jatkunut odotetulla tasolla.

PKC:n tuoteohjelmien elinkaaret ovat pitkiä, minkä vuoksi lyhyillä tarkastelujaksoilla tapahtuvan PKC:n markkinaosuuksien vaihtelun selittävät pääosin asiakkaiden markkinaosuuksien muutokset. PKC:n alueellisissa kuorma-autojen johdinsarjojen tuotannon markkinaosuuksissa tapahtui vuoden 2016 kuluessa jonkin verran kvartaalikohtaista vaihtelua. Eniten vaihtelua markkinaosuuksissa oli Pohjois-Amerikan raskaiden kuorma-

autojen markkinoilla (60 % - 62 %) ja keskiraskaiden kuorma-autojen markkinoilla (31 % - 32 %). Vuonna 2016 Brasilian ja Euroopan kuorma-autojen markkinaosuuksien kehitys oli suhteellisen vakaa. Vuoden 2015 kolmannen vuosineljänneksen lopusta lähtien, kun perustettiin yhteisyritys Jiangsu Huakai Wire Harness Co. Ltd. kanssa, PKC:n markkinaosuus Kiinan raskaiden kuorma-autojen markkinoista on ollut 8 % - 10 %.

PKC Group -konsernin toimintavaluutta euro on heikentynyt Yhdysvaltojen dollaria vastaan katsauskauden lopussa, mutta oli keskimäärin lähellä vertailukauden tasoa. Katsauskauden loppua kohden Brasilian real vahvistui suhteessa euroon, mutta oli keskimäärin heikommalla tasolla kuin vertailukaudella. Yhdysvaltojen dollari on vahvistunut edelleen Meksikon pesoa vastaan ja oli merkittävästi vahvemmalla tasolla kuin vertailukaudella. Keskeisen raaka-aineen kuparin hinta oli suhteellisen vakaa katsauskaudella neljanteen vuosineljänneksen asti, jolloin kuparin hinta nousi merkittävästi. Kuparin hinnan muutos päivitetään asiakasihintoihin keskimäärin 3-5 kuukauden viiveellä.

Ajoneuvotuotanto, yksikköä	7-12/2016	7-12/2015	Muutos %	1-12/2016	1-12/2015	Muutos %
Pohjois-Amerikka						
Raskaat kuorma-autot	100 792	155 564	-35,2%	228 090	323 634	-29,5%
Keskiraskaat kuorma-autot	108 679	121 606	-10,6%	241 161	239 302	0,8%
Kevyet ajoneuvot (Pick-up & SUV)	5 012 993	4 779 497	4,9%	10 062 683	9 476 533	6,2%
Eurooppa						
Raskaat kuorma-autot	193 955	189 988	2,1%	381 379	359 507	6,1%
Keskiraskaat kuorma-autot	42 861	35 328	21,3%	84 209	68 008	23,8%
Brasilia						
Raskaat kuorma-autot	19 872	20 427	-2,7%	39 530	48 001	-17,6%
Keskiraskaat kuorma-autot	8 006	10 913	-26,6%	18 327	24 473	-25,1%
Kiina						
Raskaat kuorma-autot	375 773	238 606	57,5%	715 690	536 089	33,5%
Keskiraskaat kuorma-autot	110 732	110 889	-0,1%	219 078	204 029	7,4%

Lähde: LMC Automotive Q4/2016

Vuonna 2016 Euroopan kuorma-autojen kysyntä on jatkanut elpymistään ja lähestyy normaalia pitkän aikavälin korvausinvestointitasoa. Euroopan kuorma-autojen tuotantomäärät sisältävät myös vientimäärät EMEAan, esim. Venäjälle, jotka ovat kuitenkin olleet matalalla tasolla. Pohjois-Amerikassa raskaiden kuorma-autojen kysyntä on heikentynyt huomattavasti vuodesta 2015, jolloin tuotantomäärät olivat kymmenen vuoden jaksolla korkeimmillaan. Raskaiden kuorma-autojen tilauskertymä oli erittäin alhaisella tasolla katsauskaudella. Raskaiden kuorma-autojen kysyntä on vähentynyt johtuen valmistus-, öljy- ja kaasuteollisuuden hidastumisesta. Tuotantomäärät ovat laskeneet myös varastojen vähenyksistä ja käytettyjen kuorma-autojen suuresta tarjonasta johtuen. Brasiliassa heikolla taloudellisella tilanteella oli edelleen vahva negatiivinen vaikutus kuorma-autojen kysyntään. Kiinan taloudellinen tilanne on vakiintunut ja kuorma-autotuotanto on kasvanut johtuen osittain markkinoiden sopeutumisesta uusiin päästöstandardeihin. Lisäksi uudet ylikuormitusrajoitukset otettiin käyttöön, mikä lisäsi kuorma-autojen kysyntää edelleen Kiinassa vuoden viimeisellä neljänneksellä. Kiskokalustokysyntä on jatkanut tasaista kasvuaan.

Liikevaihto ja kannattavuus jatkuvissa toiminnoissa

Tammi-joulukuun liikevaihto oli 845,7 milj. euroa (847,3 milj. euroa) eli 0,2 % vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Konsolidoinnissa käytettävien valuuttakurssien muutoksilla ei ollut oleellista vaikutusta konsernin liikevaihtoon. Heinäkuun 2015 alusta lähtien konsernin liikevaihtoon sisältyy ostettu Groclin Wiring & Controls liiketoiminta ml. Puolassa toimiva Kabel-Technik-Polska Sp. z o.o., joka kasvatti tammi-kesäkuun liikevaihtoa +9 % vertailukauden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Kiinalainen yhteisyritys, Jiangsu

Huakai-PKC Wire Harness Co., Ltd, aloitti toimintansa lähellä syyskuun 2015 loppua, ja sen vaikutus tammi-syyskuun liikevaihtoon oli +5% vertailukauden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Tammi-joulukuun käyttökate (EBITDA) ennen vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli 64,4 milj. euroa (59,5 milj. euroa) eli 7,6 % (7,0 %) liikevaihdosta. Tilikaudella kirjattiin vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä -5,4 milj. euroa (-8,8 milj. euroa). Tilikaudella 2016 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät koostuvat pääasiassa Pohjois-Amerikan organisaation ja tuotantokapasiteetin sopeuttamiskustannuksista keskipitkän aikavälin näkymiin. Vertailukauden vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät koostuvat uudelleenjärjestelykuluista liittyen pääasiassa Curitiban (Brasilia) tehtaan sulkemiseen ja konsernin strategiaan uudelleenorganisointiin liittyvistä kuluista.

Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) kohentui Euroopassa tuotantojärjestelyjen johdosta parantuneella tuottavuudella sekä kasvaneella tuotannolla Kiinassa ja kiskokalustosegmentissä. Brasilian kannattavuus jatkoi paranemistaan, vaikka olikin koko vuoden tasolla vielä negatiivinen. Toisaalta Pohjois-Amerikan kannattavuus laski matalampien tuotantomäärien ja epäedullisen tuotejakauman johdosta. Pohjois-Amerikan kannattavuutta heikensi ylimääräiset kevyen ajoneuvo-ohjelman alasajo- ja ylösajo-kustannukset kolmannella neljänneksellä, mikä johti 4,5 milj. euron ylimääräisiin nettokustannuksiin. Noin 2,5 milj. euroa näistä ylimääräisistä kustannuksista saatiin kompensoitua neljännellä neljänneksellä. Tammi-joulukuun liikevoitto ennen vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja yrityshankinnoista aiheutuneita poistoja (PPA -poistot) oli 42,5 milj. euroa (39,4 milj. euroa), joka on 5,0 % liikevaihdosta (4,6 %). Tammi-joulukuun konsernin poistot ja arvonalentumiset olivat 32,6 milj. euroa (31,3 milj. euroa), ilman PPA-

poistoja ja arvonalentumistappioita ne olivat 21,9 milj. euroa (20,2 milj. euroa).

Konsernin liiketulos tammi-joulukuussa oli 26,5 milj. euroa (20,2 milj. euroa), eli 3,1 % (2,4 %) liikevaihdoista.

Rahoituserät ja tulos jatkuvissa toiminnoissa

Rahoituserät olivat -6,0 milj. euroa (-3,4 milj. euroa) tammi-joulukuussa. Rahoituserät sisältävät tammi-joulukuussa -1,5 milj. euron (0,9 milj. euron) valuuttakurssierot. Ilman valuuttakurssierojen vaikutusta rahoituserät olivat lähellä edellisen vuoden tasoa.

Tulos ennen veroja tammi-joulukuussa oli 20,6 milj. euroa (16,9 milj. euroa). Tammi-joulukuun tuloverot olivat 8,4 milj. euroa (11,0 milj. euroa). Erityisesti vertailukaudella efektiiviseen veroasteeseen vaikutti PKC Groupin toiminnan korkea osuus Pohjois-Amerikassa, jossa veroasteet ovat korkeammat sekä tappiot, sisältäen toiminnan uudelleenjärjestelykustannusten vaikutuksen Brasiliassa, joista ei tällä hetkellä kirjata laskennallisia verosaamisia. Tilikauden tulos oli 12,2 milj. euroa (5,9 milj. euroa). Tammi-joulukuun tulos/osake oli 0,43 euroa (0,23 euroa).

Rahavirta, tase ja rahoitus

Tammi-joulukuun liiketoiminnan rahavirta jatkuvista toiminnoista oli 35,5 euroa milj. euroa (14,8 milj. euroa sisältäen lopetetut toiminnot) ja rahavirta investointien jälkeen jatkuvista toiminnoista 17,0 milj. euroa (-23,4 milj. euroa sisältäen lopetetut toiminnot). Katsauskaudella operatiiviseen rahavirtaan vaikutti kausiluonteisesti käyttö pääoman kasvu vuoden loppupuolelle saakka, jolloin käyttö pääoma tyypillisesti on alhaisimmalla tasollaan vuoden vaihteen tuotantoseisokkien aikana.

Käyttö pääoma (vaihto-omaisuus, myyntisaamiset ja ostovelat) laski edellisen tilikauden lopusta 2,8 milj. euroa ollen joulukuun lopussa 89,9 milj. euroa. Netto käyttö pääoma (sisältäen kaikki lyhytaikaiset korottomat erät) joulukuun lopussa oli 40,8 milj. euroa (55,1 milj. euroa vuotta aiemmin), eli muutos tammi-joulukuun aikana oli 14,3 milj. euroa. Vertailukaudella nettokäyttö pääoma nousi 28,9 milj. euroa. Vertailukausien netto ja käyttö pääoma sisältävät lopetetut toiminnot. Netto käyttö pääoma sisältää 7,9 milj. euron velan liittyen jälkiverotuspäätökseen Suomessa, joka alun perin kirjattiin vuoden 2014 kolmannella vuosineljänneksellä. Lisäksi nettokäyttö pääoma laski neljännellä vuosineljänneksellä osto-optiovelan (liittyen Groclin Wiring & Controls liiketoiminnan ml. Puolassa toimiva Kabel-Technik-

Polska Sp. z o.o. ("KTP") yrityskauppaan) luokittelusta lyhytaikaisin velkoihin. Hankitun kiskokalustoliiketoiminnan sekä kiinalaisen yhteisyrityksen käyttö pääoman rakenne on erilainen kuin muualla konsernissa.

Konsernin bruttoinvestoinnit jatkuvista toiminnoista olivat tammi-joulukuussa 24,5 milj. euroa (36,9 milj. euroa), eli 2,9 % (4,4 %) liikevaihdosta. Bruttoinvestoinnit jakautuivat maantieteellisesti seuraavasti: Pohjois-Amerikka 46,9 % (18,6 %), Eurooppa 39,5 % (77,1 %), APAC 6,8 % (2,9 %) ja Etelä-Amerikka 4,2 % (1,5 %). Investoinnit olivat normaaleja ylläpitoinvestointeja tuotannon koneisiin ja laitteisiin. Vertailukaudella investoinnit sisältävät yrityskaupan vaikutuksen 22,5 milj. euroa.

Rahavarat olivat tilikauden lopussa 130,1 milj. euroa (118,3 milj. euroa). Korolliset velat olivat tilikauden päättyessä 176,6 milj. euroa (167,7 milj. euroa), joka koostui pitkäaikaisesta korollisesta velasta, 141,3 milj. euroa, ja lyhytaikaisesta korollisesta velasta, 35,3 milj. euroa. Korolliset lyhytaikaiset velat koostuivat pääosin liikkeelle lasketuista yritystodistuksista. PKC Groupilla on kotimainen yritystodistusohjelma, jonka puitteissa PKC Group laskee säännöllisesti liikkeelle lyhytaikaisia arvopapereita. Lisäksi konsernilla on käytettävissään vahvistettu käyttämätön 90,0 milj. euron luottolimiitti. PKC Group käyttää valikoivasti myös joidenkin asiakkaiden osalta laskusaatavarahoitusta ilman takautumisoikeutta. Laskusaatavarahoituksen määrä joulukuun lopussa oli 27,4 milj. euroa (27,7 milj. euroa) jatkuvissa toiminnoissa.

Korollisten velkojen keskimääräinen efektiivinen korko käyttämätön luottolimiitti huomioituna oli tilikauden päättyessä 2,8 % (2,4 %). Muutos keskimääräisessä efektiivisessä korossa johtuu pääasiassa koronvaihtosopimuksen päättymisestä. Konsernin omavaraisuusaste oli 27,4 % (29,0 %). Korolliset nettovelat olivat 46,6 milj. euroa (49,4 milj. euroa) ja nettovelkaantumiste (gearing) oli 30,2 % (31,4 %).

Lopetetut toiminnot

Elektroniikkaliiketoiminta on luokiteltu myytäväksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi ja raportoidaan lopetettuna toimintona 31.3.2016 lähtien. Muutoksen jälkeen PKC Groupilla on vain yksi raportoiva pääliiketoimintasegmentti, joka sisältää myös konsernitoiminnot ja muut erät.

Lopetetttujen toimintojen (elektroniikkaliiketoiminta) liikevaihto tammi-joulukuussa oli 41,9 milj. euroa ja raportoitu liiketappio oli -6,4 milj. euroa sisältäen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät (aiemmin kertaluonteiset erät). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat -4,9 milj. euroa. Joulukuun lopussa lopetetttujen toimintojen (elektroniikkatoiminta) aineelliset hyödykkeet olivat 4,8 milj. euroa, aineettomat hyödykkeet 0,1 milj. euroa, vaihto-omaisuus 8,1 milj. euroa, myynti- ja muut saamiset 7,2 milj. euroa ja osto- ja muut velat 10,1 milj. euroa.

Lisätietoja lopetetuista toiminnoista löytyy konsernitiilin päätöksen liitteestä 4.5 Lopetetut toiminnot.

Tutkimus ja kehitys jatkuvissa toiminnoissa

Tutkimus- ja kehityskulut olivat tammi-joulukuussa 6,0 milj. euroa (5,4 milj. euroa), eli 0,7 % (0,6 %) konsernin liikevaihdosta. Joulukuun lopussa tuotekehityksessä työskenteli 84 (80) henkilöä. Luvussa eivät ole mukana tuotannon ja prosessien kehityksessä työskentelevät henkilöt.

PKC:n johdinsarjaliiketoiminnan tuotekehitys huomioi tuotestrategiassaan asiakkaidensa lyhyen ja pitkän aikavälin tuotekehitystarpeet sekä ajoneuvoteollisuuden viimeisimmät kehityssuunnat.

PKC:n päätuotteita ovat yksilöllisesti räätälöidyt johdinsarjat, minkä lisäksi PKC:n tuotekehitys on edelläkävijä uusien ratkaisujen soveltamisessa asiakkaidensa tarpeisiin. Kasvava osa PKC:n globaalia tuotevalikoimaa on ajoneuvoelektroniikka, jonka avulla PKC pystyy tarjoamaan asiakkailleen entistä pidemmälle optimoituja sähkönjakelujärjestelmiä.

Varhainen osallistuminen tuotteen suunnitteluun mahdollistaa kustannustehokkaat ja luotettavat ratkaisut hyödyntäen sekä viimeisimpiä tuotanto- ja tuoteteknologioita että ottaen huomioon myös "Design for Manufacturing" -näkökannan. Nämä mahdollistavat iterointikierrosten vähentämisen ja pienentävät suunnittelukustannuksia.

PKC pyrkii täyttämään asiakkaan tarpeet tuotteen osalta, konseptisuunnittelusta massatuotannon toimittamiseen.

Aktiivisella teknologian kehittämisellä etsitään jatkuvasti parannusta tuotteiden laatuun ja suorituskyykyyn: vaihtoehtoisia materiaaleja tutkitaan ja hyödynnetään, sekä ajoneuvon sähköiseen johdinsarja-arkkitehtuuriin kehitetään uusia, innovatiivisia ratkaisuja. Parannukset toteutetaan kustannustehokkaasti tavoitteena asiakkaan tuotteen kokonaiskustannusten minimointi.

Henkilöstö, laatu ja ympäristö jatkuvissa toiminnoissa

Konsernin henkilöstön määrä sisältäen vuokratyövoiman oli tilikaudella keskimäärin 21 920 (20 855). Joulukuun lopussa konsernin henkilöstön määrä sisältäen vuokratyövoiman oli 20 426 (21 557), josta ulkomailla 20 372 (21 496) ja Suomessa 54 (61). Maantieteellisesti henkilöstö jakautui joulukuun lopussa seuraavasti: Pohjois-Amerikka 48,8 % (56,1 %), Eurooppa 41,4 % (34,8 %), Etelä-Amerikka 5,3 % (5,5 %) ja Aasia 4,5 % (3,6 %). Tilikaudella työsuhde-etuuksista aiheutuneiden kulujen kokonaissumma oli 211,8 milj. euroa (218,4 milj. euroa) sisältäen 5,6 milj. euroa (4,9 milj. euroa) vertailukelpoisuuteen vaikuttavia kustannuksia.

Lisätietoja henkilöstöstä, laadusta ja ympäristöstä löytyy viimeistään 14.3.2017 ilmestyvästä yritysraportista.

Hallintorakenne

Varsinainen yhtiökokous valitsi 6.4.2016 hallitukseen uudelleen Reinhard Buhlin, Wolfgang Diezin, Shemaya Levyn, Mingming Liun, Robert Remenarin ja Matti Ruotsalan sekä uutena jäsenenä Henrik Langen. Hallituksen järjestäytymiskokouksessa hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Matti Ruotsala ja varapuheenjohtajaksi Robert Remenar.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Shemaya Levy ja jäseniksi Wolfgang Diez, Mingming Liu ja Henrik Lange. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Matti Ruotsala ja jäseniksi Reinhard Buhl ja Robert Remenar.

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti perustaa osakkeenomistajien pysyvän nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen jäsenten valintaa ja hallituksen jäsenten palkitsemista koskevat ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle ja hyväksyä osakkeenomistajien nimitystoimikunnan työjärjestyk-

sen. Ehdotuksen mukaan nimitystoimikunta koostuu Yhtiön kolmen suurimman osakkeenomistajan edustajasta sekä Yhtiön hallituksen puheenjohtajasta, joka toimii asiantuntijajäsenenä. Nimitystoimikunnan tulee antaa ehdotuksensa Yhtiön hallitukselle vuosittain, viimeistään seuraavaa varsinaista yhtiökokousta edeltävän tammikuun 31. päivänä. PKC Groupin kolme suurinta osakkeenomistajaa 1.9.2016 olivat Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, Lannebo Fonder AB ja Nordea Funds Oy. Nämä osakkeenomistajat ovat nimenneet nimitystoimikuntaan seuraavat edustajat: Mikko Mursula (sijoitusjohtaja, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen), Claes Murander (Fund Manager, Lannebo Fonder 23.1.2017 saakka) ja Ted Roberts (Head of Finnish Equities, Nordea Funds). Lisäksi PKC Groupin hallituksen puheenjohtaja Matti Ruotsala toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä.

Yhtiökokous valitsi tilintarkastajaksi KPMG Oy Ab:n, joka ilmoitti päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Virpi Halosen.

Konsernin johtoryhmän muodostivat joulukuun lopussa: Matti Hyytiäinen, pj. (toimitusjohtaja), Julie Bellamy (Group Senior Vice President, Human Resources), Andre Gerstner (President, Rolling Stock Business), Jyrki Keronen (President, Wiring Systems, APAC), Jani Kiljala (President, Wiring Systems, Europe and South America), Frank Sovis (President, Wiring Systems, North America), Juha Torniainen (talousjohtaja) ja Vesa Vähämöttönen (Group Senior Vice President, Business Development).

Keskeiset strategiset tapahtumat vuonna 2016

PKC Group myi osan kevyiden ajoneuvojen liiketoimintaan ja siihen liittyvät omaisuuserät Pohjois-Amerikassa, josta ilmoitettiin 24.11.2016.

31.10.2016 Bombardier Transportation vahvisti myöntävänsä PKC Groupille uusia liiketoimintasopimuksia. Liiketoimintasopimusten kokonaisarvo on yhteensä 280 milj. euroa.

10.8.2016 PKC Group ilmoitti voittaneensa uusia liiketoimintasopimuksia Bombardier Transportationilta.

PKC Group ilmoitti 10.8.2016 sopeuttavansa Pohjois-Amerikan organisaatiota ja tuotantoa keskipitkän aikavälin kysyntänäkymiin.

PKC Group solmi globaalin yhteistyösopimuksen Bombardier Transportationin kanssa liittyen sähkönjäkelujärjestelmien toimituksiin, josta ilmoitettiin 25.5.2016.

3.5.2016 PKC Group ilmoitti allekirjoittaneensa sopimuksen aloittaakseen neuvottelut elektroniikkaliiketoiminnassa yhteisyrityksen luomiseksi, jossa PKC tulisi vähemmistöomistajaksi. Elektroniikkaliiketoiminta on luokiteltu myytäväksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi ja raportoidaan lopetettuna toimintona 31.3.2016 lähtien.

PKC Group allekirjoitti sopimuksen yhteisyrityksen perustamisesta kiinalaisen JAC yhtiön kanssa, josta ilmoitettiin 29.3.2016

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Motherson Sumi Systems Limited:n julkinen ostotarjous

Motherson Sumi Systems Limited julkistaa vapaaehtoisena PKC Group Oyj:n hallituksen suositteleman julkisen ostotarjouksen kaikista PKC Group Oyj:n osakkeista ja optio-oikeuksista, josta ilmoitettiin 19.1.2017. Tavoitteena on kahden yhtiön yhdistämisellä luoda johtava johdinsarjojen ja komponenttien toimittaja maailman kuljetusteollisuudelle. Finanssivalvonta on 3.2.2017 hyväksynyt ostotarjoukseen liittyvän tarjousasiakirjan. Ostotarjouksen tarjousaika alkaa 6.2.2017 klo 9.30 Suomen aikaa ja päättyy 21.3.2017 klo 16.00 Suomen aikaa, ellei tarjousaikaa jatketa tai jatkettua tarjousaikaa keskeytetä.

PKC elektroniikkaliiketoiminnan myynti

27.1.2017 PKC ilmoitti myyvänsä PKC elektroniikkaliiketoiminnan Enics AG:lle. Kaupan arvioidaan toteutuvan vuoden 2017 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

PKC:n tuotteiden kysyntä on riippuvainen erityisesti globaalin hyötyajoneuvoteollisuuden volatiliiteetistä sekä asiakkaiden liiketoiminnan kehityksestä. Kiskokalusto-ohjelmat ovat julkisesti rahoitettuja ja sen vuoksi toimitusaikatauluihin kohdistuu riskejä.

Epävarmuus liittyy kehittyvien markkinoiden taloudelliseen kehitykseen erityisesti Kiinassa, Brasiliassa ja Venäjällä on vakiintunut, mutta on keskimääräistä korkeammalla tasolla.

Asiakaskunnan konsolidaatio sekä muutokset asiakkaiden suhteellisissa markkinaosuuksissa ja hankintastrategioissa voivat vaikuttaa PKC:n tuotteiden kysyntään.

USA:n dollarin heikkeneminen Meksikon pesoa sekä euron arvon heikkeneminen Puolan zlotya ja Venäjän ruplaa vastaan voi kasvattaa PKC Groupin jalostuskustannuksia. Euron arvon vahvistuminen Brasilian realia vastaan voi kasvattaa PKC Groupin materiaalikustannuksia lyhyellä aikavälillä. Kuparin hinnan merkittävä nousu voi heikentää PKC-konsernin tulosta lyhyellä aikavälillä. Kuparin hinnan muutos siirtyy asiakashintoihin keskimäärin 3-5 kuukauden viiveellä.

Kuparin hinta nousi merkittävästi vuoden 2016 neljänellä neljänneksellä.

PKC Groupin riskienhallinnan periaatteena on tunnistaa liiketoiminnan kannalta keskeiset riskit ja määrittää riskien tehokkaaseen hallintaan tarvittavat toimenpiteet, vastuut ja aikataulut. Kokonaisvaltainen riskienhallintaprosessi toteutetaan koko PKC Groupin laajuisena ja sillä haetaan riskien analysoimiseen ja mittaamiseen yhtenäistä käytäntöä huomioiden myös yksiköiden väliset maantieteelliset erot. PKC:n riskit on luokiteltu strategisiin riskeihin ja operatiivisiin riskeihin sekä rahoitusriskeihin.

Markkinanäkymät

Sekä Euroopan että Kiinan raskaiden ja keskiraskaiden kuorma-autojen tuotannon vuonna 2017 arvioidaan säilyvän vuoden 2016 tasolla. Pohjois-Amerikan raskaiden ja keskiraskaiden kuorma-autojen tuotannon vuonna 2017 arvioidaan laskevan noin 7 % vuoden 2016 tasosta ja laskun arvioidaan keskittyvän pääosin raskaisiin kuorma-autoihin. Brasilian raskaiden ja keskiraskaiden kuorma-autojen tuotannon säilyvän edellisen vuoden tasolla. Kiskokaluston kysynnän arvioidaan jatkavan tasaista kasvua.

PKC Groupin näkymät vuodelle 2017

PKC Group arvioi, että nykyisillä valuuttakursseilla laskettuna vuoden 2017 liikevaihto ja vertailukelpoinen käyttökate ovat samaa suuruusluokkaa kuin vuonna 2016. Ennusteeseen vaikuttaa negatiivisesti Pohjois-Amerikan raskaiden kuorma-autojen alhaisemmat tuotantomäärät sekä eräiden kevyt ajoneuvo-ohjelmien divestointi vuoden 2016 viimeisellä vuosineljänneksellä.

Vuonna 2016 PKC:n liikevaihto jatkuvista toiminnoista oli 845,7 milj. euroa ja vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) jatkuvista toiminnoista oli 64,4 milj. euroa.

Vastuuvapauslauseke

Kaikki toimintakertomuksessa esitetyt tulevaisuuden arviot ja ennusteet perustuvat yhtiön johdon tämän hetkisiin näkemyksiin ja markkinatutkimusyritysten ja asiakkaiden julkaisemaan informaatioon. Arviot ja ennusteet sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, joiden toteutuessa tulokset voivat poiketa nyt arvioidusta. Keskeisimmät epävarmuustekijät liittyvät muun muassa yleiseen taloudelliseen tilanteeseen, toimintaympäristön ja toimialan kehitykseen sekä konsernin strategian onnistumiseen.

Hallituksen esitys voitonjako

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 128,4 miljoonaa euroa, josta voitonjakokelpoisia on 57,1 miljoonaa euroa ja josta tilikauden tulos on 8,8 miljoonaa euroa.

Hallitus suosittelee ja tukee 19.1.2017 julkaistua Motiherson Sumi Systems Limitedin vapaaehtoista julkista ostotarjousta ja ostotarjouksen toteutuessa osinkoa ei makseta.

Hallitus esittää 5.4.2017 pidettävälle yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan 0,70 euroa/osake, yhteensä 16,9 miljoonaa euroa, ja loppuosa jakokelpoisista varoista jätetään omaan pääomaan. Osakemäärä saattaa muuttua ennen täsmäytyspäivää rekisteröitävien osakemerkintöjen johdosta. Ehdotettu voitonjako ei hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Osingonjakoehdotus on ehdollinen sille, että

- Motiherson Sumi Systems Limitedin yhtiön osakkeista ja optioista tekemän, 19.1.2017 julkistetun vapaaehtoisen julkisen ostotarjouksen ehdot ("Ostotarjous") ovat jääneet täyttymättä (eikä niiden täyttymisestä ole luovuttu), eikä

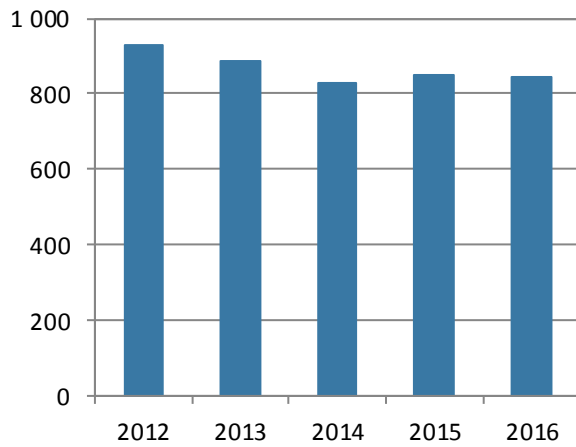
b) Ostotarjousta ole toteutettu.

Hallitus ehdottaa lisäksi yhtiökokoukselle, että hallitus valtuutetaan päättämään edellä mainittujen ehtojen täyttyessä ja niiden edellyttämän mukaisesti osingonjaon täsmäytyspäivästä sekä osingon maksupäivästä ja muista asian vaatimista toimenpiteistä. Ennen kuin hallitus panee yhtiökokouksen päätöksen täytäntöön, sen on osakeyhtiölain edellyttämällä tavalla arvioitava,

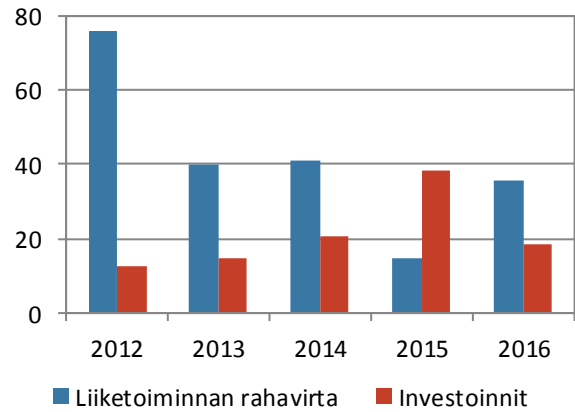
onko yhtiön maksukyky ja taloudellinen asema muuttunut yhtiökokouksen päätöksenteon jälkeen niin, että osakeyhtiölain mukaiset osingonjaon edellytykset eivät enää täyty.

Hallitus ehdottaa, että päätös ja valtuutus ovat voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen alkuun asti.

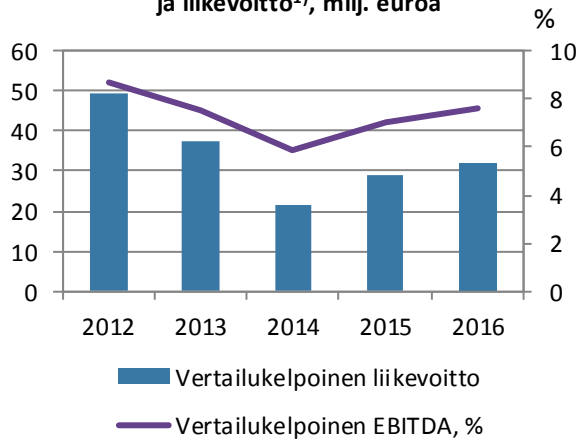
Liikevaihto¹⁾, milj. euroa

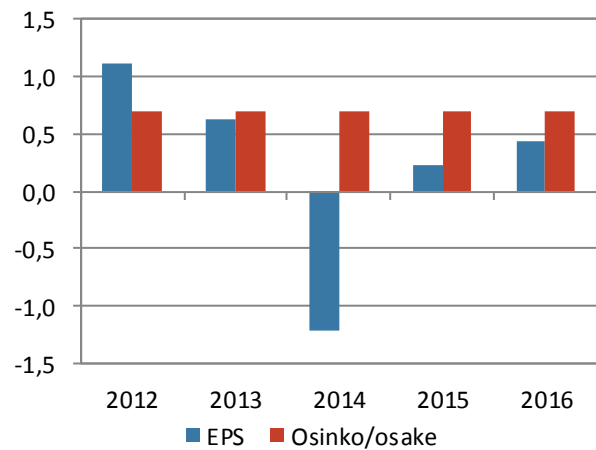
Liiketoiminnan rahavirta³⁾ ja investoinnit³⁾, milj. euroa

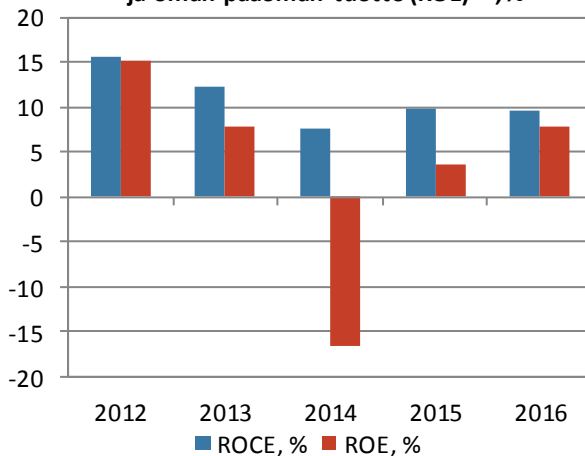
Vertailukelpoinen EBITDA¹⁾, % ja liikevoitto¹⁾, milj. euroa

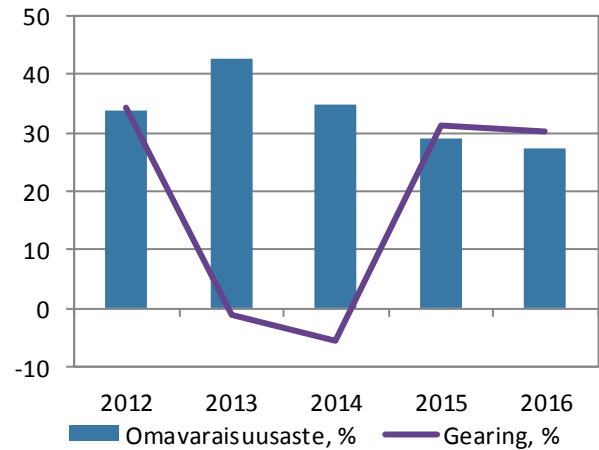
EPS¹⁾ ja osinko/osake, euroa

Sidotun pääoman tuotto (ROCE)²⁾, ja oman pääoman tuotto (ROE)²⁾, %

Gearing³⁾, % ja omavaraisuusaste³⁾, %

¹⁾ 2012-2014 sisältävät lopetetut toiminnot

²⁾ 2015 vuoden luvut sisältävät lopetettujen toimintojen varat ja velat, 2012-2014 sisältävät lopetetut toiminnot

³⁾ 2012-2015 sisältävät lopetetut toiminnot

Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

1 000 euroa (ellei muuta mainittu)	2012	2013	2014	2015	2016
Konsernin laaja tuloslaskelma					
Liikevaihto ¹⁾	927 645	884 258	829 516	847 338	845 672
Liikevoitto (-tappio) ¹⁾	41 437	27 007	-6 978	20 230	26 537
Voitto (tappio) ennen veroja ¹⁾	34 946	21 562	-10 528	16 860	20 588
Tilikauden tulos ¹⁾	23 999	13 947	-29 051	5 873	12 235
Konsernin tase					
Varat					
Pitkäaikaiset varat	204 499	162 376	159 483	203 564	181 703
Lyhytaikaiset varat	280 560	293 257	296 799	338 697	361 837
Myyttävänä olevat omaisuuserät					20 156
Varat yhteensä	485 059	455 634	456 282	542 261	563 696
Oma pääoma ja velat					
Oma pääoma yhteensä sis. määräysvallattomat	164 530	194 425	158 085	157 313	154 399
Pitkäaikaiset velat	130 709	133 478	137 918	194 199	172 857
Lyhytaikaiset velat	189 820	127 730	160 279	190 750	226 304
Myyttävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velkaerät					10 136
Oma pääoma ja velat yhteensä	485 059	455 634	456 282	542 261	563 696
Tunnusluvut					
Liikevaihto ¹⁾	927 645	884 258	829 516	847 338	845 672
Liikevaihdon muutos, %	68,4	-4,7	-6,2	2,1	-0,2
Liikevoitto (-tappio) ¹⁾	41 437	27 007	-6 978	20 230	26 537
% liikevaihdosta	4,5	3,1	-0,8	2,4	3,1
Voitto (tappio) ennen veroja ¹⁾	34 946	21 562	-10 528	16 860	20 588
Tilikauden tulos ¹⁾	23 999	13 947	-29 051	5 873	12 235
% liikevaihdosta	2,6	1,6	-3,5	0,7	1,4
Oman pääoman tuotto (ROE) ²⁾ , %	15,1	7,8	-16,5	3,7	7,9
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) ²⁾ , %	15,9	11,8	2,0	11,4	10,7
Sidotun pääoman tuotto (ROCE) ²⁾ , %	15,6	12,2	7,7	9,9	9,7
Nettokäyttöpääoma ³⁾	72 709	63 540	26 199	55 132	40 797
Käyttöpääoma ³⁾	96 575	84 246	70 172	92 711	89 880
Nettovelat ³⁾	56 563	-2 225	-8 875	49 375	46 591
Gearing ³⁾ , %	34,4	-1,1	-5,6	31,4	30,2
Omavaraisuusaste ³⁾ , %	33,9	42,7	34,7	29,0	27,4
Quick ratio ³⁾	1,0	1,7	1,4	1,3	1,2
Current ratio ³⁾	1,5	2,3	1,9	1,8	1,6
Liiketoiminnan rahavirta ³⁾	75 988	39 714	41 038	14 813	35 464
Rahavirta investointien jälkeen ³⁾	63 673	24 941	20 699	-23 372	17 030
Bruttoinvestoinnit ¹⁾	16 023	14 620	19 908	36 932	24 484
% liikevaihdosta	1,7	1,7	2,4	4,4	2,9
T&K-menot ¹⁾	7 992	8 503	8 164	5 350	5 985
% liikevaihdosta	0,9	1,0	1,0	0,6	0,7
Henkilöstö pl vuokratyövoima keskimäärin ¹⁾	20 590	19 206	19 640	20 214	21 277

¹⁾ 2012-2014 sis lopetetut toiminnot, 2015-2016 jatkuvista toiminnoista

²⁾ 2012-2014 sis lopetetut toiminnot, 2015 sis lopetettujen toimintojen varat ja velat, 2016 jatkuvista toiminnoista

³⁾ 2012-2015 sis lopetetut toiminnot, 2016 jatkuvista toiminnoista

Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Euroa (ellei muuta mainittu)	2012	2013	2014	2015	2016
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Tulos/osake (EPS) sis lopetetut toiminnot	1,13	0,63	-1,21	0,29	0,13
Tulos/osake (EPS) sis lopetetut toiminnot, laimennettu	1,12	0,62	-1,21	0,29	-
Tulos/osake (EPS) jatkuvista toiminnoista				0,23	0,43
Tulos/osake (EPS) jatkuvista toiminnoista, laimennettu				0,23	-
Oma pääoma/osake	7,64	8,13	6,59	6,08	5,71
Rahavirta/osake (2012-2015 sis lopetetut toiminnot)	3,54	1,77	1,70	0,62	1,48
Osinko/osake ¹⁾	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70
Osinko/tulos, % ¹⁾	62,1	111,8	-57,7	244,9	546,2
Osinko/tulos, jatkuvat toiminnot % ¹⁾				310,6	161,0
Efekttiivinen osinkotuotto, % ¹⁾	4,5	2,9	4,0	4,3	4,4
Hinta/tulos (P/E)	13,7	38,6	-14,5	56,9	123,4
Hinta/tulos (P/E), jatkuvat toiminnot				72,2	36,4
Osakkeen kurssi vuoden lopussa	15,49	24,19	17,58	16,27	15,81
Osakkeen vuoden alin kurssi	10,65	15,00	13,13	15,51	12,90
Osakkeen vuoden ylin kurssi	18,30	25,31	26,33	23,37	18,80
Osakkeiden (osakeantioikaistu) lukumäärä keskimäärin ²⁾	21 296	22 280	23 953	23 993	23 992
Laimennettu osakkeiden (osakeantioikaistu) lukumäärä keskimäärin ²⁾	21 462	22 454	24 098	24 024	23 911
Osakkeiden (osakeantioikaistu) lukumäärä tilikauden lopussa ²⁾	21 524	23 906	23 971	24 095	24 125
Ulkona olevat osakkeet tilikauden lopussa ²⁾	21 524	23 906	23 971	23 963	24 009
Omassa hallussa olevat osakkeet tilikauden lopussa ²⁾³⁾	0	0	0	133	117
Osakkeiden markkina-arvo, 1 000 euroa	333 414	576 103	421 401	392 032	381 422
Osinko ¹⁾ , 1 000 euroa	15 122	16 760	16 788	16 867	16 888

¹⁾ Vuoden 2016 luku on hallituksen esitys ehdollisena sille, että Motherson Sumi Systems Limitedin vapaaehtoinen julkinen ostotarjous ei toteudu.

²⁾ Osakkeiden lukumäärä tuhansina

³⁾ PKC on solminut sopimuksen ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa avainhenkilöiden osakepalkkiojärjestelmän hallinnoinnista. Osakkeet ovat ulkopuolisen omaisuutta kunnes osakkeet kannustinjärjestelmän puitteissa luovutetaan sen osallistujille.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %	100 x	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma yhteensä (keskimäärin)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	100 x	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma yhteensä + korolliset rahoitusvelat (keskimäärin)}}$
Sidotun pääoman tuotto (ROCE), %	100 x	$\frac{\text{Liikevoitto +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Oma pääoma yhteensä + korolliset rahoitusvelat (keskimäärin)}}$
Nettovelat		Korolliset rahoitusvelat - rahavarat
Gearing, %	100 x	$\frac{\text{Korolliset rahoitusvelat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$
Omavaraisuusaste, %	100 x	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$
Nettokäyttöpääoma		Vaihto-omaisuus + lyhytaikaiset korottomat saamiset – lyhytaikaiset korottomat velat
Käyttöpääoma		Vaihto-omaisuus + myyntisaamiset - ostovelat
Quick ratio		$\frac{\text{Lyhytaikaiset varat yhteensä} - \text{vaihto-omaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat yhteensä - saadut ennakot}}$
Current ratio		$\frac{\text{Lyhytaikaiset varat yhteensä}}{\text{Lyhytaikaiset velat yhteensä}}$
Tulos/osake (EPS), euroa		$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin}}$
Oma pääoma/osake, euroa		$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Rahavirta / osake, euroa		$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin}}$
Osinko/osake, euroa		$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko/tulos, %	100 x	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	100 x	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osakekohtainen osinko}}{\text{Osakeantioikaistu tilinpäätöspäivän kurssi}}$
Hinta/tulos, (P/E)		$\frac{\text{Osakeantioikaistu tilinpäätöspäivän kurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakkeiden markkina-arvo		Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa x tilinpäätöspäivän viimeinen kaupantekokurssi

Tuloksen määreet ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät¹⁾

1 000 euroa (ellei muuta mainittu)	2012	2013	2014	2015	2016
Vertailukelpoinen EBITDA	80 940	66 884	48 572	59 528	64 357
% liikevaihdosta	8,7	7,6	5,9	7,0	7,6
Poistot ja arvonalentumiset ²⁾	-17 596	-17 880	-19 032	-20 167	-21 853
Vertailukelpoinen EBITA	63 344	49 004	29 540	39 361	42 504
PPA-poistot	-13 880	-11 588	-8 156	-10 349	-10 615
Vertailukelpoinen liikevoitto	49 464	37 416	21 384	29 012	31 890
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät:					
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-5 890	-5 312	-12 216	-4 889	-5 577
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentuminen	-1 109	-3 391	-6 288	-793	-100
Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-1 027	-1 707	-9 858	-3 101	325
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-8 027	-10 409	-28 362	-8 782	-5 353
Liikevoitto	41 437	27 007	-6 978	20 230	26 537

¹⁾ 2012-2014 sis. lopetetut toiminnot, 2015-2016 jatkuvista toiminnoista

²⁾ ei sisällä PPA poistoja eikä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia hyödykkeiden arvonalentumisia

Tuloksen määreiden ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien laskentakaavat

EBITDA	Liikevoitto (-tappio) + vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät + poistot ja arvonalentumiset
EBITA	Liikevoitto (-tappio) + vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät + PPA –poistot (yrityshankinnasta aiheutuvat poistot)

✱ Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat tapahtumia, jotka eivät liity normaaliin liiketoimintaan. Tyypillisiä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat muun muassa merkittävät omaisuuserien myyntivoitot ja -tappiot, arvonalentumistappiot tai arvonalentumistappioiden peruutukset, toiminnan uudelleenjärjestelyistä ja strategisista konsernirakenteen muutoksista syntyvät kustannukset sekä sakot ja korvaukset. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien esittäminen parantaa tilikausien välistä vertailukelpoisuutta.

Tilikaudella kirjattiin vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä -5.4 milj. euroa (-8,8 milj. euroa). Tilikaudella 2016 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät koostuvat pääasiassa Pohjois-Amerikan organisaation ja tuotantokapasiteetin sopeuttamiskustannuksista keskipitkän aikavälin näkymiin. Vertailukauden vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät koostuvat uudelleenjärjestelykuluista liittyen pääasiassa Curitiban (Brasilia) tehtaan sulkemiseen ja konsernin strategiaan uudelleenorganisointiin liittyvistä kuluista. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ilman rahavirtavaikutusta olivat -0,1 milj. euroa (-0.6 milj. euroa).

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Pörssivaihdon kehitys Nasdaq Helsingissä

	2016	2015
Vaihdetut osakkeet	9 940 968	11 308 942
Vaihto, milj. euroa	158,2	212,5
% keskimääräisestä osakkeiden lukumäärästä	41,4	47,1

PKC:n osakkeilla käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla (kuten Chi-X, BATS ja Turquoise). Osakkeita vaihdettiin kyseisillä vaihtoehtoisilla

kaupankäyntipaikoilla yhteensä 1 904 405 kappaletta (1 541 048 kappaletta) tilikauden aikana.

Osakkeet ja markkina-arvo

	31.12.2016	31.12.2015
Osakkeita, kpl	24 125 387	24 095 387
Tilikauden alin noteeraus, euroa	12,90	15,51
Tilikauden ylin noteeraus, euroa	18,80	23,37
Päätöskurssi, euroa	15,81	16,27
Tilikauden keskimääräinen kurssi, euroa	15,91	18,84
Osakkeiden markkina-arvo, milj. euroa	381,4	392,0

Johtoryhmän ja hallituksen jäsenten ja heidän lähipiirinsä ja määräysvalta-yhteisöjensä omistamien osakkeiden osuus oli tilikauden lopussa 0,3 % (0,3 %) koko osakekannasta. PKC Group Oyj:llä oli tilikauden lopussa yhteensä 8 988 (9 465) osakkeenomistajaa. Ulkomaalaisten omistamien ja hallintarekisteröityjen osakkeiden osuus oli tilikauden päättyessä 32,3 % (32,5 %) osakekannasta.

- Lähipiiriä koskevia lisätietoja on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 4.1 Lähipiiritapaukset.

Liputukset

11.3.2016 Nordea Funds Oy:n (1737785-9) määräysvallassa olevien rahastojen hallinnoiminen osakkeiden osuus PKC Group Oyj:n äänimäärästä ja osakepääomasta ylitti 5 %:n rajan. Kaupan jälkeen Nordea Funds Oy:n omistus oli 1 327 174 PKC Group Oyj:n osaketta, eli 5,51 % yhtiön osakkeista ja äänistä.

31.10.2016 OP-Rahastoyhtiö Oy:n (0743962-2) määräysvallassa olevien rahastojen hallinnoiminen osakkeiden osuus PKC Group Oyj:n äänimäärästä ja osakepää-

omasta alitti 5 %:n rajan. Kaupan jälkeen OP-Rahastoyhtiö Oy:n omistus oli 1 162 696 PKC Group Oyj:n osaketta, eli 4,82 % yhtiön osakkeista ja äänistä.

13.1.2017 Lannebo Fonder AB (Orgnr 556584-7042) omistamien osakkeiden osuus PKC Group Oyj:n äänimäärästä ja osakepääomasta alitti 5 %:n rajan. Kaupan jälkeen Lannebo Fonder A:n omistus oli 1 171 928 PKC Group Oyj:n osaketta, eli 4,86 % yhtiön osakkeista ja äänistä.

PKC Group Oyj:n osakemäärän muutokset

PKC Group Oyj:n osakemäärä on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti: PKC Group Oyj:n 2009C optioilla on merkitty yhteensä 30 000 osaketta. Merkintöjä vastaavat uudet osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 16.5.2016. Yhtiön rekisteröity osakepääoma jakaantuu korotuksen jälkeen 24 125 387 osakkeeseen. 2009 -optioihin perustuvista osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset, transaktiokuluilla vähennettyinä, merkitään sijoitetun vapaan pääoman rahastoon kyseisten optiojärjestelyjen ehtojen mukaisesti.

Hallituksen valtuutukset

Hallituksella on varsinaisen yhtiökokouksen 3.4.2014 myöntämä valtuutus päättää yhdestä tai useammasta osakeannista ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 pykälän mukaisten erityisten oikeuksien antamisesta sekä kaikista niiden ehdoista. Valtuutuksen perusteella annettavien tai merkittävien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä voi olla enintään 4 750 000 osaketta. Valtuutus sisältää oikeuden päättää suunnatusta osakeannista. Valtuutus on voimassa 5 vuotta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Hallituksen harkinnan mukaisesti valtuutusta voidaan käyttää esimerkiksi yritysostojen rahoittamiseksi, yritysten välisen yhteistyön tai muun vastaavan järjestelyn toteuttamiseksi tai yhtiön rahoitus- ja pääomarakenteen vahvistamiseksi. Valtuutus kumosi 30.3.2011 annetun valtuutuksen.

Hallituksella on varsinaisen yhtiökokouksen 6.4.2016 myöntämä valtuutus päättää enintään 1 200 000 yhtiön osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Osakemäärä on noin 5 prosenttia kaikista yhtiön osakkeista. Osakkeiden hankkimisessa maksettavan vastikkeen tulee perustua yhtiön osakkeen hintaan julkisessa kaupankäynnissä. Omien osakkeiden hankkimisen vähimmäisvastike on osakkeen alin julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana ja enimmäishinta vastaavasti osakkeen korkein julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana. Omia osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankinta). Valtuutusta käytetään hallituksen päättämiin tarkoituksiin, mm. käytettäväksi yhtiön kannustinjärjestelmissä. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti, kuitenkin enintään 30.9.2017.

Omat osakkeet

PKC Group on solminut sopimuksen ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa avainhenkilöiden osakepalkiojärjestelmän hallinnoinnista. Ulkopuolinen palveluntuottaja hankkii ja omistaa osakkeet, kunnes osakkeet kannustinjärjestelmän puitteissa luovutetaan sen osallistujille. IFRS:n mukaisesti nämä 116 650 osaketta raportoidaan konsernitaseessa omina osakkeina tilikauden lopussa. Tämä osakemäärä vastaa 0,5 % yhtiön koko osake- ja äänimäärästä.

Optio-ohjelmat

PKC Groupin pitkän aikavälin palkitseminen muodostuu yhtiökokouksen päättämistä optio-ohjelmista. PKC Groupilla on tällä hetkellä 2012 optio-ohjelmat. Vuoden 2009 optio-ohjelmien merkintäajat ovat päättyneet tilikauden aikana. PKC Group Oyj:n hallitus päättää vuosittain optio-oikeuksien jakamisesta konsernin palveluksessa oleville tai palvelukseen rekrytoitaville avainhenkilöille. Optio-oikeudet annetaan vastikkeetta konsernin avainhenkilöille. Kaikkien optio-ohjelmien ansaintajakso on kolme vuotta.

Kaikkiin optio-ohjelmiin liittyy osakeomistusohjelman mukainen sitouttamisjakso. Optioiden saajat veloitetaan merkitsemään tai hankkimaan yhtiön osakkeita 20 prosentilla optio-oikeuksista saadusta bruttomääräisestä tulosta ja omistamaan nämä osakkeet kahden vuoden ajan. Yhtiön toimitusjohtajan on omistettava nämä osakkeet niin kauan kuin hänen toimitushteensa jatkuu.

2009 optiot

Vuoden 2009 optio-ohjelman mukaisten optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 600 000 kappaletta ja ne jakautuvat A, B ja C optioihin. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 600 000 yhtiön uutta tai sen hallussa olevaa osaketta. Optio-oikeuksilla tapahtuva osakkeiden merkintäaika

	2009A	2009B	2009C
Merkintäaika	päättynyt	päättynyt	päättynyt
Optioiden kokonaismäärä	200 000	200 000	200 000
Käytetty osakkeiden merkinnässä	195 500	167 215	62 500
Rauenneet	4 500	32 785	137 500

2012 optiot

Vuoden 2012 optio-ohjelman mukaisten optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 1 020 000 kappaletta ja ne jakautuvat 2012A (i ja ii), 2012B (i) sekä 2012C (i ja ii) optioihin. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 1 020 000 yhtiön uutta tai sen hallussa olevaa osaketta. Optio-oikeuksilla tapahtuva osakkeiden merkintäaika ajoittuu vuosille 2015-2019. Osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla on optioehdoissa määritelty PKC Group Oyj:n osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsingissä. Yhtiön hallussa olevia optioita, joiden merkintäaika on alkanut, ei voida käyttää osakkeiden merkintään.

Optio-oikeuksilla 2012A(ii), 2012B(ii) ja 2012C(ii) merkittävien osakkeiden merkintäaika ei kuitenkaan ala, elleivät hallituksen määrittämät, optio-oikeuksien käyttämiselle asetetut konsernin tuotannolliset tai taloudelliset tavoitteet ole täyttyneet. Hallitus päättää tavoitteet vuosittain erikseen kullekin optio-oikeuksien alalajille optio-oikeuksien jakamisen yhteydessä. Ne optio-oikeudet, joiden osalta hallituksen määrittämät tavoitteet eivät ole täyttyneet, raukeavat hallituksen päättämällä tavalla. Tällä hetkellä 2012A(ii) optiot on vapautettu ja allokoitu avainhenkilöille. Myös 2012B(ii) optiot on vapautettu ja allokoitu avainhenkilöille sekä konvertoitu 2012B(i) optioiksi. että 2012 C (ii) optioiden vapautumiskriteeri ei täyty ja siten 2012 C (ii) optio-oikeudet raukeavat.

Vuoden 2012 (ii) optioiden vapautumiskriteeri on määritelty seuraavasti:

ajoittuu vuosille 2012-2016. Merkintäajan alettua optioita ei enää jaeta avainhenkilöille. Osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla on optioehdoissa määritelty PKC Group Oyj:n osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsingissä osinko-oikaisuineen. Yhtiön hallussa olevia optioita, joiden merkintäaika on alkanut, ei voida käyttää osakkeiden merkintään.

- 2012 A (ii) optioilla osakkeiden merkintäaika alkaa vain, jos konsernin tilikausien 2012–2014 taloudellinen kehitys sekä käyttökate ovat yhtiön hallituksen kokonaisarvion perusteella verrannollinen PKC Groupin merkittävimpiin tuloksensa julkistaneisiin kilpailijoihin. Kokonaisarvioinnissa otetaan huomioon myös PKC:n markkinaosuuden kehittyminen. Hallitus on päättänyt, että 2012 A (ii) optioiden vapautumiskriteeri on täyttynyt ja siten osakkeiden merkintäaika 2012 A (ii) optioilla alkaa optioehtojen mukaisesti.
- 2012 B (ii) optioilla osakkeiden merkintäaika alkaa vain, jos konsernin tilikausien 2013–2015 kumulatiivinen käyttökate on vähintään 180 miljoonaa euroa. Yritysostojen, fuusioiden ja muiden rakennemuutosten vaikutukset sekä poikkeukselliset makrotaloudelliset muutokset tullaan huomioimaan laskelmassa. Hallitus on päättänyt, että 2012 B (ii) optioiden vapautumiskriteeri on täyttynyt ja siten osakkeiden merkintäaika 2012 B (ii) optioilla alkaa optioehtojen mukaisesti.
- 2012 C (ii) optioilla osakkeiden merkintäaika alkaa vain, jos konsernin tilikausien 2014–2016 kumulatiivinen käyttökate on vähintään 180 miljoonaa euroa. Yritysostojen, fuusioiden ja muiden rakennemuutosten vaikutukset sekä poikkeukselliset makrotaloudelliset muutokset tullaan huomioimaan laskelmassa. Hallitus on päättänyt, että 2012 C (ii) optioiden vapautumiskriteeri ei täyty ja siten 2012 C (ii) optio-oikeudet raukeavat.

	2012A(i)	2012A(ii)	2012B(i) ¹⁾	2012C(i)	2012C(ii)
	1.4.2015- 30.4.2017	1.4.2015- 30.4.2017	1.4.2016- 30.4.2018	1.4.2017- 30.4.2019	1.4.2017- 30.4.2019
Merkintäaika					
Nykyinen merkintähinta, euroa	15,31	15,31	16,65	23,28	23,28
Optioiden kokonaismäärä	170 000	170 000	340 000	170 000	170 000
PKC:n hallussa tai jakamattomat	137 500	137 500	-	52 700	52 700
Käytetty osakkeiden merkinnässä	32 500	32 500	-	-	-
Ulkona olevat	-	-	340 000	117 300	117 300
Sijoitettu vapaa oma pääoma voi vielä nousta, euroa	-	-	5 661 000	3 957 600	3 957 600

¹⁾ 2012B(ii) optio-oikeudet on konvertoitu 2012B(i) optio-oikeuksiksi.

Optio-oikeudet 2012B(i) on listattu Nasdaq Helsingissä 1.4.2016 alkaen.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

PKC Group Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöille suunnattu osakepohjainen kannustinjärjestelmä koostuu Suoriteperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä, Sitouttavasta osakepalkkiojärjestelmästä ja Ehdollisesta osakepalkkiojärjestelmästä. Järjestelmien tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa osallistujat yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyiset yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuvat palkkiojärjestelmät.

Näiden kannustinjärjestelmien ansainta- ja sitouttamisjaksojen perusteella mahdollisesti maksettavat palkkiot maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana vuonna 2018. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta osallistujalle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli osallistujan työ- tai toimsuhde päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta.

Yhteensä ulkona olevat osakepohjaiset kannustinjärjestelmät 2015 ja 2016 vastaavat enintään noin 1 020 000 PKC Group Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät 2016

PKC Group on julkaissut 10.2.2016 kaksi uutta hallituksen hyväksymää osakepohjaista kannustinjärjestelmää konsernin avainhenkilöille. Yhteensä suoriteperusteinen ja ehdollinen 2016 osakepalkkiojärjestelmä vastaavat enintään noin 490 000 PKC Group Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2016

Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2016 ansaintajakso on kalenterivuodet 2016 - 2018. Ansaintajaksolla järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 60 osallistujaa, mukaan lukien konsernin johtoryhmän jäsenet. Ansaintajakson 2016 - 2018 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 430 000 PKC Group Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määrää sen, kuinka suuri osa enimmäispalkkiosta maksetaan osallistujalle Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2016 perusteella.

Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2016

Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2016 sitouttamisjakso on kalenterivuodet 2016 - 2018. Tällä sitouttamisjaksolla järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 määriteltä avainhenkilöä. Vuosina 2016 - 2018 Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2016 perusteella myönnetty osakkeet vastaavat yhteensä enintään noin 60 000 PKC Group Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät 2015

PKC Group on julkaissut 11.2.2015 kolme hallituksen hyväksymää osakepohjaista kannustinjärjestelmää konsernin avainhenkilöille. Yhteensä suoriteperusteiset, sitouttavat ja ehdolliset 2015 osakepalkkiojärjestelmät vastaavat enintään noin 530 000 PKC Group Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015

Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2015 ansaintajakso on kalenterivuodet 2015 - 2017. Ansaintajaksolla järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 40 osallistujaa, mukaan lukien konsernin johtoryhmän jäsenet. Ansaintajakson 2015 - 2017 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 310 000 PKC Group Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määrää sen, kuinka suuri osa enimmäispalkkiosta maksetaan osallistujalle Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2015 perusteella.

Sitouttava osakepalkkiojärjestelmä 2015

Sitouttavan osakepalkkiojärjestelmän 2015 sitouttamisjakso on kalenterivuodet 2015 - 2017. Tällä sitouttamisjaksolla järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 osallistujaa, mukaan lukien konsernin johtoryhmän jäsenet. Hallitus voi päättää uusien osallistujien ottamisesta mukaan järjestelmään vuosina 2015 - 2017 ja heidän sitouttamisjaksojensa pituuksista (12 - 36 kuukautta). Vuosina 2015 - 2017 Sitouttavan osakepalkkiojärjestelmän 2015 perusteella myönnetty osakkeet vastaavat yhteensä enintään noin 100 000 PKC Group Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Palkkion saaminen Sitouttavasta osakepalkkiojärjestelmästä 2015 edellyttää, että järjestelmään osallistuva henkilö hankkii yhtiön osakkeita hallituksen päättämän määrän. Lisäksi palkkion saaminen on sidottu osallistujan työ- tai toimsuhteen voimassaoloon palkkion maksuhetkellä. Osallistuja voi saada bruttopalkkiona jokaisella hankkimallaan osakkeella yhden palkkio-osakkeen.

Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015

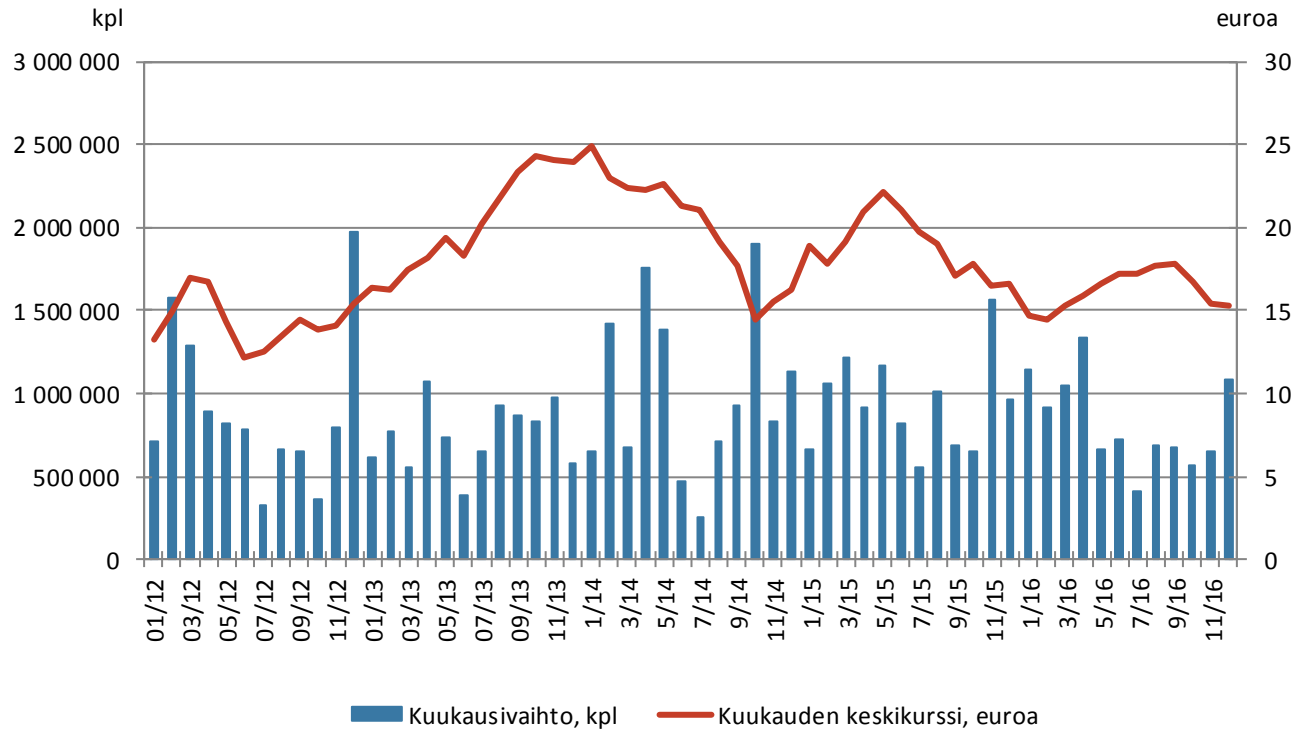
Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2015 sitouttamisjakso on kalenterivuodet 2015 - 2017. Tällä sitouttamisjaksolla järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 määriteltyä avainhenkilöä. Hallitus voi päättää uusien avainhenkilöiden ottamisesta mukaan järjestelmään vuosina 2015 - 2017 ja heidän sitouttamisjaksojensa pituuksista (12 - 36 kuukautta). Vuosina 2015 - 2017 Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2015 perusteella myönnetty osakkeet vastaavat yhteensä enintään noin 120 000 PKC Group Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

- Osakepohjaisista kannustejärjestelmistä on esitetty lisätietoja konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 1.4 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut.

Osinko vuodelta 2015

Varsinainen yhtiökokous päätti 6.4.2016 jakaa osinkoa 0,70 euroa osakkeelta, eli yhteensä noin 16,9 milj. euroa. Osingon maksupäivä oli 15.4.2016.

Osakkeen kurssi ja kuukausivaihto 2.1.2012 - 30.12.2016

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2016

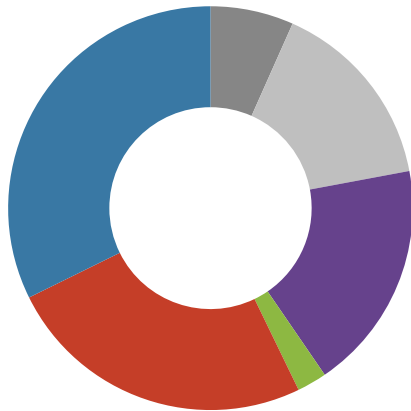
	kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
1. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2 931 165	12,1
2. AS Harju Elekter	1 094 641	4,5
3. Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	574 083	2,4
4. OP-Delta -sijoitusrahasto	565 700	2,3
5. Odin Finland	518 791	2,2
6. Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	413 814	1,7
7. Valtion eläkerahasto	400 000	1,7
8. Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	398 708	1,7
9. Fondita Nordic Micro Cap	390 000	1,6
10. Sijoitusrahasto Nordea Suomi	339 392	1,4
10 suurinta yhteensä	7 626 294	31,6
Hallintarekisteröidyt osakkeet		
Skandinaviska Enskilda Banken AB	2 928 361	12,1
Nordea Pankki Suomi Oyj	2 877 789	11,9
Muut hallintarekisteröidyt osakkeet	178 652	0,7
Muut	10 514 291	43,6
Kaikki yhteensä	24 125 387	100,0

Hallituksen ja johtoryhmän osake- ja optio-omistukset 31.12.2016

	Osakemäärä, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %	Lähipiirin ja määräysvaltayhteisöjen omistukset, kpl	Optiot, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä optioiden jälkeen, %
Hallitus					
Buhl Reinhard	0	0,0	0	0	0,0
Diez Wolfgang	0	0,0	0	0	0,0
Henrik Lange	0	0,0	0	0	0,0
Levy Shemaya	0	0,0	0	0	0,0
Liu Mingming	0	0,0	0	0	0,0
Remenar Robert	0	0,0	0	0	0,0
Ruotsala Matti	0	0,0	0	0	0,0
Johtoryhmä					
Bellamy Julie	4 345	0,0	0	11 500	0,1
Gerstner André	0	0,0	0	0	0,0
Hyytiäinen Matti	20 134	0,1	0	73 000	0,4
Keronen Jyrki	7 500	0,0	0	13 100	0,1
Kiljala Jani	17 110	0,1	0	36 300	0,2
Sovis Frank	14 500	0,1	0	49 500	0,3
Torniainen Juha	10 000	0,0	0	38 200	0,2
Vähämöttönen Vesa	2 000	0,0	0	2 500	0,0

- Lähipiiriä koskevia lisätietoja on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 4.1 Lähipiiritapahtumat.
- Määräysvaltayhteisöllä tarkoitetaan Suomen arvopaperimarkkinalaissa yhteisöä, jossa osakkeenomistajalla, jäsenellä tai muulla henkilöllä on em. laissa tarkoitettu määräysvalta.

Osakeomistuksen jakautuminen 31.12.2016

Osuus osakkeista ja äänistä, %

■ Kotimaiset yritykset 6,7 %

■ Rahoitus- ja vakuutuslaitokset 15,4 %

■ Julkisyhteisöt 18,4 %

■ Voittoja tavoittelemattomat yhteisöt 2,4 %

■ Kotitaloudet ja yksityiset 24,9 %

■ Ulkomaalaiset (sisältää hallintarekisteröidyt) 32,3 %

Osakeomistajien jakautuminen suuruusluokittain 31.12.2016

Arvo-osuuksien määrä	Omistajia		Arvo-osuusmäärä		Äänimäärä	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1 – 100	2 338	26,0	140 635	0,6	140 635	0,6
101 – 500	3 959	44,0	1 091 095	4,5	1 091 095	4,5
501 – 1 000	1 393	15,5	1 057 488	4,4	1 057 488	4,4
1 001 – 5 000	1 052	11,7	2 261 595	9,4	2 261 595	9,4
5 001 – 10 000	115	1,3	833 936	3,5	833 936	3,5
10 001 – 50 000	90	1,0	1 817 779	7,5	1 817 779	7,5
50 001 – 100 000	16	0,2	1 060 802	4,4	1 060 802	4,4
100 001 – 500 000	18	0,2	4 371 527	18,1	4 371 527	18,1
500 001 –	7	0,1	11 490 530	47,6	11 490 530	47,6
Yhteensä,	8 988	100,0	24 125 387	100,0	24 125 387	100,0
joista hallintarekisteröityjä	9	0,1	5 984 802	24,8	5 984 802	24,8

Konsernin laaja tuloslaskelma

1 000 euroa	Liite	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liikevaihto	1.1	845 672	847 338
Valmistus omaan käyttöön		32	23
Liiketoiminnan muut tuotot	1.2	6 106	4 423
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		4 057	-9 755
Materiaalit ja palvelut	1.3	-507 368	-492 349
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	1.4, 4.1	-211 766	-218 357
Poistot ja arvonalentumiset	2.1, 2.3	-32 568	-31 308
Liiketoiminnan muut kulut	1.5	-77 628	-79 785
Liikevoitto (-tappio)		26 537	20 230
Korko- ja muut rahoitustuotot ja -kulut	3.3	-4 420	-4 285
Kurssivoitot ja -tappiot	3.3	-1 530	915
Voitto (tappio) ennen veroja		20 588	16 860
Tuloverot	1.6	-8 352	-10 987
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista		12 235	5 873
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	4.5	-7 356	1 451
Tilikauden tulos		4 880	7 324
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka saatetaan siirtää myöhemmin tulosvaikutteisiksi			
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	3.5	2 699	441
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot lopetetuista toiminnoista		-59	314
Rahavirran suojaukset		1 210	-2 891
Rahavirran suojauksiin liittyvät verot	1.6	-438	1 051
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		3 412	-1 085
Tilikauden laaja tulos yhteensä		8 292	6 239
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyrityksen omistajille		3 075	6 858
Määräysvallattomille omistajille		1 805	466
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyrityksen omistajille		6 857	5 767
Määräysvallattomille omistajille		1 435	472
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden laaja tulos jakautuu seuraavasti			
Jatkuvat toiminnot		14 271	4 002
Lopetetut toiminnot		-7 414	1 765
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tilikauden tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos			
Sisältäen lopetetut toiminnot			
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EPS), euroa	1.7	0,13	0,29
Laimennettu osakekohtainen tulos (EPS), euroa	1.7		0,29
Jatkuvista toiminnoista			
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EPS), euroa	1.7	0,43	0,23
Laimennettu osakekohtainen tulos (EPS), euroa	1.7		0,23

Konsernin tase

1 000 euroa	Liite	31.12.2016	31.12.2015
Varat			
Pitkäaikaiset varat	1.1		
Liikearvo	2.1, 2.2	35 837	37 771
Aineettomat hyödykkeet	2.1	57 770	65 956
Aineelliset hyödykkeet	2.3	61 105	73 045
Myytavissä olevat rahoitusvarat	2.4	713	720
Muut saamiset	2.5	5 439	6 040
Laskennalliset verosaamiset	1.6	20 839	20 032
Pitkäaikaiset varat yhteensä		181 703	203 564
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	2.6	99 039	94 875
Myyntisaamiset ja muut saamiset	2.7	132 746	125 535
Rahavarat		130 052	118 287
Lyhytaikaiset varat yhteensä		361 837	338 697
Myytävänä olevat omaisuuserät	4.5	20 156	
Varat yhteensä		563 695	542 261
Oma pääoma ja velat			
Oma pääoma	3.5		
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		137 656	146 584
Määräysvallattomien omistajien osuus		16 742	10 728
Oma pääoma yhteensä		154 399	157 313
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset rahoitusvelat	3.2	141 326	142 190
Varaukset	2.9	973	1 224
Muut velat	2.5	5 805	21 479
Laskennalliset verovelat	1.6	24 752	29 305
Pitkäaikaiset velat yhteensä		172 857	194 199
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset rahoitusvelat	3.2	35 316	25 472
Ostovelat ja muut korottomat velat	2.8	190 988	165 278
Lyhytaikaiset velat yhteensä		226 304	190 750
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velkaerät	4.5	10 136	
Velat yhteensä		409 297	384 949
Oma pääoma ja velat yhteensä		563 695	542 261

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 euroa	Liite	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirrat			
Myynnistä saadut maksut		827 461	899 682
Muista liiketoiminnan tuotoista saadut maksut		4 140	4 022
Maksut liiketoiminnan kuluista		-783 400	-859 332
Liiketoiminnan rahavirrat ennen rahoituseriä ja veroja		48 200	44 373
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-7 939	-9 439
Valuuttakurssien muutosten vaikutukset		-1 710	-8 047
Saadut korot		6 931	4 415
Maksetut verot		-10 017	-16 489
Liiketoiminnan rahavirta (A)		35 464	14 813
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		-25 713	-16 128
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden luovutustulot		7 038	306
Sijoitukset tytäryhtiöosakkeisiin vähennettynä hankinta-ajankohdan rahavaroilla	4.3	0	-22 503
Saadut osingot sijoituksista		241	140
Investointien rahavirta (B)		-18 434	-38 185
Rahoituksen rahavirrat			
Maksullinen osakeanti ja optioilla merkityt osakkeet	3.5	455	1 736
Lyhytaikaisten lainojen nostot		135 000	172 500
Pitkäaikaisten lainojen nostot		128	40 000
Lainojen takaisinmaksut		-125 506	-168 792
Omien osakkeiden hankinta	3.5	0	-2 257
Maksetut osingot	3.5	-17 206	-16 788
Rahoituksen rahavirta (C)		-7 128	26 398
Rahavarojen muutos (A+B+C), lisäys (+) / vähennys (-)		9 902	3 026
Rahavarat tilikauden alussa		118 287	110 321
Muuntoero rahavaroissa		1 863	4 940
Rahavarat tilikauden lopussa		130 052	118 287

- Liiketoiminnan rahavirta (A) ei sisällä lopetettuja toimintoja. Lopetettujen toimintojen vaikutus rahavirtaan esitetään liitteessä 4.5 lopetetut toiminnot.

Laskelma oman pääoman muutoksesta 2015

1 000 euroa	Liite	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015		6 218	11 282	81 256	-914	0	-3 673	63 916	158 085	0	158 085
Laaja tulos											
Tilikauden tulos		0	0	0	0	0	0	6 858	6 858	466	7 324
Rahavirransuojaukset		0	0	0	-1 840	0	0	0	-1 840	0	-1 840
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	3.5	0	0	0	0	0	435	0	435	6	441
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot lopetetuista toiminnoista	3.5	0	0	0	0	0	314	0	0	0	314
Muut laajan tuloksen erät yhteensä		0	0	0	-1 840	0	749	0	-1 091	6	-1 085
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0	0	0	-1 840	0	749	6 858	5 767	472	6 239
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osingonjako	3.5	0	0	0	0	0	0	-16 788	-16 788	0	-16 788
Omien osakkeiden hankinta	3.5	0	0	0	0	0	0	-2 257	-2 257	0	-2 257
Osakeperusteiset maksut	1.4	0	0	0	0	0	0	1 434	1 434	0	1 434
Optioilla merkityt osakkeet	3.5	0	0	1 736	0	0	0	0	1 736	0	1 736
Muut muutokset		0	0	-48	0	-2 252	6	901	-1 393	0	-1 393
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0	0	1 688	0	-2 252	6	-16 709	-17 268	0	-17 268
Muutokset omistuosuuksissa											
Tytäryhtiön perustaminen, jossa määräysvallattomien osuus	4.4									10 256	10 256
Oma pääoma 31.12.2015 yhteensä		6 218	11 282	82 944	-2 754	-2 252	-2 918	54 065	146 584	10 728	157 313

Laskelma oman pääoman muutoksesta 2016

1 000 euroa	Liite	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016		6 218	11 282	82 944	-2 754	-2 252	-2 918	54 065	146 584	10 728	157 313
Laaja tulos											
Tilikauden tulos		0	0	0	0	0	0	3 075	3 075	1 805	4 880
Rahavirransuojaukset		0	0	0	772	0	0	0	772		772
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	3.5	0	0	0	0	0	3 069	0	3 069	-370	2 699
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot lopetetuista toiminnoista	3.5	0	0	0	0	0	-59	0	0	0	-59
Muut laajan tuloksen erät yhteensä		0	0	0	772	0	3 010	0	3 781	-370	3 412
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0	0	0	772	0	3 010	3 075	6 856	1 435	8 291
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osingonjako	3.5	0	0	0	0	0	0	-17 206	-17 206	0	-17 206
Osakeperusteiset maksut	1.4	0	0	0	0	0	0	1 312	1 312	0	1 312
Optioilla merkityt osakkeet	3.5	0	0	455	0	0	0	0	455	0	455
Muut muutokset		0	0	34	0	267	0	-276	25	0	25
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0	0	489	0	267	0	-16 170	-15 414	0	-15 414
Muutokset omistuosuuksissa											
Tytäryhtiön perustaminen, jossa määräysvallattomien osuus	4.4									4 209	4 209
Oma pääoma 31.12.2016 yhteensä		6 218	11 282	83 433	-1 982	-1 985	92	40 970	138 026	16 372	154 399

Laatimisperusta ja laadintaperiaatteet

Konsernin perustiedot

PKC Group Oyj on suomalainen julkinen pörssiyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Bulevardi 7, 00120 Helsinki. PKC Group Oyj on PKC Group – konsernin emoyhtiö. PKC Groupin osake on noteerattu Nasdaq Helsingissä 3.4.1997 alkaen.

PKC Group on asiakkaidensa globaali kumppani, joka suunnittelee, valmistaa ja integroi sähkönjakelujärjestelmiä, elektroniikkaa ja niihin liittyviä arkkitehtuurikomponentteja hyötyajoneuvoteollisuuteen, kiskokalustovalmistajille sekä valituille muille toimialoille. Tilikaudella 2016 konsernin jatkuvien toimintojen liikevaihto oli 845,7 miljoonaa euroa ja henkilömäärä keskimäärin 21 277. Konserni toimii neljällä eri mantereella.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Bulevardi 7, 00120 Helsinki.

Yhtiön hallitus on hyväksynyt konsernitilinpäätöksen 8.2.2017. Suomen osakeyhtiölain mukaan varsinaisella yhtiökokouksella on oikeus hyväksyä, hylätä tai tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta sen julkaisemisen jälkeen.

Laatimisperusta

PKC Group Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassaolevia standardeja ja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön täydentävien vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, ellei laatimisperiaatteissa ole toisin mainittu.

Emoyhtiö PKC Group Oyj:n toiminta- ja esittämismuuttua on euro, joka on myös konsernitilinpäätöksen esittämismuuttua. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu määrä saattaa poiketa esitetyistä summamuutuista. Tunnusluvut on laskettu tarkkoja arvoja käyttäen.

Konsernitilinpäätös laaditaan kalenterivuodelta, joka on myös emoyhtiön ja konsernin tilikausi.

✳️ Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen yleiset laadintaperiaatteet on kuvattu tässä osuudessa. Tarkemmat laadintaperiaatteet sekä kuvaukset johdon harkintaan perustuvista ratkaisuista ja arvioiden käytöstä on esitetty jäljempänä kunkin tilinpäätöserän yhteydessä.

Alla olevassa taulukossa on lueteltu osa-alueittain PKC Groupin konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet, näihin liittyvät liitetieto-osiot sekä viittaukset kyseisiä tilinpäätöseriä sääteleviin merkittävimpiin IFRS-standardeihin.

Laadintaperiaate	Liite	IFRS-standardi
Segmentti-informaatio	1.1	IFRS 8, IAS 18
Liiketoiminnan muut tuotot	1.2	IAS 18
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	1.4	IAS 19, IFRS 2
Tuloverot, ml. laskennalliset verosaamiset ja -velat	1.6	IAS 12
Aineettomat hyödykkeet	2.1	IAS 38, IFRS 3
Arvon alentumistestaus	2.2	IAS 36
Aineelliset hyödykkeet	2.3	IAS 16, IAS 23
Vaihto-omaisuus	2.6	IAS 2, IAS 18
Varaukset	2.9	IAS 37
Rahoitusvarat ja -velat	3.1	IAS 32, IAS 39, IFRS 7, IFRS 13
Rahoitustuotot ja -kulut	3.3	IAS 32, IAS 39, IFRS 7
Hankitut liiketoiminnot	4.3	IFRS 3
Lopetetut toiminnot	4.5	IFRS 5

○ Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat taseen varoihin ja velkoihin sekä muihin tietoihin, kuten ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määrään. Vaikka arviot perustuvat johdon tämän hetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Olenneimmat erät, jotka edellyttävät johdon arvioita ja oletuksia ja joihin voi liittyä epävarmuustekijöitä, ovat liikearvon arvonalentumistestaus, laskennalliset verosaamiset vahvistetuista tappioista sekä vaihto-omaisuuden nettorealisoituarvo. Tarkemmat kuvaukset johdon harkintaan perustuvista ratkaisuista ja arvioiden käytöstä on esitetty jäljempänä kunkin tilinpäätöserän yhteydessä.

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksessä laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Johto on käyttänyt harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa esimerkiksi saamisten arvostuksessa ja vuokrasopimusten luokittelussa.

Vertailutilikautta koskevat arviot ja oletukset perustuvat vertailutilikauden päättymisajankohtana voimassa olleisiin olosuhteisiin ja näkymiin.

Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön lisäksi sen tytäryhtiöt. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2016 konserniin kuului 37 yhtiötä emoyhtiö mukaan lukien. Raportointikaudella ja vertailukaudella konserniin ei ole kuulunut osakkuus- tai yhteisyrityksiä.

Konserniyhtiöiden väliset sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja sisäiset katteet sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön sekä kaikki ne tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 %:n osuus osakkeiden äänimäärästä, tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta raportointikauden päättymispäivänä. PKC:llä on määräysvalta, kun se olemalla osallisena yhtiössä altistuu yhtiön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan yhtiön taloudellisiin ja liiketoiminnallisiin periaatteisiin hyötyen sen toiminnasta.

Tilikauden tuloksen sekä muihin laajan tuloksen eriin kuuluvat erät kohdistetaan emoyhtiön omistajille sekä määräysvallattomille omistajille ja esitetään tuloslaskelman ja muiden laajan tuloksen erien yhteydessä. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään omassa pääomassa erillään emoyrityksen omistajille.

kuuluvasta omasta pääomasta. Laaja tulos kohdistetaan emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen, ellei määräysvallattomilla omistajilla ole sitovaa velvollisuutta olla kattamatta tappioita sijoituksensa ylittävältä osalta.

Kauden aikana hankitut tai perustetut tytäryhtiöt yhdistetään konsernitilinpäätökseen siitä alkaen, kun konserni on saanut määräysvallan tai siihen saakka, kunnes määräysvalta lakkaa. Hankitut tytäryhtiöt sisällytetään konsernitilinpäätökseen hankintamenetelmää käyttäen, jonka mukaan hankitun yhtiön yksilöitävissä olevat varat ja velat arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä.

Euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden hankintamenson eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyneiden muuntoerojen muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omassa pääomassa (erä Muuntoero). Kun ulkomainen yksikkö myydään tai siitä luovutaan muuten, kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi osana myyntivoittoa tai -tappiota.

➤ PKC Group Oyj:n tytäryritysten luettelo (31.12.2016) on esitetty liitetiedossa 4.2 Konsernirakenne.

Luovutettu vastike sisältää mahdolliset luovutetut varat, hankkijaosapuolelle hankinnan kohteen aiempia omistajia kohtaan syntyneet velat sekä liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset osuudet, käypiin arvoihin arvostettuina. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi kausilla, joiden aikana menot toteutuvat ja palvelut otetaan vastaan lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja.

Mahdollinen lisäkauppahinta (ehdollinen vastike) luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja arvostuksesta syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua ehdollista vastiketta ei arvosteta uudelleen. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia, vaan nämä käsitellään hankinnan yhteydessä tulosvaikutteisesti.

Niihin liiketoimintojen yhdistämissiin, jotka ovat toteutuneet ennen 1.1.2010, on sovellettu tuolloin voimassa olleita sääntöjä.

Myytävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan toiminnan sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konserniin kuuluvat tytäryhtiöt raportoivat tilinpäätöksissään liiketoimensa sen taloudellisen ympäristön mukaisessa valuutassa (toimintavaluutta), jossa kukin tytäryhtiö pääasiallisesti toimii.

Konserniyhtiöt muuntavat kirjanpidossaan valuuttamääräiset liiketapahtumat toimintavaluutakseen käyttäen tapahtumapäivän valuuttakurssia. Valuuttamääräiset saamiset ja velat muunnetaan toimintavaluutaksi käyttäen raportointikauden päättymispäivän kurssia.

Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on käsitelty tulosvaikutteisesti. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin lukuun ottamatta kurssieroja niistä valuuttamääräisistä lainoista, jotka luokitellaan nettosijoituksiksi ulkomaisiin tytäryhtiöihin. Näiden lainojen kurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kertyneet kurssierot esitetään omana eränään omassa pääomassa, kunnes ulkomaisesta yksiköstä luovutaan kokonaan tai osittain.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten muuntaminen

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryhtiöiden laajojen tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät muunnetaan euroiksi käyttäen raportointikauden keskikurssia ja tase-erät, lukuun ottamatta tilikauden tulosta, käyt-

täen raportointikauden päättymispäivän kurssia. Tilikauden tuloksen ja laajan tuloksen muuntamisesta raportointikauden keskikursseihin ja tase-erien muuntamisesta raportointikauden päättymispäivän kursseihin

johtuvien muuntoerojen muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kertyneet muuntoerot esitetään omana eränään omassa pääomassa.

Konsernitilinpäätöksessä on käytetty seuraavia kursseja:

Maa	Valuutta	Vuoden keskikurssi*)		Tilinpäätöspäivän kurssi	
		2016	2015	2016	2015
Brasilia	BRL	3,8616	3,6918	3,4305	4,3117
Kanada	CAD	1,4664	1,4176	1,4188	1,5116
Kiina	CNY	7,3496	6,9730	7,3202	7,0608
Kiina, HongKong	HKD	8,5900	8,6023	8,1751	8,4376
Meksiko	MXN	20,6532	17,5998	21,7719	18,9145
Puola	PLN	4,3636	4,1828	4,4103	4,2639
Serbia	RSD	123,1183	120,6606	123,3730	121,6200
Venäjä	RUR	74,2224	68,0068	64,3000	80,6736
Vietnam	VND	24 753,1444	24 543,9651	24 025,9098	24 473,9770
Yhdysvallat	USD	1,1066	1,1096	1,0541	1,0887

*) Vuoden keskikurssi on laskettu kuukausittaisten keskikursseiden perusteella.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen –standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. PKC Group on määritellyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut oikaistuna valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä ostovelkojen kurssieroilla, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut, poistot ja arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Uusien ESMA-ohjeiden soveltaminen

Liittyen Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) julkaisemien vaihtoehtoisten taloudellisten tunnuslukujen raportointia koskeviin uusiin ohjeisiin PKC on vuonna 2016 muuttanut kertaluonteiset erät muotoon vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät määritelmän pysyessä samana. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät (aiemmin kertaluonteiset erät) ovat tapahtumia, jotka eivät liity normaaliin liiketoimintaan. Tyypillisiä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat muun muassa merkittävät omaisuuserien myyntivoitot ja -tappiot, arvonalentumistappiot tai arvonalentumistappioiden peruutukset, toiminnan uudelleenjärjestelystä ja strategisista konsernirakenteen muutoksista syntyvät kustannukset sekä sakot ja korvaukset. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja on esitetty toimintakertomuksessa kappaleessa tuloksen määreet ja vertailukelpoisuuteen

vaikuttavat erät. Vaihtoehtoisia taloudellisia tunnuslukuja käytetään, koska ne kuvaavat paremmin operatiivisen liiketoiminnan kehitystä ja parantavat raportointikausien välistä vertailua.

Päätyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Konserni on soveltanut 1.1.2016 alkaen seuraavia IASB:n julkistamia uusia tai muutettuja standardeja. Konserni on ottanut ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

Muutos IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen: Disclosure Initiative

(sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla on tarkoitus rohkaista yhteisöjä käyttämään harkintaa tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja määritettäessä. Muutoksilla selvennetään esimerkiksi olennaisuuden käsitteen soveltamista ja harkinnan käyttöä tilinpäätöksen liitetietojen järjestyksen ja paikan määrittämisessä. Standardimuutoksilla on ollut jotakin vaikutusta konsernitilinpäätökseen liitetietojen ja esittämisen osalta.

IFRS-standardien vuosittaiset parannukset (Annual Improvements to IFRSs), (muutoskokoelma 2012–2014)
(sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikau-
silla)

Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan ker-
ran vuodessa. Muutokset koskevat neljää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelivat standardeittain, mutta ne eivät olleet merkittäviä.

Muiden muutettujen standardien käyttöönotolla ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat

Seuraavat julkaistut uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat eivät ole vielä tilinpäätöspäivänä 31.12.2016 voimassa, eikä PKC ole soveltanut niitä laatiessaan tätä konsernitilinpäätöstä. Konserni ottaa ne käyttöön kun-
kin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikau-
den ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2016.

Uusi IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista
(sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikau-
silla)

Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standartit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisi-
vaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynti kirjataan määräsvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Standardi li-
sää myös esitettävien liitetietojen määrää. IFRS 15:n vaikutuksia PKC:n konsernitilinpäätökseen on arvioitu seuraavasti:

- Keskeiset IFRS 15:n käsitteet on analysoitu tulovir-
tojen kannalta. PKC:n tulovirrat muodostuvat joh-
dinsarjaliiketoiminnan asiakassopimuksista. PKC:n
tämänhetkinen tuloutus perustuu tavaroiden
omistamiseen liittyvien riskien ja hyötyjen siirty-
miseen ostajalle. PKC:llä on raamisopimuksia mer-
kittävien asiakkaiden kanssa. Sopimuksen alla teh-
tävät erilliset tilaukset muodostavat raamisopi-
muksen kanssa pääsääntöisesti erillisen suori-
tevelvoitteen. Suoritevelvoitteet tuloutetaan
myös jatkossa yhtenä ajankohtana. Osassa sopi-
muksissa on muuttuvia vastikkeita, mutta niiden

kirjaamishetkeen ei odoteta merkittäviä muutok-
sia alustavan analyysin perusteella. PKC:n anta-
mat takuut ovat luonteeltaan enemmän lainsää-
däntöön perustuvia ja siten niiden käsittely vastaa
pitkälti nykyistä käytäntöä.

- PKC suunnittelee ottavansa IFRS 15 -standardin
käyttöön takautuvasti mahdollisesti soveltaen
käytännön apukeinoja vertailuvuoden tietojen
esittämiseen.
- Alustavan arvion perusteella tuloutuksen ajan-
kohtiin ja määriin ei odoteta merkittäviä muutok-
sia. Standardi tulee lisäämään tuloutukseen liitty-
viä liitetietoja.
- PKC tulee vuoden 2017 aikana jatkamaan analy-
sia tarkemmalla tasolla ja implementoimaan stan-
dardin vuoden 2017 aikana. PKC kertoo tarkem-
malla tasolla vaikutuksista vuoden 2017 aikana.

Uusi IFRS 9 Rahoitusinstrumentit*

(sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikau-
silla)

Standardi korvaa nykyisen IAS 39 Rahoitusinstrumentit:
kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. IFRS 9:ään si-
sältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kir-
jaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden,
odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsitte-
lyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien
arvon alentumisen määrittämiseen. Standardin yleistä
suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudis-
tettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien ta-
seeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on
säilytetty. Tilinpäätöshetkellä konserni ei arvioi stan-
dardilla olevan merkittäviä vaikutuksia konsernitilin-
päätökseen.

Uusi IFRS 16 Vuokrasopimukset*

(sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikau-
silla)

IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokra-
sopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksu-
velvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Ta-
seeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mu-
kaista rahoitusleasingin kirjanpitokäsittelyä. Konser-
nissa arvioidaan standardin käyttöönotolla olevan vai-
kutusta konsernin tilinpäätökseen.

**Muutos IAS 12:een Laskennalliset verosaamiset reali-
soitumattomista tappioista***

(sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikau-
silla)

Muutokset selventävät, että vähennyskelpoisen väliai-
kaisen eron olemassaolo riippuu yksinomaan omai-
suuserän ja sen verotusarvon vertaamisesta tilinpää-
töshetkellä, eikä siihen vaikuta mahdolliset tulevat

muutokset omaisuuserän kirjanpitoarvossa tai siinä tavassa, kuinka kirjanpitoarvoa vastaava määrä kertyy tulevaisuudessa. Muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta tilinpäätökseen.

Muutos IAS 7:ään Rahavirtalaskelmat –Tilinpäätöksessä esitettävien tietojen parantaminen*

(sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikautilla)

Muutoksilla pyritään siihen, että tilinpäätöksen käyttäjät voisivat arvioida rahoitustoiminnasta syntyvien rahavirtavirtavaikutteisten ja ei-rahavirtavaikutteisten velkojen muutoksia. Konsernissa arvioidaan alustavasti muutosten mahdollisesti vaikuttavan liitetietoihin.

Muutos IFRS 4:ään Vakuutussopimukset*

(sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikautilla)

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardin soveltaminen yhdessä IFRS 4 Vakuutussopimukset standardin kanssa. Muutoksilla vastataan toimialan huoleen liittyen soveltamisen aloittamiseen eri ajankohtina. Standardiin tuodaan kaksi vaihtoehtoista menettelytapaa tilapäisen kirjanpidossa syntyvän yhteensopimattomuuden ja volatiliteetin helpottamiseksi. Muutoksella ei odoteta olevan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Muutos IFRS 2:een Osakeperusteisten maksujen luokittelu ja arvostaminen*

(sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikautilla)

Muutokset selventävät tietäntyyppisten järjestelyjen kirjanpitokäsittelyä. Ne koskevat kolmea osa-aluetta: käteisvaroina maksettavien maksujen arvostaminen, osakeperusteiset maksut, joista on vähennetty lähdevero sekä osakeperusteisten maksujen muuttaminen käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi. Muutoksella ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutoskokoelma 2014–2016 *

(sovellettava IFRS 12:n osalta 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, IFRS 1:n ja IAS 28:n osalta 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla):

Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerän vuodessa. Muutokset koskevat kolmea standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

1. Kauden tulokseen liittyvät erät

1.1 Toimintasegmentit

PKC Group ilmoitti 3.5.2016 allekirjoittaneensa sopimuksen aloittaakseen neuvottelut elektroniikkaliiketoiminnassa yhteisyrityksen luomiseksi, jossa PKC Group tulisi vähemmistöomistajaksi. Elektroniikkaliiketoiminta on luokiteltu myytäväksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi ja raportoidaan lopetettuna toimintona 31.3.2016 lähtien. Muutoksen jälkeen PKC Groupilla on vain yksi raportoiva pääliiketoimintasegmentti, joka sisältää myös konsernitoiminnot ja muut erät. Lisätietoja Lopetetuista toiminnoista löytyy liitteestä 4.5. Tilikaudesta 2016 alkaen PKC Groupin liiketoiminta koostuu yhdestä liiketoiminta-alueesta, johdinsarjoista.

Johdinsarjat

Johdinsarjaliiketoiminta suunnittelee, valmistaa ja integroi räätälöityjä sähköjakelujärjestelmiä, niihin liittyviä arkkitehtuurikomponentteja, ajoneuvoelektroniikkaa, johtimia ja kaapeleita erityisesti kuorma- ja linja-autoihin, kevyisiin ja vapaa-ajan ajoneuvoihin, maanrakennuskoneisiin sekä maa- ja metsätaloustekniikkaan. Lisäksi segmentti suunnittelee ja valmistaa sähkökeskukset, teholähteitä ja johdinsarjoja kiskokalustovalmistajille. Segmentin vahvuudet, massaräätelöinti ja erinomainen kyky integroida osaksi asiakkaan toimintaympäristöä, tarjoavat ainutlaatuisen kilpailuedun markkinoilla. Tuotesuunnittelu ja tehokas toimitusketjun hallinta tehdään läheisessä yhteistyössä asiakkaiden kanssa ja heidän vaatimustensa mukaisesti. Johdinsarjaliiketoiminnan yksiköt sijaitsevat Brasiliassa, Kiinassa, Liettuassa, Meksikossa, Puolassa, Saksassa, Serbiassa, Suomessa, Venäjällä, Virossa ja Yhdysvalloissa.

★ Segmentti-informaation laadintaperiaate

PKC Groupin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, joka on IFRS:n mukaisesti laadittu. Konsernin liiketoiminta sisältää yhden liiketoiminta-alueen (raportoitava segmentti), johdinsarjaliiketoiminnan. Johdinsarjaliiketoimintaa harjoitetaan maantieteellisillä alueilla, joilla asiakkaille tarjotaan samaa tuotekonseptia erilaisiin paikallisiin olosuhteisiin ja vaatimuksiin sovellettuna. Kaikkien maantieteellisten alueiden päätuotteita ovat johdinsarjakokonaisuudet ja niihin liittyvät arkkitehtuurikomponentit. Johdinsarjaliiketoiminnan asiakkaat ovat pääsääntöisesti maailmanlaajuisesti toimivia yrityksiä, jotka tekevät pitkäaikaisia hankintapäätöksiään maailmanlaajuisen ostovoluumien perusteella.

Johdon sisäisellä raportoinnilla seurataan johdinsarjaliiketoiminnan suoritusta kokonaisuutena sekä maantieteellisiin alueisiin perustuvien liiketoiminta-alueiden perusteella. Raportointi palvelee sisäisten kokonaistulotteiden asettamista ja strategista seurantaa.

PKC Groupin korkein operatiivinen päätöksentekijä (CODM, Chief Operating Decision Maker) on toimitusjohtaja, jota tukee johtoryhmä. Toimitusjohtaja arvioi konsernin taloudellista tilaa ja sen kehitystä kokonaisuutena eikä maantieteellisiin alueisiin perustuvien liiketoiminta-alueiden tuloksien perusteella. Koska konsernin asiakkaat toimivat pääsääntöisesti maailmanlaajuisesti, yksittäisen maantieteellisen alueen raportoidut tulosluvut eivät anna oikeaa kokonaiskuvaa konsernin johdinsarjaliiketoiminnan taloudellisesta tilasta ja kehityksestä.

Liiketoimintamallin ja operatiivisen rakenteen vuoksi PKC Groupin liiketoimintaa ei voida jakaa erillisiksi raportoiviksi toimintasegmenteiksi.

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Liikevaihto markkina-alueittain perustuu asiakkaiden maantieteelliseen sijaintiin. Konserni toimii seuraavilla maantieteellisillä alueilla: Eurooppa, Pohjois-Amerikka, Etelä-Amerikka ja APAC (Aasian ja Tyynenmeren alue).

Maantieteellisten alueiden varat ja investoinnit perustuvat varojen maantieteellisiin sijainteihin, jotka ovat Eurooppa, Pohjois-Amerikka, Etelä-Amerikka ja APAC (Aasian ja Tyynenmeren alue).

★ Tulotusperiaatteet

Tuotteiden myynnistä syntyvät tuotot kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja todellinen määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle. Pääsääntöisesti tämä tapahtuu tuotteiden sopimusehtojen mukaisen luovutuksen yhteydessä. Tuotot palveluista tuloutetaan sillä tilikaudella, jolla palvelu suoritetaan ja taloudellisen hyödyn saaminen palvelusuoritteesta on todennäköistä. Palvelumyynnin osuus PKC Groupin liikevaihdosta ei ole olennainen. PKC Groupilla ei ole pitkäaikaishankkeita, jotka tuloutetaan valmistusasteen perusteella.

Liikevaihto sisältää varsinaisen liiketoiminnan tuotot käypään arvoon arvostettuna ja käteisalennuksilla vähennettynä. Liikevaihto sisältää myös myyntisaamisten kurssierot.

Maantieteellinen informaatio

1 000 euroa	Liikevaihto asiakkaan maantieteellisen sijainnin mukaan		Pitkäaikaiset varat varojen sijainnin mukaan		Investoinnit	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Eurooppa,	301 571	253 581	58 201	67 652	9 661	29 534
josta Suomen osuus	12 191	12 179	4 751	6 377	779	1 467
Etelä-Amerikka	36 591	35 430	6 011	6 627	1 030	539
Pohjois-Amerikka	458 942	539 078	83 440	95 058	12 139	6 858
APAC	48 568	19 250	7 774	8 156	1 654	1 199
Yhteensä	845 672	847 338	155 425	177 492	24 484	38 129

Pitkäaikaiset varat koostuvat liikearvosta, aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä ja myytävissä olevista rahoitusvaroista.

Suurimmat asiakkaat

1 000 euroa	2016	% liikevaihdosta	2015	% liikevaihdosta
Asiakas 1	122 333	14,5	127 770	15,1
Asiakas 2	121 488	14,4	125 256	14,8
Asiakas 3	108 475	12,8	117 571	13,9
Asiakas 4	-	-	114 700	13,5
Yhteensä	352 296	41,7	485 297	57,3
Konsernin liikevaihto	845 672		847 338	

Yllä olevassa taulukossa mainitut asiakkaat eivät välttämättä ole samoja raportointikaudella ja vertailukaudella.

1.2 Liiketoiminnan muut tuotot

★ Laadintaperiaate

Muihin tuottoihin kirjataan muut kuin varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät tuotot. Tällaisia eriä ovat muun muassa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja julkiset avustukset.

Saadut julkiset avustukset toteutuneista kuluista kirjataan tulosvaikutteisesti liiketoiminnan muihin tuottoihin samanaikaisesti kun tilikaudella saatuun avustukseen liittyvät kulut on kirjattu. Tilikaudella 2016 konserni on saanut työllistämisavustuksia Serbiassa (vertailukaudella Serbiassa).

1 000 euroa	2016	2015
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	2 699	176
Julkiset avustukset	2 538	2 989
Muut tuotot	869	1 258
Yhteensä	6 106	4 423

1.3 Materiaalit ja palvelut

1 000 euroa	2016	2015
Ostot tilikauden aikana	492 372	468 659
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-7 573	3 578
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	484 799	472 237
Ulkopuoliset palvelut	22 569	20 112
Yhteensä	507 368	492 349

Tilikaudella 2015 vaihto-omaisuutta alaskirjattiin 0,5 milj. euroa vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä.

1.4 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

★ Laadintaperiaate

Työsuhde-etuuksiin sisältyvät lyhytaikaiset työsuhde-etuudet, työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet, työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet, muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet ja osakeperusteiset maksut.

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet

Lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia ovat palkat ja luontais-edut, vuosilomat sekä tulospalkkiot.

Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet

Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet perustuvat työsuhteen päättämiseen eivätkä työsuoritukseen. Nämä koostuvat irtisanomiskorvauksista.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet tulevat maksettaviksi työsuhteen päättymisen jälkeen. Ne koostuvat eläkkeistä tai muista työsuhteen päättymisen jälkeen maksettavista etuuksista, esimerkiksi henkivakuutuksesta tai terveydenhoidosta.

Työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia koskevat eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspohjaisiksi tai maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Konserniyhtiöissä ei ole oleellisia etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisissa

järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle konsernin ulkopuoliselle yksikölle. Konsernilla ei ole velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten etuuksien maksamisesta. Maksupohjaisiin järjestelyihin tehdyt suoritukset merkitään tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jolla suoritukset ovat tapahtuneet.

Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet

PKC Groupin muita pitkäaikaisia työsuhte-etuuksia ovat muun muassa palvelusvuosilisät sekä pitkäaikaiseen työsuhteeseen perustuvat lomaetuudet.

Muut henkilöstökulut

Muita henkilöstökuluja ovat muun muassa työturvallisuuteen liittyvät kustannukset, kustannukset työterveyshuollosta ja työnantajan järjestämästä kuljetuksesta ja työpaikkaruokailusta.

Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

1 000 euroa	2016	2015
Palkat ja palkkiot	168 363	171 693
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	4 965	5 579
Muut henkilösivukulut	31 459	32 407
Osakeperusteiset maksut	2 142	2 603
Muut henkilöstökulut	4 836	6 076
Yhteensä	211 766	218 357

- Työsuhde-etuuksista aiheutuneisiin kuluihin sisältyy irtisanomisista johtuvia vertailukelpoisuuteen vaikuttavia kuluja 5,6 milj. euroa vuonna 2016 (4,9 milj. euroa vuonna 2015). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä on esitetty toimintakertomuksessa kappaleessa Tuloksen määreet ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät.

- Johdon palkitsemista koskeva informaatio on esitetty liitetiedossa 4.1 Lähipiiritapahtumat.

Henkilöstön määrä

Maantieteelliset alueet	Vuoden lopussa		Keskimäärin	
	2016	2015	2016	2015
Eurooppa,	7 750	7 214	7 624	5 846
josta Suomen osuus	54	61	60	63
Etelä-Amerikka	1 081	1 178	1 168	1 689
Pohjois-Amerikka	9 973	12 083	11 613	12 377
APAC	924	782	871	303
Yhteensä	19 728	21 257	21 277	20 214

Osakeperusteiset maksut

PKC:n pitkän aikavälin palkitseminen muodostuu optio-ohjelmista ja osakeperusteisista kannustinjärjestelmistä.

Konserni soveltaa IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardia osakeperusteisiin kannustejärjestelmiin sekä optiojärjestelyihin. Työsuhde-etuuksiin sisältyy optio-ohjelmista ja osakeperusteisista kannustejärjestelmistä osakeperusteisten maksujen kuluja yhteensä 2,1 milj. euroa vuonna 2016 (2,6 milj. euroa vuonna 2015).

Optiojärjestelyt ja osakeperusteiset kannustinjärjestelmät 31.12.2016

2012 Optio-ohjelmat

2012B(i)

2012C(i)

2012C(ii)

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät 2015

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015

Sitouttava osakepalkkiojärjestelmä 2015

Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät 2016

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2016

Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2016

Optio-ohjelmat

Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tulosvaikutteisesti työsuhde-etuuksista aiheutuviin kuluihin tasaerinä oikeuden syntymisjakson aikana. Optioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu arvioon siitä optioiden määrästä, johon oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisjakson lopussa. Optioiden käypä arvo on määritetty Black-Scholes-hinnoittelumallin perusteella. Oletukset lopullisesta optioiden määrästä päivitetään kunakin raportointikauden päättymispäivänä ja arvojen muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset (oikaistuna mahdollisilla transaktiomenoilla) kirjataan omaan pääomaan sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

Voimassa olevat optiojärjestelyt 31.12.2016

Ohjelma	Jaettu 1 000 kpl	Toteutettavissa 1 000 kpl	Toteutushinta, euroa	Merkintäaika	Oikeuden syntymisjakso päättyy
2012C(i)	117,3	117,3	23,28	1.4.2017 - 30.4.2019	01/04/2017
2012C(ii)	117,3	117,3	23,28	1.4.2017 - 30.4.2019	01/04/2017
2012B(i) ¹⁾	340,0	340,0	16,65	1.4.2016 - 30.4.2018	päättynyt
2012A(i)	32,5	0,0	15,31	1.4.2015 - 30.4.2017	päättynyt
2012A(ii)	32,5	0,0	15,31	1.4.2015 - 30.4.2017	päättynyt
Yhteensä	639,6	574,6			

¹⁾ 2012B(ii) optio-oikeudet on konvertoitu 2012B(i) optio-oikeuksiksi.

Optio-oikeudet 2012B(i) on listattu Nasdaq Helsingissä 1.4.2016 alkaen.

Optio-oikeuksiin liittyy osakeomistusoikeus. Avainhenkilöt veloitetaan merkitsemään emoyhtiön osakkeita 20 prosentilla optio-oikeuksista saaduista bruttomääräisistä tuloista ja omistamaan nämä osakkeet kahden vuoden ajan. Kannustimet menetetään henkilön lähtiessä PKC Groupiin kuuluvasta yrityksestä ennen oikeuden lopullista syntymistä. Emoyhtiön toimitusjohtajan on omistettava nämä osakkeet niin kauan kuin hänen toimitushteensa jatkuu. Yhtiön hallussa olevat optiot, joiden merkintäaika on alkanut, ei voida käyttää osakkeiden merkintään. (ii) merkityissä optio-ohjelmissa merkittävien osakkeiden merkintäaika ei kuiten-

kaan ala, elleivät hallituksen määrittämät, optio-oikeuksien käyttämiselle asetetut konsernin tuotannolliset tai taloudelliset tavoitteet ole täyttyneet. Hallitus päättää tavoitteet vuosittain erikseen kullekin optio-oikeuksien alalajille optio-oikeuksien jakamisen yhteydessä. Ne optio-oikeudet, joiden osalta hallituksen määrittämät tavoitteet eivät ole täyttyneet, raukeavat hallituksen päättämällä tavalla. Hallitus on päättänyt, että 2012A (ii) ja 2012B (ii) optioiden vapautumiskriteeri on täyttynyt. Alla olevassa taulukossa eivät ole mukana alustavasti avainhenkilöille allokoitua 2012C(ii) optiot.

	2016 Toteutushinta painotettuna keskiarvona, euroa/osake	2016 Optioiden määrä, 1 000 kpl	2015 Toteutushinta painotettuna keskiarvona, euroa/osake	2015 Optioiden määrä, 1 000 kpl
Tilikauden alussa	18,69	408,5	17,34	662,69
Myönnettyt uudet optiot ¹⁾	16,65	182,0	15,31	165,0
Menetettyt optiot	22,71	-23,2	21,21	-16,0
Toteutetut optiot	15,18	-30,0	13,90	-124,9
Rauenneet optiot	15,18	-80,0	10,01	-13,3
Hankitut optiot	-	-	15,31	-265,0
Tilikauden lopussa	18,35	457,3	18,69	408,5
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	18,35	457,3	18,69	408,5

¹⁾ Sisältää myös vuonna 2016 vapautetut 2012 B(ii) optiot sekä vuonna 2015 vapautetut 2012 A(ii) optiot

Seuraavassa taulukossa on esitetty 31.12.2016 toteutettavissa olevista osakeoptioista niiden toteutushinnan vaihteluväli ja sopimuksen mukaisen jäljellä olevan voimassaoloajan painotettu keskiarvo.

	Toteutushinta, euroa	Voimassaoloaika, vuosia	Optioiden määrä, 1 000 kpl
31.12.2016 toteutettavissa olevat optiot	16,65 - 23,28	1,59	457,3

PKC Group Oyj:n osakkeen hinnan painotettu keskiarvo option oletettuna toteutuspäivänä oli 15,84 euroa (18,38 euroa vuonna 2015).

Optiojärjestelyt

Konsernin avainhenkilöille myönnetty osakeoptiot

	2012B(i ja ii)
Myöntämispäivä	4.3.2016
Myönnettyjen instrumenttien määrä, 1 000 kpl	24,0
euroa	16,65
Toteutushinta, euroa	16,65
Osakehinta myöntämishetkellä, euroa	14,82
Jäljellä oleva juoksuaika, vuotta	2,2
Odotettu volatiliiteetti, %	39
Riskiton korko, %	-0,44
Odotettu osinkotuotto, %	4,18
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo, euroa	2,04

PKC käyttää optioiden käyvän arvon määrittämiseen Black-Scholes -arvonmääritysmallia. Odotettu volatiliiteetti on määritetty osakkeen toteutuneen kurssikehityksen perusteella ottaen huomioon optioiden jäljellä olevan voimassaoloajan. Optioiden käypää arvoa laskehtaessa oletetaan, ettei optioita menetetä.

- Lisätietoja optioista on esitetty Toimintakertomuksessa, kohdassa Osake ja osakkeenomistajat.

Osakeperusteiset kannustinjärjestelmät

Konserni käyttää osakepalkkioita osana yhtiön avainhenkilöiden kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää.

PKC Group Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöille suunnattu osakepohjainen kannustinjärjestelmä koostuu Suoriteperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä, Sitouttavasta osakepalkkiojärjestelmästä ja Ehdollisesta osakepalkkiojärjestelmästä. Järjestelmien tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa osallistujat yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyiset yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuvat palkkiojärjestelmät.

Näiden kannustinjärjestelmien ansainta- ja sitouttamisjaksojen perusteella mahdollisesti maksettavat palkkiot maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana.

Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta osallistujalle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli osallistujan työ- tai toimsuhde päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta.

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015 ja 2016

Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2015 ansaintajakso on kalenterivuodet 2015-2017. Tällä ansaintajaksolla järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 40 osallistujaa, mukaan lukien konsernin johtoryhmän jäsenet. Ansaintajakson 2015-2017 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 310 000 PKC Group Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2016 ansainta- ja sitouttamisjakso on kalenterivuodet 2016-2018. Tällä ansaintajaksolla järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 60 osallistujaa, mukaan lukien konsernin johtoryhmän jäsenet. Ansaintajakson 2016-2018 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 430 000 PKC Group Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Mahdollinen palkkio molempien ohjelmien ansaintajaksolta perustuu PKC Group –konsernin ja/tai osallistujan liiketoiminta-alueen kolmen vuoden kumulatiiviseen liikevaihtoon ja kolmen vuoden kumulatiiviseen käyttökatteeseen (EBITDA), ja näistä EBITDAA painotetaan enemmän. Ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määrää sen, kuinka suuri osa enimmäispalkkiosta maksetaan osallistujalle.

Konsernin johtoryhmän jäsenen on omistettava puolet Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän perusteella annettavista netto-osakkeista, kunnes hänen osakeomistuksensa yhteensä vastaa hänen bruttovuospalkkansa arvoa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin johtoryhmän jäsenen työ- tai toimsuhde konserniyhtiöön jatkuu.

Sitouttava osakepalkkiojärjestelmä 2015

Sitouttavan osakepalkkiojärjestelmän 2015 sitouttamisjakso on kalenterivuodet 2015-2017. Tällä sitouttamisjaksolla järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 osallistujaa, mukaan lukien konsernin johtoryhmän jäsenet. Hallitus voi päättää uusien osallistujien ottamisesta mukaan järjestelmään vuosina 2015-2017 ja heidän sitouttamisjaksojensa pituuksista (12-36 kuukautta). Vuosina 2015-2017 Sitouttavan osakepalkkiojärjestelmän 2015 perusteella myönnetty osakkeet

vastaavat yhteensä enintään noin 100 000 PKC Group Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Palkkion saaminen Sitouttavasta osakepalkkiojärjestelmästä 2015 edellyttää, että järjestelmään osallistuva henkilö hankkii yhtiön osakkeita hallituksen päättämän määrän. Lisäksi palkkion saaminen on sidottu osallistujan työ- tai toimeisuhteen voimassaoloon palkkion maksumuutoksella. Osallistuja voi saada bruttopalkkiona jokaisella hankkimallaan osakkeella yhden palkkio-osakkeen.

Yhtiön osakkeiden hankinnan rahoitusta varten hallitus päätti tarjota Sitouttavaan osakepalkkio järjestelmään 2015 osallistuville johtoryhmän jäsenille mahdollisuuden myydä yhtiölle optio-oikeudet 2012A(i) ja 2012A(ii) niiden laskennallisella arvolla. Optio-oikeuksien ostot toteutettiin keväällä 2015.

Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015 ja 2016

Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2015 sitouttamisjakso on kalenterivuodet 2015-2017. Tällä sitouttamisjaksolla järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 määriteltä avainhenkilöä. Hallitus voi päättää uusien avainhenkilöiden ottamisesta mukaan järjestelmään vuosina 2015-2017 ja heidän sitouttamisjaksojensa pituuksista (12-36 kuukautta). Vuosina 2015-2017 Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2015 perusteella myönnetty osakkeet vastaavat yhteensä enintään noin 120 000 PKC Group Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2016 sitouttamisjakso on kalenterivuodet 2016-2018. Tällä sitouttamisjaksolla järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 määriteltä avainhenkilöä. Vuosina 2016-2018 Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2015 perusteella myönnetty osakkeet vastaavat yhteensä enintään noin 60 000 PKC Group Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettavan palkkion edellytyksenä on, että avainhenkilön työ- tai toimeisuhteen on voimassa palkkion maksumuutoksella.

Järjestelmien perustiedot on listattu alla oleviin taulukoihin:

	Suorite-				Suorite-			
	Sitouttava osakepalkkiojärjestelmä	perusteinen osakepalkkiojärjestelmä	Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä	Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä	Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä	perusteinen osakepalkkiojärjestelmä	Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä	Yhteensä/painotettu keskiarvo
	2015	2015-2017	2015	2015-2016	2015-2017	2016-2018	2016-2018	
Määrä, 1 000 kpl	100	310	40	40	40	430	60	1 020
Myöntämispäivä	11.2.2015	11.2.2015	11.2.2015	11.2.2015	11.2.2015	10.2.2016	10.2.2016	
Oikeuden syntymispäivä	31.5.2018	31.5.2018	31.5.2016	31.5.2017	31.5.2018	31.5.2019	31.5.2019	
Enimmäisvoimassa-oloaika, vuotta	3,3	3,3	1,3	2,3	3,3	3,3	3,3	3,2
Jäljellä oleva voimassaoloaika, vuotta	1,4	1,4	0,0	0,4	1,4	2,4	2,4	1,8
Henkilöiden määrä tilikauden lopussa	14	36	0	4	10	49	31	
Maksutapa	Raha & osake	Raha & osake	Raha & osake	Raha & osake	Raha & osake	Raha & osake	Raha & osake	

Muutokset tilikaudella 2016 esitetään alla olevissa taulukoissa:

1 000 kpl	Suorite-			Suorite-			Yhteensä
	Sitouttava osakepalkkiojärjestelmä	perusteinen osakepalkkiojärjestelmä	Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä	Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä	Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä	perusteinen osakepalkkiojärjestelmä	
	2015	2015-2017	2015	2015-2016	2015-2017	2016-2018	2016-2018
1.1.2016							
Kauden alussa ulkona olleet	59	310	32	32	34	0	0
Tilikauden muutokset							
Myönnettyt	19	0	0	0	0	419	57
Menetetyt	5	20	0	0	4	3	0
Toteutetut	0	0	32	0	0	0	0
31.12.2016							
Kauden lopussa toteutetut	0	0	32	0	0	0	0
Kauden lopussa ulkona olevat	73	290	0	32	29	416	57

Käyvän arvon määrittäminen

Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien käypä arvo on määritetty myöntämispäivänä. Käypä arvo kirjataan kuluksi ennen oikeuden syntymisjakson alkua. Kaudella myönnettyjen osakepohjaisten kannusjärjestelmien arvot määritettiin seuraavien tekijöiden avulla ja joilla oli seuraavat vaikutukset.

Myönnettyjen instrumenttien arvostusparametrit kauden aikana:

	Sitouttava osakepalkkiojärjestelmä	Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä	Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä
	2015	2016-2018	
Osakehintaa myöntämishetkellä, euroa	17,8	14,7	14,7
Osakehintaa tilikauden lopussa, euroa	15,81	15,81	15,81
Odotetut osingot, euroa	1,5	2,7	2,7
Käypä arvo 31.12.2016, 1 000 euroa	290	1 723	715

Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien vaikutus tulokseen ja taseeseen katsauskauden aikana:

EUR 1,000	2016	2015
Tilikauden kulu, osakeperusteiset maksut	1 638	1 303
Tilikauden kulu, osakeperusteiset maksut, osakkeina selvitettyä	808	664
Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka kauden lopussa	1 211	639

1.5 Liiketoiminnan muut kulut

★ Laadintaperiaate

Liiketoiminnan muihin kuluihin kirjataan varsinaiseen liiketoimintaan kuuluvat välilliset kulut, pois lukien työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut.

1 000 euroa	2016	2015
Hallinnolliset kulut ja ulkopuoliset palvelut	17 948	17 299
Tuotannon ylläpitokulut	15 509	18 472
Kiinteistöjen kulut	11 315	10 502
IT ja tietoliikenne -kulut	8 839	8 782
Kuljetus- ja rahtikulut	8 813	10 128
Matkakustannukset	7 099	6 646
Muut ylläpitokulut	3 412	3 461
Muut vakuutuskulut	1 036	975
Tilintarkastajien palkkiot	746	916
Muut henkilöstöön kuuluvat kulut	608	759
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntitappiot	449	282
Muut erät	1 854	1 564
Yhteensä	77 628	79 785

Tilintarkastajien palkkiot, KPMG

1 000 euroa	2016	2015
Tilintarkastuspalkkiot	544	550
Veroneuvonta	94	111
Muut palvelut	108	255
Yhteensä	746	916

1.6 Tuloverot, ml. laskennalliset verosaamiset ja -velat

★ Laadintaperiaate

Konsernin tuloveroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisten verojen muutos. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun ne liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloksen eriin.

Tilikaudelta maksettavat tuloverot perustuvat tilikauden verotettavaan tulokseen. Verotettava tulos eroaa konsernitilinpäätöksessä raportoidusta tuloksesta johdun tuottojen ja kulujen kirjanpito- ja verokäsittelyn

eriaikaisuudesta tai siitä, että tietyt erät eivät ole lainkaan veronalaisia tai verotuksessa vähennyskelpoisia. Tilikauden vero on laskettu käyttämällä niitä verokantoja (ja soveltaen niitä verolakeja), joista on säädetty tai joiden hyväksytystä sisällöstä on ilmoitettu tilinpäätöspäivään mennessä.

Laskennalliset verot on kirjattu konsernitilinpäätökseen varojen ja velkojen verotuksellisten arvojen sekä näiden kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista velkamenetelmää käyttäen. Laskennallista veroa ei kuitenkaan kirjata, jos se syntyy, kun omaisuuserä tai velka alun perin merkitään kirjanpitoon ja kyseinen liiketoimi ei ole liiketoimintojen yhdistäminen, ja joka ei vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon (tai verotukselliseen tappioon) liiketapahtuman toteutumisaikana. Laskennallinen vero määritetään käyttämällä niitä verokantoja (ja soveltaen niitä verolakeja), joista on säädetty tai joiden hyväksytystä sisällöstä on ilmoitettu tilinpäätöspäivään mennessä ja joiden oletetaan olevan voimassa, kun kyseinen laskennallinen verosaaminen realisoituu tai verovelka suoritetaan.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että ne voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallinen vero kirjataan väliaikaisista eroista, jotka johtuvat tytäryhtiöihin tehdyistä sijoituksista, paitsi silloin, kun konserni voi määrätä väliaikaisen eron purkautumisajankohdan ja väliaikainen ero ei todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

○ Arvioiden käyttö

Johdon arvioita tarvitaan tuloverojen määrittämisessä ja laskennallisten verosaamisten kirjaamisessa. Laskennallinen verosaaminen kirjataan verotuksellisista tappioista sekä varojen ja velkojen verotuksellisten arvojen ja näiden kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siltä osin kuin johdon laatiman arvion mukaan konsernille kertyy tulevaisuudessa todennäköisesti riittävästi verotettavaa tuloa, jota vastaan verosaaminen voidaan hyödyntää. Verotusta koskevan sääntelyn ja verotuskäytännön muutokset voivat myös vaikuttaa johdon tekemiin arvioihin.

Verotuksen oikaisulautakunta on toimittanut tammi-kuussa 2016 kielteisen verotuksen oikaisupäätöksen koskien vuonna 2009 toteutettua johdinsarjaliiketoiminnan uudelleenjärjestelyä. Päätös velvoittaa PKC Groupin maksamaan 8,3 miljoonaa euroa lisäveroja, veronkorotuksia ja korkoja, jotka yhtiö kirjasi tilikauden

2014 tulokseen. PKC Group on hakenut Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta muutosta oikaisulautakunnan

päätökseen sekä maksun täytäntöönpanokiellon jatkamista.

Tuloverot

1 000 euroa	2016	2015
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-11 782	-16 091
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	-2 181	-395
Laskennallisten verojen muutos	5 611	5 499
Yhteensä	-8 352	-10 987

Tuloverokanta

Vero konsernin tuloksesta ennen veroja eroaa Suomen nimellisen verokannan mukaan laskettuna seuraavasti:

1 000 euroa	2016	2015
Voitto (tappio) ennen veroja	20 588	16 860
Verot laskettuna Suomen verokannalla	-4 117	-3 658
Muutokset verokannoissa	-34	406
Ulkomaisten tytäryhtiöiden Suomen verokannasta poikkeavien verokantojen vaikutus	-1 465	-4 243
Verovapaat tuloterät	2 247	4 950
Verotuksessa vähennyskelpottomat kulut	-3 741	-5 509
Tytäryhtiöiden voitonjakoon liittyvät verot	1 078	2 655
Verotappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	-2 288	-13 021
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	-161	-609
Muut erät	130	8 065
Lopetetut toiminnot	-	-24
Tuloverot konsernin laajassa tuloslaskelmassa	-8 352	-10 987
Efektiivinen veroaste, %	40,6	65,2

- Laajan tuloslaskelman mukainen konsernin efektiivinen veroaste oli 40,6 % (65,2 % vuonna 2015). Erityisesti vertailukaudella efektiiviseen veroasteeseen vaikutti PKC Groupin toiminnan korkea osuus Pohjois-Amerikassa, jossa veroasteet ovat korkeammat sekä tappiot, sisältäen toiminnan uudelleenjärjestelykustannusten vaikutuksen Brasiliassa, joista ei tällä hetkellä kirjata laskennallisia verosaamia. Tuloslaskelman efektiiviseen veroasteeseen vaikuttaa aina tulon kertyminen eri maista ja tämän tulon verottaminen paikallisten säännösten ja veroasteiden mukaisesti. Vuonna 2016 verokannan painotettu absoluuttinen keskiarvo konsernissa oli 24 % ja nimellisverokanto-

jen keskiarvo oli 26%. Painotettu keskiarvo on korkeampi kuin nominaaliverokantana käytetty Suomen verokanta, koska tuloa kertyy muun muassa Meksikosta ja Pohjois-Amerikasta, joissa on korkeampi verokanta kuin Suomessa. Efektiivisen veroasteen vertaaminen verokannan painotettuun keskiarvoon kuvaa paremmin PKC Groupin verotusta kuin efektiivisen verokannan vertaaminen Suomessa voimassa olevaan verokantaan, koska merkittävä osa konsernin liikevaihdosta ja tuloksesta muodostuu ja näin ollen myös tulosta verotetaan muualla kuin Suomessa Suomen yhteisöverokannasta poikkeavalla verokannalla. Verokannan painotettu keskiarvo määräytyy sen perusteella, kuinka paljon voittoa kertyy eri maista ja millä verokannalla näitä voittoja verotetaan.

Laskennalliset verosaamiset 2016

1 000 euroa	1.1.2016	Tulosvaikut- teisesti kirjatut erät	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät	Kurssierot, erien väliset siirrot ja muut muutokset	Lopetetut toiminnot	31.12.2016
Aineelliset hyödykkeet	1 887	-355	0	-100	31	1 463
Aineettomat hyödykkeet	8	5	0	-4	-8	1
Liikearvo	1 495	26	0	-1 284	0	237
Rahoitusinstrumentit	8	140	0	-244	0	-96
Vaihto-omaisuus	1 249	394	0	-1 189	0	454
Työsuhde-etuudet	556	45	0	-221	-58	322
Varaukset ja muut jaksotukset	3 672	122	0	622	-120	4 296
Vahvistetut tappiot	8 519	1 516	0	3 553	-288	13 300
Muut väliaikaiset erot	2 639	-1 627	0	290	-441	862
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	20 032	267	0	1 425	-884	20 839

Laskennalliset verovelat 2016

1 000 euroa	1.1.2016	Tulosvaikut- teisesti kirjatut erät	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät	Kurssierot, erien väliset siirrot ja muut muutokset	Lopetetut toiminnot	31.12.2016
Aineelliset hyödykkeet	1 114	-3 214	0	-20	0	-2 120
Aineettomat hyödykkeet	10 841	-1 664	0	326	0	9 502
Liikearvo	4 964	-500	0	-307	0	4 157
Vaihto-omaisuus	478	162	0	-1 164	0	-524
Varaukset ja muut jaksotukset	434	-62	0	-248	0	124
Jakamattomat voittovarot	7 144	544	0	0	0	7 689
Muut väliaikaiset erot	4 333	-317	243	1 674	-7	5 926
Laskennalliset verovelat yhteensä	29 305	-5 050	243	262	-7	24 752

Laskennalliset verosaamiset 2015

1 000 euroa	1.1.2015	Tulosvaikut- teisesti kirjatut erät	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät	Kurssierot, erien väliset siirrot ja muut muutokset	Ostetut liike- toiminnot	31.12.2015
Aineelliset hyödykkeet	2 043	-49	0	-107	0	1 887
Aineettomat hyödykkeet	0	2	0	6	0	8
Liikearvo	63	-142	0	0	1 573	1 495
Rahoitusinstrumentit	8	0	0	0	0	8
Vaihto-omaisuus	1 234	1	0	13	0	1 249
Työsuhde-etuudet	575	1	0	-20	0	556
Varaukset ja muut jaksotukset	4 051	-416	0	36	0	3 672
Vahvistetut tappiot	9 904	869	0	-2 255	0	8 519
Muut väliaikaiset erot	-579	2 274	1 051	-107	0	2 639
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	17 300	2 541	1 051	-2 433	1 573	20 032

Laskennalliset verovelat 2015

1 000 euroa	1.1.2015	Tulosvaikut- teisesti kirjatut erät	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät	Kurssierot, erien väliset siirrot ja muut muutokset	Ostetut liike- toiminnot	31.12.2015
Aineelliset hyödykkeet	3 903	-3 064	0	275	0	1 114
Aineettomat hyödykkeet	11 955	-2 353	0	1 239	0	10 841
Liikearvo	363	-370	0	39	4 931	4 964
Vaihto-omaisuus	0	659	0	-182	0	478
Varaukset ja muut jaksotukset	314	952	0	-831	0	434
Jakamattomat voittovarot	6 248	896	0	0	0	7 144
Muut väliaikaiset erot	2 812	1 096	-974	1 398	0	4 333
Laskennalliset verovelat yhteensä	25 593	-2 184	-974	1 938	4 931	29 305

Vahvistetut verotukselliset tappiot tilikauden lopussa

Milj. euroa	Vahvistetut tappiot		Taseeseen kirjattu laskennallinen verosaaminen		Kirjaamatta jätetty laskennallinen verosaaminen ²⁾	
	2016 ¹⁾	2015	2016 ¹⁾	2015	2016 ¹⁾	2015
Vahvistetut tappiot, joilla ei ole vanhenemisaikaa	108,3	86,8	8,5	6,5	24,0	24,7
Vahvistetut tappiot, joilla on vanhenemisaika	39,7	43,2	4,8	2,0	5,8	5,5
Yhteensä	148,0	130,0	13,3	8,5	29,8	30,3

¹⁾ Tilikauden 2016 tiedot jatkuvista toiminnoista

²⁾ Kirjaamatta jätetty laskennallinen verosaaminen liittyy vahvistettuihin tappioihin, joiden käyttäminen tulevaisuudessa on epävarmaa.

1.7 Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos osakeantioikaistulla ulkona olevien osakkeiden lukumäärän keskiarvolla.

lukumäärään keskiarvoa laimentavien potentiaalisten osakkeiden määrä. Laimentavia potentiaalisia osakkeita ovat konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisista kannustinjärjestelmistä (optioista) merkittävät osakkeet.

Optio-ohjelmat

Laimennettu osakekohtainen tulos

Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan kuten laimentamaton osakekohtainen tulos, mutta laimennettua osakekohtaista tulosta laskettaessa lisätään osakkeiden

PKC Groupissa 31.12.2016 voimassa olevien optio-ohjelmien laimennusvaikutus on negatiivinen, joten laimennusvaikutusta ei esitetä.

	2016	2015
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos sisältäen lopetetut toiminnot, 1 000 euroa	3 075	6 858
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista, 1 000 euroa	10 430	5 407
Tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden painotettu lukumäärä keskimäärin, 1 000 kpl	23 992	23 993
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EPS) sisältäen lopetetut toiminnot, euroa	0,13	0,29
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EPS) jatkuvista toiminnoista, euroa	0,43	0,23
Tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden painotettu lukumäärä keskimäärin, 1 000 kpl	23 992	23 993
Optioiden laimentava vaikutus, 1 000 kpl	neg	32
Laimennettu tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden painotettu lukumäärä keskimäärin, 1 000 kpl	-	24 024
Laimennettu osakekohtainen tulos (EPS) sisältäen lopetetut toiminnot, euroa	-	0,29
Laimennettu osakekohtainen tulos (EPS) jatkuvista toiminnoista, euroa	-	0,23

2. Liiketoimintaan liittyvät (operatiiviset) varat ja velat

2.1 Aineettomat hyödykkeet

✳ Laadintaperiaate

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallatomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Liikearvoista ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Mahdolliset arvonalentumistappiot kirjataan kuluksi välittömästi. Testausta varten liikearvot on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille.

Asiakassuhteet

Olemassa olevat asiakassuhteet on arvostettu käypään arvoon hankinta-ajankohtana.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alun perin hankintameno, mikäli hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Hankintameno muodostuu ostohinnasta ja kaikista niistä menoista, jotka välittömästi johtuvat hyödykkeen saattamisesta valmiiksi käyttötarkoitustaan varten. PKC Groupin muita aineettomia hyödykkeitä ovat mm. patentit, lisenssit ja ohjelmistot.

Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Hyödykkeestä kirjataan poistoja siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Keskeneräiset hankinnat

Keskeneräisissä hankinnoissa esitetään valmisteilla olevat ohjelmistohankkeet.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat

Muut aineettomat hyödykkeet	3-5 vuotta
Asiakassuhteet	5-10 vuotta

Kun aineeton hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi, poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimustoiminnan menot kirjataan tulosaikutteisesti.

Mikäli kehittämismenot täyttävät tietyt aktivointiedellytykset, ne esitetään taseessa kohdassa Muut aineettomat hyödykkeet ja ne kirjataan kuluksi taloudellisen vaikutusajan kuluessa. PKC Groupin kaikki kehitysmenot on kirjattu kuluksi tulosaikutteisesti, koska niiden syntyvaiheessa ei ole voitu osoittaa riittävän luotettavasti kehityshankkeiden tulontuottoa.

Aineettomat hyödykkeet 2016

1 000 euroa	Liikearvo	Asiakassuhteet	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	41 886	88 084	36 888	325	167 183
+/- Kurssierot	-725	1 033	-340	0	-32
+ Lisäykset	0	1 550	1 754	640	3 944
- Vähennykset	0	0	-1 724	0	-1 724
+/- Siirrot erien välillä	0	0	716	-716	0
- Luokittelu myytävänä olevaksi omaisuuseräksi	0	0	-1 800	0	-1 800
Hankintameno 31.12.2016	41 161	90 667	35 494	249	167 571
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 1.1.2016	4 115	45 231	14 111	0	63 457
+/- Kurssierot	0	85	52	0	138
+ Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	-1 739	0	-1 739
+ Poistot	1 209	7 577	4 967	0	13 753
- Luokittelu myytävänä olevaksi omaisuuseräksi	0	0	-1 645	0	-1 645
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 31.12.2016	5 324	52 894	15 746	0	73 964
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	35 837	37 773	19 747	249	93 607

Aineettomat hyödykkeet 2015

1 000 euroa	Liikearvo	Asiakassuhteet	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	34 752	64 951	16 120	588	116 411
+/- Kurssierot	849	5 304	729	0	6 881
+ Lisäykset	0	0	1 392	521	1 913
+ Yrityshankinnat	6 285	17 829	17 876	0	41 990
+/- Siirrot erien välillä	0	0	772	-785	-13
Hankintameno 31.12.2015	41 886	88 084	36 888	325	167 183
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 1.1.2015	4 404	34 874	10 751	0	50 029
+/- Kurssierot	-289	2 154	329	0	2 194
+ Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	858	150	0	1 008
+ Poistot	0	7 344	2 882	0	10 227
arvon alentumiset 31.12.2015	4 115	45 231	14 111	0	63 457
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	37 771	42 853	22 777	325	103 725

2.2 Arvon alentumistestaus

★ Laadintaperiaate

Aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisten tarkasteluperiaatteet

PKC Group arvioi vähintään vuosittain, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut alle sen kirjanpitoarvon. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvon alentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Arvon alentumistappio kirjataan välittömästi tulospäätöksessä. Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kirjataan ensin vähentämään yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään tase-suhteisesti yksikön muita omaisuuseriä. Arvon alentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Arvon alentumistappion kirjaaminen heikentää konsernin tulosta ja siten omaa pääomaa, mutta sillä ei ole vaikutusta konsernin rahavirtalaskelmaan.

Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan myöhemmällä kaudella, mikäli niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää, tapahtuu merkittävä positiivinen muutos. Arvon alentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta tehtyjä arvonalentumistappiokirjauksia ei peruta missään tilanteessa.

○ Arvioiden käyttö

Suorittaessaan vuotuisia liikearvon arvonalentumistestauksia PKC Groupin johto on tehnyt oletuksia ja arvioita, joiden pohjalta rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty. Arvon alentumistestien perusteella konsernilla ei ole tarvetta arvonalentumistappioiden kirjaamiseen liikearvoista. Muiden aineettomien hyödykkeiden osalta ei ole viitteitä arvonalentumisesta.

Liikearvojen kohdistaminen

Arvon alentumistestausta varten konserni on kohdistanut liikearvot rahavirtaa tuottaville yksiköille.

Alla olevassa taulukossa on esitetty liikearvon jakauma, joissa segmentti voi sisältää yhden tai useamman rahavirtaa tuottavan yksikön. Vuonna 2016 konsernin liiketoiminta sisältää yhden liiketoiminta-alueen (raportoitava segmentti), johdinsarjaliiketoiminnan, koska elektroniikkaliiketoiminta raportoidaan lopetettuna liiketoimintona.

Liikearvo, milj. euroa	2016	2015
Jatkuvat toiminnot	35,8	36,6
Lopetetut toiminnot	0,0	1,2
Yhteensä	35,8	37,8

Rahavirtojen määrittäminen

PKC Group suorittaa liikearvon vuosittaisen arvonalentumistestauksen kunkin tilikauden viimeisen neljänneksen aikana. Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumista testataan vertaamalla kyseisen yksikön kerrytettävissä olevaa rahamäärää yksikön kirjanpitoarvoon. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on rahavirtaa tuottavan yksikön käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Liikearvon testauksessa kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvoon, eli tulevaisuuden arvioituun diskontattuun nettorahavirtaan.

Vastaiset arvioidut nettorahavirrat koostuvat kahdesta osasta: liiketoimintajohdon laatimista seuraavien neljän vuoden ennusteista ja ennustejakson jälkeisistä ekstrapoloituista rahavirroista (ns. terminaaliarvo). Ennusteissa käytetyt liikevaihto- ja kannattavuusoletukset perustuvat asiakaskohtaisiin ennusteisiin, tulevaisuuden näkymiin ja kokemukseräiseen tietoon. Normalisointi, kestävä kannattavuustaso pyritään ottamaan huomioon pitkän aikavälin kannattavuusarvioissa. Laskelmissa käytetty pitkän aikavälin kasvu, 1,5 %-yksikköä (vertailukaudella 1,5 %-yksikköä), heijastaa kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön alueen arvioitua kasvua ja inflaation tasoa pitkällä aikavälillä, eikä sen arvioida ylittävän toimialan ennustettua pitkän aikavälin kasvua.

Kerrytettävän rahamäärän diskonttokorkona on käytetty rahavirtaa tuottavalle yksikölle (ennen veroja) määritettyä keskimääräistä painotettua pääomakustannusta (WACC, weighted average cost of capital). Kaikille rahavirtaa tuottaville yksiköille on määritetty dis-

konttokorot erikseen siten, että ne heijastavat eri liiketoimintojen ja eri maiden vaikutuksia pääoman tuotto-vaatimuksiin. Pääoman keskimääräistä kustannusta laskettaessa on huomioitu konsernin pääomarakenneta-voite sekä velkaisuuden vaikutus konsernin oman pää-oman kustannukseen.

Keskeiset oletukset

Käyttöarvon määrittämisessä käytetyt keskeiset oletukset ovat PKC Groupin johdon määrittelemiä. Konsernin hallitus on hyväksynyt nämä oletukset. Merkittävimmät oletukset ovat

- keskimääräinen liikevoittotaso (EBIT)
- diskonttauskorko.

Viereisessä taulukossa on esitetty yhteenveto rahavir-
talaskelmissa käytetyistä oletuksista.

Rahavirtalaskelmissa käytetyt oletukset, %	2016
Liikevaihdon kasvu 2016-2020	3,4 - 9,0
Pitkän aikavälin kasvu 2021-	1,5
Keskimääräinen EBIT	3,7 - 7,9
WACC (verojen jälkeen määritetty)	8,8 - 9,1
WACC (ennen veroja määritetty)	10,1 - 12,8

Rahavirtalaskelmissa käytetyt oletukset, %	2015
Liikevaihdon kasvu 2015-2019	-8,1 - 16,6
Pitkän aikavälin kasvu 2020-	1,5
Keskimääräinen EBIT	1,1 - 8,1
WACC (verojen jälkeen määritetty)	7,0 - 9,1
WACC (ennen veroja määritetty)	8,5 - 11,9

Suoritettu arvonalentumistesti osoittaa, että konsernin rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat raha-määrät ylittävät vastaavat kirjanpitoarvot mukaan lukien liikearvot ja liikearvon arvonalentumiseen ei ole tarvetta.

PKC Group on laatinut herkkyyssanalyysit olettaen, että keskimääräinen liikevoittotaso (EBIT) laskisi ennustekaudella ja sen jälkeen, tai pitkän aikavälin kasvu laskisi, tai että diskonttauskorko nousisi. Alla olevassa taulukossa on esitetty kes-
keisen oletuksen muutos, joka (muiden oletusten säilyessä entisellään) aiheuttaisi sen, että kerrytettävissä oleva raha-
määrä olisi tällöin yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on keskeisten oletusten osalta herkin
kannattavuustason (EBIT) muutokselle.

Herkkyysanalyysi	2016		2015	
	Käytetty arvo, %	Muutos, %- yksikköä	Käytetty arvo, %	Muutos, %- yksikköä
Diskonttauskorko (verojen jälkeen määritetty)	8,8 - 9,1	+3,0 - +19,3	7,0 - 9,1	+2,6 - +44,1
Kannattavuustaso (EBIT) keskimäärin	3,7 - 7,9	-2,3 - -6,7	1,1 - 8,1	-1,8 - -5,9
Pitkän aikavälin kasvu	1,5	-4,5 - -146,0	1,5	-3,7 - -103,6

Herkkyysanalyysissä ei ole otettu huomioon testatun oletuksen arvon muutoksen seurannaisvaikutuksia muihin käytet-
täviin muuttujiin.

Kaikkien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät ylittivät niiden kirjanpitoarvot yli 37 %.

2.3 Aineelliset hyödykkeet

★ Laadintaperiaate

Aineelliset hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä arvonalentumisilla. Alkuperäinen hankintahinta muodostuu välittömistä hankinnasta aiheutuneista menoista.

Vieraan pääoman menot aktivoidaan käyttöomaisuushyödykkeen hankintameno, mikäli hyödyke täyttää IAS 23 –standardin mukaiset ehdot. Raportointikaudella ja vertailukaudella konsernissa ei ollut tällaisia omaisuuseriä.

Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat

Rakennukset ja rakennelmat	5-20 vuotta
Koneet ja kalusto	3-10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5 vuotta

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat sekä omaisuuserien jäännösarvot tarkastetaan tilikauden päättymispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoajkoja muutetaan vastaavasti.

Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi, poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Myyntivoitot ja -tappiot

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja myyntitappiot liiketoiminnan muihin kuluihin.

Vuokrasopimukset

Rahoitusleasing

Aineellisten hyödykkeiden vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyy olennainen osa omistukselle olennaisista riskeistä ja hyödyistä, luokitellaan rahoitusleasing-sopimuksiksi. Tällaisilla sopimuksilla hankitut omaisuuserät merkitään taseeseen vuokratkauden alkaessa joko käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta omaisuuserästä kirjataan poistot taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Vuokravelvoitteet, rahoituskustannuksilla vähennettynä, sisältyvät korollisiin rahoitusvelkoihin.

Muut vuokrasopimukset

- Muita vuokrasopimuksia koskevia lisätietoja on esitetty liitetiedossa 4.6 Muut vuokrasopimukset.

Aineellisten hyödykkeiden arvonalentumiset

PKC Group arvioi vähintään vuosittain, onko viitteitä siitä, että jonkin aineellisen hyödykkeen arvo on alenut. Tarkastelu tapahtuu käytännössä usein omaisuusryhmäkohtaisesti. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvo perustuu vastaisiin arvioituihin rahavirtoihin, jotka on diskontattu tarkasteluajankohtaan. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti ja se sisältyy laajan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Arvonalentumistappio peruutetaan myöhemmällä kaudella, mikäli niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää, tapahtuu merkittävä positiivinen muutos. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista.

Aineelliset hyödykkeet 2016

1 000 euroa	Maa- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko- maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	2 596	21 933	126 577	10 116	4 467	165 690
+/- Kurssierot	-162	1 190	5 089	276	7	6 400
+ Lisäykset	0	61	4 430	1 263	14 839	20 593
- Vähennykset	0	-2 317	-10 103	-272	0	-12 692
+/- Siirrot erien välillä	0	377	14 342	878	-15 596	0
+/- Muut muutokset	0	632	0	-3 319	0	-2 687
- Luokittelu myytävänä olevaksi omaisuuseräksi	0	-626	-17 085	-846	-12	-18 569
Hankintameno 31.12.2016	2 434	21 250	123 250	8 095	3 705	158 734
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 1.1.2016	378	9 795	76 904	5 449	119	92 645
+/- Kurssierot	0	812	4 644	268	3	5 727
+ Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	-459	-7 448	-300	0	-8 207
+/- Muut muutokset	0	0	0	-1 848	0	-1 848
+ Poistot	0	1 751	19 674	1 156	0	22 581
- Luokittelu myytävänä olevaksi omaisuuseräksi	0	-7	-12 567	-695	0	-13 269
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 31.12.2016	378	11 891	81 206	4 031	122	97 629
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	2 057	9 359	42 043	4 064	3 583	61 105

Aineelliset hyödykkeet 2015

1 000 euroa	Maa- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko- maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	2 674	18 767	119 221	9 486	3 349	153 498
+/- Kurssierot	-413	-2 944	1 376	-1 602	-475	-4 058
+ Lisäykset	0	378	5 518	541	6 815	13 252
+ Yrityshankinnat	335	5 944	7 837	2 285	0	16 400
- Vähennykset	0	-372	-11 451	-1 469	-109	-13 401
+/- Siirrot erien välillä	0	160	4 077	875	-5 113	0
Hankintameno 31.12.2015	2 596	21 933	126 577	10 116	4 467	165 691
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 1.1.2015	630	10 112	69 176	5 040	0	84 958
+/- Kurssierot	0	-995	-659	-1 167	0	-2 821
+ Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	-325	-13 261	-1 117	0	-14 703
+/- Muut muutokset	-252	-766	3 267	1 072	0	3 321
- Arvon alentumiset	0	0	37	-157	119	0
+ Poistot	0	1 768	18 345	1 777	0	21 891
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 31.12.2015	378	9 795	76 904	5 449	119	92 645
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	2 219	12 138	49 673	4 667	4 348	73 045

Aineellisiin hyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

	Koneet ja kalusto	
1 000 euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	1 794	0
+ Hankitut liiketoiminnot	0	2 785
+/- Muutokset	-69	0
+/- Siirrot erien välillä	-165	0
- Poistot ja arvonalentumiset	-950	-991
Kirjanpitoarvo 31.12.	610	1 794

2.4 Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat pääasiassa sijoituksia listaamattomiin osakkeisiin. Nämä arvostetaan hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla, koska käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä.

1 000 euroa	2016	2015
Myytävissä olevat rahoitusvarat	713	720
Yhteensä	713	720

2.5 Pitkäaikaiset saamiset ja muut velat

1 000 euroa	2016	2015
Muut saamiset	5 439	6 040
Yhteensä	5 439	6 040

- Pitkäaikaisiin muihin saamisiin sisältyvät saamiset liittyvät asiakkaan pitkäaikaisiin omaisuuseriin, pitkäaikaisten vuokrasopimusten vakuuksiin ja korvaussaamisiin.

1 000 euroa	2016	2015
Muut velat	5 805	21 479
Yhteensä	5 805	21 479

- Pitkäaikaisiin muihin velkoihin sisältyy velkoja liittyen pitkäaikaisiin työsuhde-etuuksiin ja korvausvastuisiin, joilla on vastaava korvaussaaminen. Vertailukaudella pitkäaikaisiin muihin velkoihin sisältyy lisäksi hankittuun liiketoimintaan liittyvä ns. ennakoidulla hankintamenomenetelmällä arvioitu osto-option arvo.

2.6 Vaihto-omaisuus

★ Laadintaperiaate

Vaihto-omaisuus esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman nettorealisointiarvon määräisenä. Raaka-aineiden hankintameno sisältää kaikki ostomenot hankintarahteineen. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno sisältää raaka-ainekustannusten lisäksi välittömät palkat ja muut välittömät kulut sekä suhteellisen osuuden valmistuksen epäsuorista kustannuksista.

PKC Groupissa hankintameno määritetään painotetun keskihankintahinnan mukaan. Nettorealisointiarvo on myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut menot tuotteen valmiiksi saattamisesta sekä myynnistä.

○ Arvioiden käyttö

PKC Group tarkastelee säännöllisesti vaihto-omaisuuden epäkuranttiutta ja kiertonopeutta sekä markkina-arvojen mahdollista pienentymistä alle hankintamenon ja kirjaa tarvittaessa epäkuranttiuskirjauksia. Nämä tarkastelut edellyttävät arvioita tuotteiden tulevasta kysynnästä. Mahdolliset muutokset näissä arvioissa voivat aiheuttaa muutoksia vaihto-omaisuuden arvostukseen tulevina kausina.

1 000 euroa	2016	2015
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	67 422	64 119
Keskeneräiset tuotteet	6 913	6 686
Valmiit tuotteet ja tavarat	23 388	23 574
Muu vaihto-omaisuus	1 315	496
Yhteensä	99 039	94 875

Tilikaudella 2015 vaihto-omaisuutta alaskirjattiin 0,5 milj. euroa vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä.

2.7 Myyntisaamiset ja muut saamiset

Myyntisaamiset syntyvät, kun PKC Group toimittaa tuotteita ja palveluja suoraan asiakkaalle.

Siirtosaamiset ovat suoriteperusteisia tuloja, joista ei ole saatu maksua.

Muita saamisia ovat muun muassa arvonlisäveroon liittyvät saamiset.

Verosaamiset ovat tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verosaamisia.

1 000 euroa	2016	2015
Myyntisaamiset	115 377	106 807
Muut saamiset	4 634	7 891
Siirtosaamiset	12 489	10 534
Verosaamiset	245	303
Yhteensä	132 746	125 535

Muut saamiset ja siirtosaamiset koostuvat seuraavista eristä

1 000 euroa	2016	2015
Henkilöstökuluista	660	999
Liiketoiminnan muista kuluista	9 469	5 521
Rahoituseristä	688	2 671
Arvonlisäveroista	4 194	7 874
Veroista	1 324	1 008
Muista eristä	788	352
Yhteensä	17 123	18 425

- Myyntisaamisten ikäjakauma sisältyy liitetietoon 3.4 Rahoitusriskien hallinta.

2.8 Ostovelat ja muut korottomat velat

Ostovelkoja ovat muun muassa raaka-aineiden, tarvikkeiden, ulkopuolisten palvelujen ynnä muiden sellaisten jo vastaanotettujen hyödykkeiden aiheuttamia velkoja.

Saadut ennakot sisältävät esimerkiksi asiakkailta saadut ennakkomaksut toimittamattomista tuotteista tai palveluista.

Siirtovelkoja ovat

- Saadut maksut sellaisista tuloista, jotka toteutuvat suoriteperusteisesti tulevana tilikausina, ja niitä ei ole merkitty saatuihin ennakkoihin.
- Suoriteperusteiset menot, joista ei ole suoritettu maksua, ja niitä ei ole merkitty ostovelkoihin.
- Vastaiset menot ja menetykset, jos niitä ei ole merkitty varauksiin tai vähennetty ao. omaisuus-erän tasearvosta.

Muut velat sisältävät muun muassa arvonlisäveroon liittyvät velat. Tilikaudella 2016 lyhytaikaisiin muihin velkoihin sisältyy hankittuun liiketoimintaan liittyvä ns. ennakkoidulla hankintamenomenetelmällä arvioitu osto-option arvo.

Verovelat ovat tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verovelkoja.

1 000 euroa	2016	2015
Ostovelat	124 537	108 971
Saadut ennakot	50	46
Muut velat	37 448	23 943
Siirtovelat	28 131	32 298
Verovelat	822	20
Yhteensä	190 988	165 278

Muut velat ja siirtovelat koostuvat seuraavista eristä

1 000 euroa	2016	2015
Henkilöstökuluista	18 577	22 985
Liiketoiminnan muista kuluista	7 322	9 306
Rahoituseristä	5 397	7 741
Arvonlisäveroista	1 050	3 051
Veroista	16 631	13 158
Yrityshankinnoista	16 602	0
Yhteensä	65 579	56 241

2.9 Varaukset

★ Laadintaperiaate

Varaus kirjataan, kun PKC Groupille on syntynyt aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä, ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Jos osasta veloitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan taseeseen vain silloin, kun sitä koskeva asianmukainen ja yksityiskohtainen suunnitelma on laadittu ja siitä on tiedotettu niille, joihin uudelleenjärjestely vaikuttaa. Konsernin jatkuvaa toimintaan liittyvistä menoista ei kirjata varausta.

➤ Eläkevarauksesta on esitetty lisäinformaatiota liitetiedossa 1.4 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut.

Takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdon sisältävä tuote myydään. Takuuvarauksen suuruus perustuu kokemusperäiseen tietoon takuumenoihin toteutumisesta. Päättyneellä tilikaudella tai sitä edeltävällä vertailutilikaudella takuukustannushistoria ei ole edellyttänyt takuuvarauksen kirjaamista.

Varauksiin ei sisälly uudelleenjärjestelykuluja.

○ Arvioiden käyttö

PKC Group on vastaajana eräissä varsinaisesta liiketoiminnasta syntyneissä oikeusprosesseissa. Varauksia tehdään, mikäli epäsuotuisa tulos on todennäköinen ja tappio voidaan määrittää kohtuullisella varmuudella. Lopullinen tulos voi poiketa näistä arvioista. Konsernissa ei ole tällaisia varauksia.

1 000 euroa	Eläkevaraukset		Muut varaukset		Yhteensä	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Varaukset 1.1.	1 120	791	104	827	1 224	1 619
+ Lisäykset	9	447	0	64	9	511
- Peruutukset	0	0	0	-61	0	-61
- Käytetyt varaukset	-257	-80	-4	0	-261	-80
+/- Uudelleenluokittelu	0	-39	0	-726	0	-765
Varaukset 31.12.	872	1 120	100	104	973	1 224

3. Pääomarakenne ja rahoituskustannukset

3.1 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu-, kirjaamis- ja arvostamisperiaatteet sekä kirjanpitoarvot ja käyvät arvot arvostusryhmittäin

★ Laadintaperiaate

Luokittelu-, kirjaamis- ja arvostamisperiaatteet

Alla on kuvattu periaatteet, joita PKC Group soveltaa rahoitusvarojen ja -velkojen luokitteluun, näiden merkitsemiseen taseeseen ja kirjaamiseen pois taseesta sekä arvostamiseen.

PKC Groupin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin:

- käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin
- myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, sekä
- lainoihin ja muihin saamisiin

Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja hankinnan yhteydessä. Luokittelun perusteet arvioidaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen alkuperäisiin kirjanpitoarvoihin, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä. Kaupantekopäivä on päivä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot PKC Groupin ulkopuolelle.

PKC Groupin rahoitusvelat luokitellaan seuraaviin ryhmiin:

- käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin, ja
- jaksotettuun hankintamenoan arvostettaviin rahoitusvelkoihin (muut rahoitusvelat)

Jaksotettuun hankintamenoan arvostettujen rahoitusvelkojen transaktiomenot sisältyvät alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättämispäivästä. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan taseesta pois vasta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, eli kun sopimuksessa

yksilöity velvoite on täytetty, kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Käypien arvojen hierarkia

Useat PKC Groupin laskentaperiaatteista ja raportoitavista tiedoista edellyttävät käypien arvojen määrittämisä. PKC Groupilla tämä koskee ensisijaisesti rahoitusvaroja ja -velkoja.

Niiden rahoitusinstrumenttien osalta, jotka esitetään taseessa käypään arvoon, IFRS vaatii käypien arvojen esittämistä jaettuna niiden laskentatavan hierarkian mukaisesti. Hierarkia perustuu käypien arvojen laskennassa käytettäviin lähtötietoihin seuraavasti:

- Taso 1: Käyvät arvot perustuvat aktiivisilla markkinoilla noteerattuihin identtisten rahoitusvarojen tai -velkojen hintoihin.
- Taso 2: Käyvät arvot perustuvat markkinakursseihin ja -hintoihin sekä diskontattuihin kassavirtoihin.
- Taso 3: Tasolla kolme oleville rahoitusvaroilta ja -veloilta arvostamiseen ei ole saatavilla luotettavaa markkinatietoa ja täten käypiä arvoja ei voida perustaa markkinatietoon.

Rahoitusinstrumenttien käypiä arvoja määritettäessä PKC Group pyrkii käyttämään markkinatietoa niin paljon kuin mahdollista.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka on joko määritetty tähän erään kuuluviksi tai joita ei ole luokiteltu mihinkään muuhun rahoitusvarojen ryhmään. Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, ellei konsernilla ole aikomusta luopua sijoituksesta 12 kuukauden kuluessa raportointipäivästä.

PKC Groupin sijoitukset muihin yrityksiin luokitellaan myytävissä oleviksi rahavaroina. Tähän ryhmään kuuluvat osakesijoitukset listaamattomiin yrityksiin.

PKC Groupin osakesijoitukset listaamattomiin yrityksiin arvostetaan hankintamenoan vähennettyinä arvonalentumisilla, koska näiden sijoitusten käypää arvoa ei voida määrittää luotettavasti toimivien markkinoiden puuttuessa. Siten nämä sijoitukset luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa tasolle 3. Toistaiseksi PKC Groupilla ei ole aikomusta luopua näistä osakesijoituksista.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuuluvia rahoitusvaroja, jotka ovat julkisesti noteerattomia ja joilla on kiinteä tai määriteltävissä oleva maksupäivä. Ne syntyvät, kun PKC Group toimittaa tuotteita ja palveluja suoraan velalliselle. Lainat ja saamiset esitetään taseessa jaksetettuun hankintamenoa käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Lainat ja saamiset sisältyvät konsernitaseen pitkäaikaisiin saamisiin, ellei kyse ole eristä, joiden maturiteetti on lyhyempi kuin 12 kuukautta raportointipäivästä lukien. Taseessa pitkäaikaiset myyntisaamiset ja muut saamiset esitetään erässä Saamiset.

PKC Group käyttää laskusaatavarahoitusta asiakas- ja/tai maakohtaisesti silloin kun näkee sen hyödylliseksi esimerkiksi pitkien maksuehtojen vuoksi. Myydyt myyntisaamiset on kirjattu pois taseesta vain siihen määrään asti, kuin omistamiseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet PKC Groupin ulkopuolelle. Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvot vastaavat niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen erien maturiteetti huomioon ottaen.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisvarat ja muut rahavarat. Muut rahavarat sisältävät erittäin likvidit sijoitukset, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta hankinta-ajankohtana.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat

Konsernitaseessa tähän ryhmään sisältyvät kaikki johdannaisopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja jotka eivät ole takaussopimuksia. Nämä instrumentit luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Konsernitaseeseen ei sisälly erä, jotka luokiteltaisiin alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa IAS 39:n käyvän arvon vaihtoehdon perusteella tähän ryhmään tai jotka kuuluisivat tähän ryhmään jatkuvan kaupan käynnin johdosta.

Johdannaisia käytetään valuuttakurssien, lainakorkojen ja kuparin hinnan vaihtelusta aiheutuvilta riskeiltä suojautumiseen. PKC Group käyttää riskienhallinnassaan valuutta- ja kuparitermiinejä sekä koronvaihtosopimuksia.

Johdannaisopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin kunkin raportointikauden päättämispäivän käypään arvoon.

Käypä arvo määritetään käyttäen noteerattuja markkinahintoja ja -kursseja sekä soveltuvia arvonmäärittämenetelmiä kunkin johdannaistyyppin osalta seuraavasti:

- Valuutta- ja kuparijohdannaiset arvostetaan johdannaisten raportointikauden päättämispäivän kurssin ja sopimushetken kurssin erotuksen perusteella.
- Koronvaihtosopimusten käyvät arvot määritetään niihin liittyvien vastaisten rahavirtojen nykyarvona.

Johdannaiset luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa tasolle 2, sillä niiden arvostaminen perustuu markkinoilta saataviin havainnoitavissa oleviin syöttötietoihin.

Kuparijohdannaisien käypien arvojen muutoksista johtuvat, sekä realisoitumattomat että realisoituneet, voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jolla ne syntyvät, sillä PKC Group ei sovelta suojauslaskentaa näihin instrumentteihin.

PKC Group sovelsi tilikaudella 2015 suojauslaskentaa osaan koronvaihtosopimuksista ja tilikaudella 2016 kaikkiin voimassaoleviin koronvaihtosopimuksiin. Tilikaudella 2016 lopetetun nimellisarvoltaan 50,0 milj. euron koronvaihtosopimuksen positiivinen käypä arvo jaksetaan rahoitustuottoihin alunperin suojatun joukkovelkakirjalainan pitoaikana.

Suojauslaskentaa sovelletaan konsernissa myös valuuttajohdannaisiin. Koronvaihtosopimusten ja valuuttajohdannaisien, jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvonmuutosten tulosvaikutukset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa.

Johdannaisinstrumentit sisältyvät luonteensa mukaisesti lyhytaikaisiin varoihin (siirtosaamiset) tai taseen lyhytaikaisiin velkoihin (siirtovelat).

Tilikauden päättyessä 31.12.2016 (ja 31.12.2015) PKC Groupilla ei ollut muita käypään arvoon arvostettavia rahoitusinstrumentteja kuin johdannaisopimuksia. Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon arvostusperiaatteissa tai määrittästekniikoissa ei ole tapahtunut muutoksia tilikauden aikana.

Jaksetettuun hankintamenoa arvostetut rahoitusvelat (muut rahoitusvelat)

Muut rahoitusvelat koostuvat konsernin ottamista lainoista, rahoitusleasingista sekä ostovelloista. Lainat ja ostovelat arvostetaan alun perin kirjanpitoon merkittäessä käypään arvoon. Rahoitusleasing arvostetaan alun

perin kirjanpitoon merkittäessä käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Mahdolliset transaktiomenot sisältyvät alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen muut rahoitusvelat arvostetaan jaksoitettuun hankintamenuun. Konsernin lainajärjestelyistä saatujen nettovarojen ja vastaisten lainanlyhennysten erotus kirjataan korkokuluksi lainan juoksuaikana efektiivisen korkokannan menetelmää käyttämällä.

Korollisten rahoitusvelkojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa ulkopuoliselta taholta tilinpäätöspäivänä. Kokonaiskorko muodostuu riskittömästä korosta ja yrityskohtaisesta riskipreemiosta. Ostovelkojen ja muiden lyhytaikaisten

rahoitusvelkojen kirjanpitoarvot vastaavat niiden käypä arvoja, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen näiden erien maturiteetti huomioon ottaen.

Netotussopimukset ja vastaavat järjestelyt

PKC Group solmii johdannaiskauppoja vastapuolien kanssa ISDA-sopimusten puitteissa. Keskinäiset velat ja saamiset vastapuolien kanssa yhden päivän osalta samassa valuutassa voidaan yhdistää yhdeksi maksuksi. Luottoriskitapahtumissa kuten irtisanomistilanteessa kaikki sopimusten puitteissa olevat avoimet sopimukset päätetään ja osapuolten kesken maksetaan yksi summa. ISDA-sopimusten osalta johdannaisten varoja ja velkoja ei voida esittää nettomääräisenä taseessa, koska järjestely ei täyty rahoitusvarojen ja -velkojen netottamisen kriteerejä.

Netotussopimukset ja vastaavat järjestelyt

EUR 1,000	2016	2015
Johdannaivarat		
Taseessa esitetyt varat bruttomäärinä	560	2 013
Erät, joita ei ole netotettu	243	67
Yhteensä	317	1 946
Johdannaivelat		
Taseessa esitetyt velat bruttomäärinä	4 178	6 127
Erät, joita ei ole netotettu	243	67
Yhteensä	3 935	6 060

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu arvostusryhmittäin 2016

1 000 euroa	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Johdannaiset suojaus- laskennassa	Lainat ja muut saamiset	Myytävässä olevat rahoitus- varat	Jakotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä	Tase-erien käyvät arvot	Käyvän arvon hierarkia- taso
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	0	0	0	713	0	713	0	Taso 3
Pitkäaikaiset rahoitusvarat yhteensä	0	0	0	713	0	713	0	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset	0	0	115 377	0	0	115 377	115 377	
Hyödykejohdannaiset	318	0	0	0	0	318	318	Taso 2
Rahavarat	130 052	0	0	0	0	130 052	130 052	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat yhteensä	130 370	0	115 377	0	0	245 747	245 747	
Rahoitusvarat yhteensä	130 370	0	115 377	713	0	246 460	245 747	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset korolliset velat	0	0	0	0	141 326	141 326	146 944	Taso 2
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	0	0	0	0	141 326	141 326	146 944	
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Lyhytaikaiset korolliset velat	0	0	0	0	35 316	35 316	35 316	
Ostovelat	0	0	0	0	124 537	124 537	124 537	
Valuuttajohdannaiset	0	3 935	0	0	0	3 935	3 935	Taso 2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä	0	3 935	0	0	159 853	163 788	163 788	
Rahoitusvelat yhteensä	0	3 935	0	0	301 179	305 114	310 732	

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu arvostusryhmittäin 2015

1 000 euroa	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Johdannaiset suojaus- laskennassa	Lainat ja muut saamiset	Myytävässä olevat rahoitus- varat	Jakotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä	Tase-erien käyvät arvot	Käyvän arvon hierarkia- taso
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	0	0	0	720	0	720	0	Taso 3
Pitkäaikaiset rahoitusvarat yhteensä	0	0	0	720	0	720	0	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset	0	0	106 807	0	0	106 807	106 807	
Koronvaihtosopimukset	0	1 822	0	0	0	1 822	1 822	Taso 2
Rahavarat	118 287	0	0	0	0	118 287	118 287	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat yhteensä	118 287	1 822	106 807	0	0	226 916	226 916	
Rahoitusvarat yhteensä	118 287	1 822	106 807	720	0	227 636	226 916	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset korolliset velat	0	0	0	0	142 190	142 190	150 441	Taso 2
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	0	0	0	0	142 190	142 190	150 441	
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Lyhytaikaiset korolliset velat	0	0	0	0	25 472	25 472	25 472	
Ostovelat	0	0	0	0	108 971	108 971	108 971	
Hyödykejohdannaiset (kupari)	226	0	0	0	0	226	226	Taso 2
Valuuttajohdannaiset	0	5 968	0	0	0	5 968	5 968	Taso 2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä	226	5 968	0	0	134 443	140 637	140 637	
Rahoitusvelat yhteensä	226	5 968	0	0	276 633	282 827	291 078	

3.2 Korolliset rahoitusvelat

Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat

1 000 euroa	2016	2015
Joukkovelkakirjalaina	101 293	101 637
Lainat rahoituslaitoksilta	39 758	39 943
Rahoitusleasingvelat	275	610
Yhteensä	141 326	142 190

Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat

1 000 euroa	2016	2015
Rahoitusleasingvelat	316	472
Yritystodistukset	35 000	25 000
Yhteensä	35 316	25 472

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat

Vähimmäisleasingmaksut

1 000 euroa	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa	339	513
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	288	636
Yhteensä	627	1 149

Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo

1 000 euroa	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa	316	472
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	275	610
Yhteensä	591	1 082

Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut ja

leasingmaksuihin sisältyvät	36	67
Leasingmaksut yhteensä	627	1 149

Korkotuotot ja muut rahoitustuotot

1 000 euroa	2016	2015
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	149	140
Korkotuotot		
Johdannaisista	1 750	2 180
Muut rahoitustuotot	573	883
Yhteensä	2 472	3 204

Korkokulut ja muut rahoituskulut

1 000 euroa	2016	2015
Korkokulut		
Joukkovelkakirjalainoista	-4 421	-4 428
Rahoituslaitoslainoista	-372	-196
Johdannaisista	-615	-1 548
Laskusaatavarahtuudesta	-430	-358
Muut rahoituskulut	-1 054	-960
Yhteensä	-6 892	-7 489

Korko- ja muut

rahoitustuotot ja -kulut	-4 420	-4 285
---------------------------------	---------------	---------------

Kurssivoitot ja -tappiot

1 000 euroa	2016	2015
Kurssivoitot		
Muista rahoitusinstrumenteista	6 042	10 612
Yhteensä	6 042	10 612
Kurssitappiot		
Muista rahoitusinstrumenteista	-7 572	-9 697
Yhteensä	-7 572	-9 697
Kurssivoitot ja -tappiot (netto)	-1 530	915

3.3 Rahoitustuotot ja -kulut

★ Laadintaperiaate

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä. Osinkotuotot on kirjattu, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

3.4 Rahoitusriskien hallinta

PKC Group altistuu liiketoiminnassaan erilaisille rahoitusriskeille. Konsernin rahoitusriskejä hallitaan emoyhtiön hallituksen vahvistaman rahoituspolitiikan perusteella. Rahoituspolitiikassa määritellään tärkeimmät toimenpiteet, yhteiset periaatteet ja vastuualueet sekä vaadittava kontrolliympäristö rahoitustoimintaan ja siihen liittyviin riskienhallinnan prosesseihin. Rahoituspolitiikkaa tulee noudattaa kaikissa konsernin yhtiöissä. PKC Groupin talousjohtaja raportoi rahoituspolitiikan mukaisesti konsernin rahoitustilanteesta ja -riskeistä säännönmukaisesti konsernin emoyhtiön hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

PKC Groupin rahoitustoiminto, joka on osa konsernin taloushallintoa, tarjoaa rahoituspalveluja ja hoitaa rahoitustransaktioita keskitetysti kaikkien konserniyhtiöiden osalta. Keskeytyksen tavoitteena on tehokas riskien hallinta, kustannussäästöt ja rahavirtojen optimointi.

Valuutariski

Valuutariskiä seurataan transaktio-, translaatio- ja ekonominen riskin näkökulmista. Transaktioriski liittyy ulkomaan valuutan määräisiin myynteihin ja ostoihin, translaatoriski tase-eriin, mukaan lukien sijoitukset ja lainat ulkomaisiin tytäryhtiöihin ja ekonominen riski konsernin kustannusrakenteen valuuttajakaumaan suhteessa kilpailijoihin.

Valuuttakurssiriskien hallinnan tavoitteena on vähentää valuuttakurssien vaihtelun aiheuttamaa epävarmuutta konsernin tuloksen, rahavirtojen ja taseen osalta siten, että riski on hyväksyttävällä tasolla PKC Groupin kannalta. Valuuttakurssiriskien hallinnalla ei pyritä parantamaan tulosta ennustamalla aktiivisesti valuuttakurssien tulevia vaihteluita. Pääperiaatteena on lieventää riskiä ensisijaisesti operatiivisin keinoin kuten osto- ja myyntisopimusten kaupallisin ehdoin.

PKC Groupin rahoitustoiminto käyttää valuuttatermiinejä transaktioriskiltä suojautumiseen. Transaktioriskiltä suojataan oleelliset ja varmat tai erittäin todennäköiset tulevat valuuttarahavirrat korkeintaan kaksitoista kuukautta eteenpäin. Suojausta ei tehdä sellaisten erityisesti kehittyvien talouksien valuuttojen osalta, joissa suojaaminen on kallista tai johdannais-

markkina on kehittymätön. PKC Groupilla oli raportointikauden päättymispäivänä avoimia valuuttajohdannaisia, joiden nimellisarvo oli 63,2 milj. euroa. PKC Group soveltaa valuuttajohdannaisiin rahavirran suojauslaskentaa. Omaan pääomaan siirretty osuus suojauslaskennassa olevien valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutoksesta oli 2,0 milj. euroa ja tulokseen kirjattu suojauksen tehoton osuus oli 0,4 milj. euroa.

Translaatoriskin osalta politiikkana ei ole suojata omaa pääomaa, koska translaatoriski realisoituu hyvin harvoin, kun taas suojaus aiheuttaa aina rahavirtakuluja. Valuuttamääräiset nettosisioidutukset konsernin tytäryhtiöihin olivat raportointikauden päättyessä 314,9 milj. euroa (250,7 milj. euroa vuonna 2015). Ekonomista riskiä hallitaan osana strategiaproessia ja strategian toteuttamista.

Konsernin translaatoriskipositio valuutoittain

1 000 euroa	Nettosijoitus	
	2016	2015
BRL	24 546	16 425
CAD	6 914	5 341
CNY	36 942	33 001
HKD	-3 239	-1 774
MXN	15 783	14 442
PLN	76 104	68 681
RUB	6 699	5 547
RSD	7 049	4 820
USD	144 103	104 169
VND	20	0
Yhteensä	314 921	250 652

➤ Valuutoista on esitetty lisätietoja liitetiedossa Laadintaperusta ja laadintaperiaatteet.

PKC Groupilla on pääasiassa USD-, PLN-, CNY ja BRL -määräisiin tuloksiin liittyvää muuntoeroriskiä, jota ei politiikkaan perustuen suojata. Konsernilla on myös merkittäviä valuuttamääräisiä omia pääomia sekä nettosisioidutuksia luokiteltuja lainoja esimerkiksi USD-, BRL-, PLN- ja CNY- valuutoissa. Tilinpäätöshetkellä ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä nettosisioidutuksia ei oltu suojattu.

Alla on esitetty taseen transaktioriskipositiot konsernin merkittävimpien valuuttaparien osalta sekä herkkyys konsernin tulokseen ennen veroja valuuttakurssien muutokselle raportointikauden päättyessä.

2016

Toimintavaluutta	USD	BRL	EUR	EUR	PLN	CNY	CNY
Ulkomaanvaluutta	MXN	EUR	SEK	USD	EUR	USD	EUR
1 000 euroa							
Rahavarat	0	0	0	6 652	7 050	4 355	339
Myyntisaamiset	0	116	0	2 243	18 710	2 440	996
Ostovelat	-21 562	-948	-1 902	-3 961	-14 245	-1 805	-1 107
Nettopositio	-21 562	-832	-1 902	4 934	11 515	4 990	228
Suojaukset	63 197	-	-	-	-	-	-
Avoin positio	-	-832	-1 902	4 934	11 515	4 990	228
Vierasvaluutan muutos %							
Milj. euroa							
Herkkyys	+10	-	-0,1	-0,2	0,5	1,3	0,6
	-10	-	0,1	0,2	-0,4	-1,0	-0,5

2015

Toimintavaluutta	USD	BRL	EUR	EUR	PLN	CNY	CNY
Ulkomaanvaluutta	MXN	EUR	SEK	USD	EUR	USD	EUR
1 000 euroa							
Rahavarat	0	0	0	622	3 581	3 560	2 775
Myyntisaamiset	0	0	0	1 801	16 624	1 247	2 523
Ostovelat	-19 517	-309	-1 055	-1 871	-12 712	-1 394	-1 039
Nettopositio	-19 517	-309	-1 055	552	7 493	3 413	4 259
Suojaukset	87 038	-	-	-	-	-	-
Avoin positio	-	-309	-1 055	552	7 493	3 413	4 259
Vierasvaluutan muutos %							
Milj. euroa							
Herkkyys	+10	-	0,0	-0,1	0,1	0,8	0,4
	-10	-	0,0	0,1	0,0	-0,6	-0,4

Hyödykeriski

PKC Groupin merkittävin hyödykeriski liittyy kupariin, joka on keskeinen materiaalikustannusten komponentti. Myös muutokset öljyn ja muiden raaka-aineiden hinnoissa voivat vaikuttaa konsernin materiaalikustannuksiin. Energian hintavaihteluilla ei ole olennaista tulosvaikutusta.

PKC Groupin tavoitteena on suojata hyödykeriskiä ensisijaisesti operatiivisin keinoin, kuten osto- ja myyntiso-

pimusten kaupallisin ehdoin. PKC Groupin rahoituspolitiikan mukaisesti rahoitustoiminto suojaa 25 % – 75 % nettokuparipositiosta. Nettokuparipositio on se kuparimäärä tonneissa, joka muodostuu, kun kiinteästi hinnoiteltujen myyntien kuparimäärästä vähennetään kiinteästi hinnoiteltujen ostojen kuparimäärä. PKC Groupin rahoitustoiminto käyttää kuparitermiinejä kupariposition suojaamiseen. Myyntisopimusten mukaisesti kuparin hinnan muutos siirtyy asiakashintoihin keskimäärin 3-5 kuukauden viiveellä.

Rahoitusinstrumenteista tulokseen ennen veroja aiheutuva herkkyys kuparin hinnan muutoksille:

Milj. euroa	2016		2015	
	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
+/-10 % muutos kuparin hinnassa	+/-0,2	-	+/-0,2	-

Korkoriski

Korkotason muutokset vaikuttavat pääasiassa taseen korollisten velkojen käypiin arvoihin ja velkoihin liittyviin korkomaksuihin. Konsernin tavoite korkoriskin hallinnassa on optimoida korkokulut ja samalla varmistaa, että korkotasojen muutokset eivät aiheuta odottamattomia vaikutuksia konsernin tulokseen, rahavirtoihin ja tasearvoihin. Korkoriskiä hallitaan ylläpitämällä optimaalista tasapainoa edellä mainittujen tavoitteiden kesken. Tätä varten PKC Groupin rahoitustoiminto käyttää koronvaihtosopimuksia ja korkotermiinejä muuttaakseen konsernin velkasalkun korkosidonnaisuusai-
kaa. Tavoite on, että keskimääräinen korkosidonnai-

suusaika on 12-48 kuukautta. Raportointikauden päättymispäivänä PKC Groupin velkasalkun keskimääräinen korkosidonnaisuusaika oli 12 kuukautta.

Päätyneellä tilikaudella lopetettiin suojauslaskennassa ollut nimellisarvoltaan 50,0 milj. euron koronvaihtosopimus, jonka perusteella PKC Group maksoi Euribor 6kk-sidonnaista vaihtuvaa korkoa ja sai kiinteää viiden vuoden korkoa. Lopetetun sopimuksen positiivinen käypä arvo jaksotetaan tulosvaikutteisesti asianomaisen joukkovelkakirjalainan pitoajalle. Raportointikauden päättyessä PKC Groupilla ei ollut avoimia korkojohdannaissopimuksia.

Rahoitusinstrumenteista (pl. laskusaatavarahoitus) tulokseen ennen veroja aiheutuva herkkyys markkinakorkojen muutoksille tilinpäätöshetkellä:

Milj. euroa	2016		2015	
	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
+/- 1 % muutos markkinakoroissa	-0,8/+0,8	-	-1,2/+1,2	-

Herkkyyyslaskelmassa ei ole huomioitu negatiivisten lyhyiden markkinakorkojen vaikutusta.

Luottoriski

PKC Groupin merkittävimmät luottoriskit liittyvät myyntisaamiin asiakkailta. Myyntisaamisten ikäjakamaa seurataan säännöllisesti konsernitasolla, minkä lisäksi konserniyhtiöt seuraavat myyntisaamistilannetta asiakaskohtaisesti. Uusien asiakkaiden luottokelpoisuus tarkistetaan ja asiakkaille myönnetään vain ta-

vanomaisia maksuehtoja. Osana kassanhallintaa konsernilla on käytössään laskusaatavarahoitus sopimuksia valikoiduissa maissa tai asiakkuuksissa. Raportointikauden päättymispäivänä laskusaatavarahoitusten avoin määrä jatkuvista toiminnoista oli 27,4 milj. euroa (27,7 milj. euroa).

PKC Groupilla ei ole saamisiin liittyviä vakuuksia, eikä se myönnä lainoja ulkopuolisille tahoille. Myyntisaamisista kirjataan arvonalentumisvaraus, kun on olemassa perusteltu riski, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin. Rahoitusmarkkinoille tehtyihin sijoituksiin liittyvää luottoriskiä minimoidaan tekemällä sopimuksia korkean luottokelpoisuuden omaavien vastapuolien kanssa sekä hajauttamalla sijoitukset usealle vastapuolelle.

Myyntisaamiset, jotka eivät olleet erääntyneet ja joiden arvo ei ollut alentunut, olivat raportointikauden päättyessä 104,4 milj. euroa (90,8 milj. euroa). Näistä 50,8 milj. euroa (37,5 milj. euroa) oli kuudelta suurimmalta

asiakkaalta, ja loput jakaantuvat laajalle asiakasjoukolle. Vuonna 2016 kirjattiin luottotappioita yhteensä 1 tuhatta euroa (112 tuhatta euroa). Kuuden suurimman asiakkaan osalta ei ole kirjattu luottotappioita tilikaudella tai vertailukaudella. PKC Groupin merkittävimmät asiakkaat ovat kansainvälisiä kuljetuskalustovalmistajia, joiden kanssa sillä on pitkäaikaiset asiakassuhteet. Merkittävin maantieteellinen luottoriskikeskittymä PKC Groupilla on Pohjois-Amerikassa.

➤ Suurimmista asiakkaista ja liikevaihdon jakaantumisesta on esitetty lisätietoja liitetiedossa 1.1 Toimintasegmentit.

Myyntisaamisten ikäjakautuma

1 000 euroa	2016		
	Myyntisaamiset	Arvonalentumisvaraus	Netto
Erääntymättömät	104 233	0	104 233
Enintään 30 päivää sitten erääntyneet	6 944	0	6 944
31-60 päivää sitten erääntyneet	1 812	0	1 812
61-90 päivää sitten erääntyneet	586	0	586
yli 90 päivää sitten erääntyneet	2 358	556	1 802
Yhteensä	115 933	556	115 377

1 000 euroa	2015		
	Myyntisaamiset	Arvonalentumisvaraus	Netto
Erääntymättömät	90 754	0	90 754
Enintään 30 päivää sitten erääntyneet	5 968	0	5 968
31-60 päivää sitten erääntyneet	1 265	0	1 265
61-90 päivää sitten erääntyneet	440	0	440
yli 90 päivää sitten erääntyneet	1 796	503	1 293
Yhteensä	100 223	503	99 720

Likviditeettiriski

Kassan ja likviditeetin hallinnan tavoitteena on keskitää konsernin rahavarojen ja muiden likvidien varojen hallinta ja siten varmistaa varojen tehokas käyttö välttämällä samalla likviditeettiriskiä. PKC Groupin rahoitustoiminnon tehtävänä on optimoida konsernin rahavarat kattamaan lyhyen aikavälin lähtevät maksut sekä likviditeettireservi. Likviditeettiriskin hallinnan tavoitteena

on ylläpitää riittävää likviditeettireserviä kaikissa tilanteissa.

Raportointikauden lopussa rahavarat olivat yhteensä 130,1 milj. euroa (118,3 milj. euroa vuonna 2015), jonka lisäksi konsernilla oli käytettävissään nostamattomia vahvistettuja luottolimiittejä 90,0 milj. euroa (90,0 milj. euroa vuonna 2015). Rahoitussopimuksiin liittyy tavanomaisia kovenantteja. PKC Group on täyttänyt kovenanttien ehdot tilikausina 2016 ja 2015.

Velkasopimuksiin perustuva maturiteettianalyysi 2016

1 000 euroa	2017	2018	2019	2020	2021	2022-	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainojen							
lyhennykset	0	100 000	0	0	0	0	100 000
Rahoituslaitoslainojen							
lyhennykset	0	40 000		0	0	0	40 000
Yritystodistusten							
lyhennykset	35 000	0	0	0	0	0	35 000
Joukkovelkakirjalainojen, rahoituslaitoslainojen ja yritystodistusten rahoituskulut	4 738	3 221	0	0	0	0	7 959
Yhteensä	39 738	143 221	0	0	0	0	182 959
Rahoitusleasingvelat							
lyhennykset	315	168	54	53	0	0	591
Rahoituskulut	23	10	2	0	0	0	36
Yhteensä	338	178	56	53	0	0	625
Lyhytaikaiset korottomat velat							
Ostovelat	124 537	0	0	0	0	0	124 537
Johdannaiset	1 464	0	0	0	0	0	1 464
Yhteensä	126 001	0	0	0	0	0	126 001
Yhteensä	166 077	143 399	56	53	0	0	309 585

PKC Groupin käytettävissä oleva nostamaton vahvistettu 90 milj. euron luottolimiitti erääntyy 2019.

Velkasopimuksiin perustuva maturiteettianalyysi 2015

1 000 euroa	2016	2017	2018	2019	2020	2021-	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainojen lyhennykset	0	0	100 000	0	0	0	100 000
Rahoituslaitoslainojen lyhennykset	0	0	40 000	0	0	0	40 000
Yritystodistusten lyhennykset	25 000	0	0	0	0	0	25 000
Joukkovelkakirjalainojen, rahoituslaitoslainojen ja yritystodistusten rahoituskulut	4 714	4 611	3 205	0	0	0	12 530
Yhteensä	29 714	4 611	143 205	0	0	0	177 530
Rahoitusleasingvelat							
Lyhennykset	472	399	157	41	13	0	1 082
Rahoituskulut	41	20	5	1	0	0	67
Yhteensä	513	419	162	42	13	0	1 149
Lyhytaikaiset korottomat velat							
Ostovelat	108 971	0	0	0	0	0	108 971
Johdannaiset	1 753	0	0	0	0	0	1 753
Yhteensä	110 724	0	0	0	0	0	110 724
Yhteensä	140 951	5 030	143 367	42	13	0	289 403

PKC Groupin käytettävissä oleva nostamaton vahvistettu 90 milj. euron luottolimiitti erääntyy 2019.

Pääomarakenteen hallinta

Pääomarakenteen hallinta käsittää konsernitaseen oman pääoman sekä nettovelan. PKC Groupin pääomarakenteen hallinnan tavoitteena on tukea liiketoimintaa varmistamalla liiketoiminnalle normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena paras mahdollinen pääoman tuotto. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös optimaaliset pääoman kustannukset. Pääomarakenteeseen vaikutetaan osingonjaon, osakeantien ja rahoituksen uudelleenjärjestelyjen kautta. PKC Groupin pääomarakenteen kehitystä seurataan jatkuvasti nettovelkaantumisasasteella (gearing). PKC Groupin pitkäaikaisena tavoitteena on pitää nettovelkaantumisasaste alle 75 %:ssa.

Nettovelkaantumisasaste oli raportointikauden päättyessä seuraava:

Milj. euroa	2016	2015
Korolliset velat	176,6	167,7
Rahavarat	130,1	118,3
Nettovelat	46,6	49,4
Oma pääoma yhteensä	154,4	157,3
Gearing, %	30,2	31,4

3.5 Oma pääoma

Osakepääoma

Osakepääomaan merkitään osakeantien yhteydessä saatu osakkeiden merkintähinta siltä osin kuin merkintähintaa ei osakeantipäätöksessä ole päätetty kirjattavaksi sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

- Vuoden 2016 osakemerkinnöistä on esitetty lisätietoja Toimintakertomuksessa kohdassa Osakkeet ja osakkeenomistajat.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahasto on aiemman osakeyhtiölain mukainen rahasto. Niissä tapauksissa, joissa optio-oikeuksista on päätetty vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana, optioihin perustuvista osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset on kirjattu osakepääomaan ja ylikurssirahastoon järjestelyn ehtojen mukaisesti, transaktiomenoilla vähennettynä. Voimassa olevan osakeyhtiölain mukaan (1.9.2006 alkaen) ylikurssirahasto kuuluu sidottuun omaan pääomaan eikä ylikurssirahastoa ole mahdollista enää kerryttää. Ylikurssirahastoa voidaan alentaa osakepääoman alentamista koskevien säännösten mukaisesti, ja sitä voidaan käyttää rahastokorotuksena osakepääoman korottamiseen.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kuin sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Voimassa olevan osakeyhtiölain voimaantulon jälkeen (1.9.2006) päätettyjen optio-ohjelmien perusteella tehdyistä osakemerkinnöistä saadut maksut merkitään kokonaisuudessaan SVOP-rahastoon.

- Vuoden 2016 osakemerkinnöistä on esitetty lisätietoja Toimintakertomuksessa kohdassa Osakkeet ja osakkeenomistajat.
- Ulkona olevien optioiden vaikutuksesta vapaaseen omaan pääomaan on esitetty lisätietoja Toimintakertomuksessa kohdassa Osakkeet ja osakkeenomistajat, Optio-ohjelmat.

Muuntoerot

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten euroiksi muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Myös ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksista syntyneet voitot ja tappiot sisältyvät muuntoeroihin. Konsernilla on sisäisiä valuuttamäärisiä lainoja, joiden kurssierot käsitellään oman pääoman muuntoeroina, niiden täyttäessä nettosijoituslainoiksi luokittelun kriteerit.

Taulukossa esitetään laajan tuloksen erien muuntoerot valuutoittain.

milj. euroa	Muuntoerot valuutoittain	
	2016	2015
BRL	2,4	-12,4
CAD	-0,3	-0,2
CNY	3,1	2,8
HKD	-0,1	-0,1
MXN	-2,0	-0,1
PLN	-2,7	-0,4
RUB	0,6	3,1
RSD	0,1	0,0
USD	2,0	8,0
Yhteensä	3,0	0,7

Muut rahastot

Muut rahastot sisältävät korkotason ja valuuttakurssien muutoksilta suojautumiseen käytettävien johdannaisinstrumenttien kertyneet käypien arvojen muutosten tehokkaat osuudet.

Omat osakkeet

Omien osakkeiden hankinta sekä siihen liittyvät välittömät menot kirjataan oman pääoman vähennykseksi. Jos ostetut omat osakkeet myydään edelleen tai ne lasketaan uudelleen liikkeeseen, saatu vastike merkitään suoraan omaan pääomaan.

PKC Group on solminut sopimuksen ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa avainhenkilöiden osakepalkkiojärjestelmän hallinnoinnista. Ulkopuolinen palveluntuottaja hankkii ja omistaa osakkeet, kunnes osakkeet kannustinjärjestelmän puitteissa luovutetaan sen osallistujille. IFRS:n mukaisesti nämä 116 650 osaketta (132 500 osaketta) raportoidaan konsernitaseessa omina osakkeina. Tämä osakemäärä vastaa 0,5 % (0,5%) yhtiön koko osake- ja äänimäärästä. Yhtiöllä on yhtiökokouksen myöntämiä valtuutus hankkia omia osakkeita. Lisätietoja valtuutuksesta on esitetty Toimintakertomuksessa kohdassa Osakkeet ja osakkeenomistajat.

	Osakkeiden lukumäärä 1 000 kpl	Osakepääoma 1 000 euroa	Ylikurssirahasto 1 000 euroa	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1 000 euroa
1.1.2015	23 971	6 218	11 282	81 256
Osakeoptioiden käyttö	125	0	0	1 736
Muut muutokset	0	0	0	-48
31.12.2015	24 095	6 218	11 282	82 943
1.1.2016	24 095	6 218	11 282	82 943
Osakeoptioiden käyttö	30	0	0	455
Muut muutokset	0	0	0	34
31.12.2016	24 125	6 218	11 282	83 433

Osingot

- Vuonna 2016 osinkoa jaettiin 0,70 euroa osakkeelta, yhteensä 16,9 miljoonaa euroa (0,70 euroa osakkeelta, yhteensä 16,8 miljoonaa euroa vuonna 2015).
- Raportointikauden päättymispäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,70 euroa osakkeelta, yhteensä 16,9 miljoonaa euroa. Osinkoehdotus on ehdollisena sille, että Motherson Sumi Systems Limitedin vapaaehtoinen julkinen ostotarjous ei toteudu.

4. Muut liitetiedot

4.1 Lähipiiritapahtumat

PKC Groupin lähipiiriin kuuluvat konserniyritysten lisäksi emoyhtiön hallituksen jäsenet ja konsernin johtoryhmän jäsenet.

PKC Groupin johtoon kuuluvia avainhenkilöitä ovat emoyhtiön hallituksen jäsenet ja konsernin johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja. Avainhenkilöiden työsuhde-etuudet sekä hallituksen palkat ja palkkiot olivat yhteensä 5,3 milj. euroa (6,2 milj. euroa). Tilikauden päättyessä 31.12.2016 PKC Groupin johtoryhmän muodostivat: Matti Hyytiäinen, pj. (toimitusjohtaja), Julie Bellamy (Group Senior Vice President, Human Resources), Andre Gerstner (President, Rolling Stock Business), Jyrki Keronen (President, Wiring Systems, APAC), Jani Kiljala (President, Wiring Systems, Europe and South America), Frank Sovis (President, Wiring Systems, North America), Juha Torniainen (talousjohtaja) ja Vesa Vähämöttönen (Group Senior Vice President, Business Development).

Johtoryhmän suoriteperusteiset työsuhde-etuudet

1 000 euroa	2016	2015
Palkat ja muut		
työsuhde-etuudet	3 811	4 660
Osakeperusteiset maksut	979	1 107
Yhteensä	4 791	5 768

Johtoryhmän jäsenille myönnettyjen osakepohjaisten kannustinjärjestelmien määrä ja niiden vaikutus tulokseen ja taaseeseen tilikauden aikana esitetään alla olevassa taulukossa.

1 000 euroa	2016		2015	
	Toimitus-johtaja	Muu konsernin johtoryhmä	Toimitus-johtaja	Muu konsernin johtoryhmä
Myönnettyjä osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä tilikauden lopussa, 1 000 kpl	108	312	52	187
Tilikauden kulu, osakeperusteiset maksut	133	577	113	601
Tilikauden kulu, osakeperusteiset maksut, osakkeina selvitettävä	61	286	53	296
Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka tilikauden lopussa	131	596	60	305

➤ Osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä on kuvattu liitetiedossa 1.4 Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut.

PKC Groupin johtoryhmälle jaettiin 24 000 kappaletta osakeoptio-oikeuksia vuonna 2016. Vuonna 2015 johtoryhmälle ei jaettu osakeoptio-oikeuksia.

1 000 euroa, ellei muuta mainita	31.12.2016	31.12.2015
Myönnettyjä optioita,		
1 000 kpl	224,1	236,0
joista toteutettavissa ¹⁾	165,5	70,0
Optioiden yhteenlaskettu käypä arvo	1 150,8	1 241,1
Yhteenlaskettu osakemäärä, joihin konsernin johtoryhmän hallussa olevat optiot oikeuttavat,		
1 000 kpl	224,1	236,0
Osakeperusteiset maksut		
Toimitusjohtaja	79	130
Muu johtoryhmä	191	263
Osakeperusteiset maksut yhteensä	270	393

¹⁾ Optiot, joiden merkintäaika on alkanut.

➤ Lisätietoja PKC Groupin avainhenkilöiden optio-ohjelmista sekä periaatteet, joiden mukaan optioiden käypä arvo on määritetty, on kuvattu liitetiedossa 1.4 Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut.

Toimitusjohtajan palkat, palkkiot ja osakeperusteiset maksut sekä eläkesitoumukset

1 000 euroa	2016	2015
Hyytiäinen, Matti	933	1 009

Lakisääteinen eläkesitoumus

Toimitusjohtajan palkan ja palkkioiden perusteella on kirjattu tulosvaikutteisesti työntekijän eläkelain (TyEL, 395/2006) mukaisia suoriteperusteisia eläkekuluja 223 tuhatta euroa vuonna 2016 (207 tuhatta euroa vuonna 2015). TyEL on osa suomalaista sosiaaliturvaa ja se on luonteeltaan kollektiivinen järjestely, jossa työnantajalla ei ole suoraa vastuuta eläkkeestä, vaan vastuu on koko eläkejärjestelmällä. TyEL-järjestelyssä eläkkeiden rahoitus tapahtuu kahdella eri tavalla: osa tulevaisuudessa maksettavista eläkkeistä rahastoidaan etukäteen, ja osa rahoitetaan niin sanotun jakojärjestelmän kautta vasta silloin, kun kyseiset eläkkeet maksetaan.

Hallituksen palkat, palkkiot

1 000 euroa	2016	2015
Buhl, Reinhard	50	55
Diez, Wolfgang	56	53
Lange, Henrik		
6.4.2016 alkaen	41	0
Levy, Shemaya	66	62
Mingming, Liu	53	53
Remenar, Robert	68	71
Ruotsala, Matti	90	95
Tähtinen, Jyrki		
6.4.2016 asti	15	53
Yhteensä	439	440

Lähipiiriyhteisöiltä hankitut palvelut

Liiketoiminnan muut kulut eivät sisällä lähipiiriyhteisöiltä hankittuja palveluja tilikaudella (hankittuja palveluja lähipiiriyhteisöiltä sisältyi liiketoiminnan muihin kuluihin 39 tuhatta euroa vuonna 2015). Kyseiset liiketapahtumat ovat markkinaehtoisia.

4.2 Konsernirakenne

Konserniyhtykset 31.12.2016

Yritys	Päätoiminta	Kotimaa	Omistus- osuus, %	Äänivalta- osuus, %
PKC Group Oyj	hallinto	Suomi	100	100
PKC Wiring Systems Oy	hallinto	Suomi	100	100
PK Cables do Brasil Industria e Comercio Ltda	valmistus	Brasilia	100	100
PKC Group Canada Inc.	myynti	Kanada	100	100
PKC Group APAC Limited	hallinto	Hong Kong	100	100
PKC Vehicle Technology (Suzhou) Co. Ltd	valmistus	Kiina	100	100
PKC Vehicle Technology (Hefei) Co., Ltd.	valmistus	Kiina	50	50
Jiangsu Huakai-PKC Wire Harness Co., Ltd.	valmistus	Kiina	50	50
Project Del Holding S.à.r.l.	holding	Luxemburg	100	100
AEES Manufacturera, S. De R.L. de C.V	hallinto	Meksiko	100	100
Arneses y Accesorios de México, S. de R.L. de C.V.	valmistus	Meksiko	100	100
Arneses de Ciudad Juarez, S. de R.L. de C.V.	valmistus	Meksiko	100	100
Asesoria Mexicana Empresarial, S. de R.L. de C.V.	hallinto	Meksiko	100	100
Cableados del Norte II, S. de R.L. de C.V.	valmistus	Meksiko	100	100
PKC Group de Piedras Negras, S. de R.L. de C.V.	valmistus	Meksiko	100	100
PKC Group AEES Commercial, S. de R.L. de C.V.	myynti	Meksiko	100	100
Manufacturas de Componentes Eléctricos de México S. de R.L. de C.V.	valmistus	Meksiko	100	100
PKC Group Mexico S.A. de C.V.	valmistus	Meksiko	100	100
PKC SEGU Systemelektrik GmbH	valmistus	Saksa	100	100
PKC Wiring Systems LLC	valmistus	Serbia	100	100
TKV-sarjat Oy	holding	Suomi	100	100
PKC Eesti AS	hallinto	Viro	100	100
PKC Group Lithuania UAB	valmistus	Liettua	100	100
PKC Group Poland Sp. z o.o.	valmistus	Puola	100	100
OOO AEK	valmistus	Venäjä	100	100
PKC Group USA Inc.	hallinto	Yhdysvallat	100	100
AEES Inc.	hallinto	Yhdysvallat	100	100
AEES Power Systems Limited Partnership	valmistus	Yhdysvallat	100	100
T.I.C.S. Corporation	holding	Yhdysvallat	100	100
PKC Group Poland Holding Sp. z o.o.	holding	Puola	100	100
Groclin Luxembourg S.à.r.l.	holding	Luxemburg	100	100
Kabel Technik Polska Sp. z o.o.	valmistus	Puola	100	100
PKC Netherlands Holding B.V.	lop. toiminnot	Alankomaat	100	100
PK Cables Nederland B.V.	lop. toiminnot	Alankomaat	100	100
PKC Electronics Oy	lop. toiminnot	Suomi	100	100
PKC Electronics (Suzhou) Co., Ltd.	lop. toiminnot	Kiina	100	100
PKC Electronics Vietnam Co., Ltd.	lop. toiminnot	Vietnam	100	100

Konsernirakenteessa tapahtuivat seuraavat muutokset:

- Yhteisyritys PKC Vehicle Technology (Hefei) Co., Ltd. perustettiin.
- PKC Group Lithuania UAB, PKC Group Poland Sp. z o.o. ja OOO AEK siirtyivät PKC Eesti AS:n omistukseen.
- Carhatest Oy lakkautettiin.

4.3 Hankitut liiketoiminnot

2016

Tilikaudella 2016 ei tehty yrityshankintoja.

2015

1.7.2015 PKC Group osti Groclin Wiring & Controls -liiketoiminnan ml. puolalaisen Kabel-Technik-Polska Sp. z o.o.:n (KTP). Kaupan hankintameno oli 38,0 milj. euroa.

KTP kehittää ja valmistaa sähkökeskuksia, teholähteitä sekä johdinsarjoja kiskokalustovalmistajille. Asiakskuntaan kuuluu myös hyötyajoneuvo-, energia- sekä materiaalinkäsittelyteollisuutta. Asiakkaat ovat alansa johtavia yrityksiä, jotka pääsääntöisesti toimivat maailmanlaajuisesti.

Velaton kauppahinta oli 50 miljoonaa euroa. Ostot toteutettiin uuden yhtiön kautta, jossa PKC Groupilla on 80 % prosentin omistusosuus ja Wiring & Controls liiketoiminnan johdolla 20 % omistusosuus. PKC Group ja vähemmistöomistajat ovat sopineet lunastusrakenteesta, jonka puitteissa PKC Group tulee lunastamaan vähemmistöosakkaiden osakkeet aikaisintaan kahden vuoden kuluttua kaupan toteutumisesta.

Hankittu liiketoiminta on konsolidoitu PKC Groupiin 1.7.2015 alkaen ns. ennakoidulla hankintamenotelmällä. Ennakoidussa hankintamenotelmässä arvioitu osto-option arvo sisällytetään osaksi hankintamenoa. Hankittu Wiring & Controls liiketoiminta sisällytetään PKC Groupin johdinsarjaliiketoimintasegmenttiin.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty yhteenveto KTP:stä maksetusta vastikkeesta, akvisition rahavirtavaikutuksesta ja hankinta-ajankohtana kirjatuista hankituista varoista ja veloista. Hankintamenolaskelma saatettiin loppuun vuoden 2016 aikana, joka ei johtanut muutokseen alustavaan hankintamenolaskelmaan nähden.

Maksettu vastike	milj. euroa
Luovutettu vastike	38,0
Luovutettu vastike yhteensä	38,0

Rahavirta akvisitiosta	milj. euroa
Rahana maksettu kauppahinta	22,4
Hankittujen yhtiöiden rahavarat	-0,5
Rahavirta akvisitiosta yhteensä	22,0

Hankittujen varojen ja velkojen arvot	milj. euroa
Aineettomat hyödykkeet	34,6
Aineelliset hyödykkeet	11,7
Vaihto-omaisuus	8,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	11,5
Laskennalliset verosaamiset	1,6
Rahavarat	0,5
Varat yhteensä	68,8

Varaukset	0,1
Eläkevastuut	0,1
Ostovelat ja muut velat	32,2
Laskennalliset verovelat	4,8
Velat yhteensä	37,1

Nettovarallisuus yhteensä	31,7
----------------------------------	-------------

Liikearvo	6,3
------------------	------------

Hankittujen yksilöitävissä olevien aineettomien hyödykkeiden (sisältäen asiakassuhteet, tavaramerkit ja tilauskannan) käypä arvo hankintahetkellä on 34,6 milj. euroa. Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo on noin 11,5 milj. euroa. Myyntisaamisten käypään arvoon ei sisälly merkittävää riskiä.

Liikearvo, 6,3 milj. euroa, kuvastaa kiskokalustoliiketoiminnan osaamisen ja asiantuntemuksen arvoa. PKC Group ennakoi, että uuden yksikön avulla saavutetaan uusia markkinamahdollisuuksia ja parannetaan asiakkaiden operatiivista tehokkuutta. KTP:stä kirjattu liikearvo ei ole vähennyskelpoinen verotuksessa.

Hankintamenolaskelma (kauppahinnan allokointi) synnytti 24,9 milj. euron varat ja niihin liittyvät poistot ovat aluksi 3,4 milj. euroa vuodessa.

Hankintaan liittyviä kustannuksia sisältäen ulkopuolisia neuvonta- ja due diligence -palkkioita on kirjattu 2,5

milj. euroa. Kustannukset sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin konsernin tuloslaskelmassa ja ne on luokiteltu vertailukelpoisuuteen vaikuttaviksi eriksi.

Mikäli hankittu liiketoiminta olisi yhdistelty konserniin 1.1.2015 alkaen, johto arvioi, että konsernin pro forma liikevaihto jatkuvista toiminnoista olisi 873 milj. euroa ja pro forma vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) jatkuvista toiminnoista 62 milj. euroa tammi-joulukuussa 2015.

4.4 Perustetut Jiangsu Huakai-PKC Wire Harness Co., Ltd. ja PKC Vehicle Technology (Hefei) Co., Ltd.

PKC Vehicle Technology (Hefei) Co., Ltd.

PKC Group ilmoitti 29.3.2016 allekirjoittaneensa sopimuksen yrityksen perustamisesta Anhui Jianghuai Automobile Co., Ltd:n (JAC) tytäryhtiön Hefei Jianghuai Automobile Co., Ltd:n (Hefei JAC) kanssa. Perustettu yritys kasvattaa PKC:n markkinaosuutta Kiinassa sekä keskiraskaiden että raskaiden kuorma-autojen segmenteissä 5 prosenttiyksiköllä ja laajentaa liiketoimintaa linja-autoihin, kevyisiin kuorma-autoihin, pakettiautoihin, lava-autoihin ja muunlaisiin kevyisiin ajoneuvoihin.

Perustettu yritys kattaa JAC konsernin nykyisen johdinsarjaliiketoiminnan ja tarkoituksena on vähitellen ottaa haltuun myös muuta tällä hetkellä ulkoistettua johdinsarjaliiketoimintaa. JAC:n nykyiset johdinsarjaostot ovat noin 1 000 milj. renminbiä vuodessa (noin 140 milj. euroa vuodessa nykyisellä vaihtokurssilla). Osapuolien tarkoituksena on kehittää perustetusta yrityksestä JAC konsernin pääasiallinen johdinsarjatoimittaja. Yritys tulee toimittamaan täydet suunnittelu & kehitys, valmistus- ja sekvenssitointipalvelut JAC konsernin yhtiöille.

JAC:n kokonaismyynti vuonna 2015 oli 588 tuhatta ajoneuvoa ja liikevaihto 47 miljardia renminbiä (noin 6,5 miljardia euroa nykyisellä vaihtokurssilla).

Hefei JAC:n ja PKC:n 50/50 PKC Vehicle Technology (Hefei) Co., Ltd. niminen yhtiö toteutetaan Hefein kaupunkiin, Anhuin provinssiin Kiinassa perustetun uuden yhtiön kautta, jonka oman pääoman arvo on 100 milj. renminbiä (14 milj. euroa nykyisellä vaihtokurssilla). PKC sijoittaa yrityksen omaa pääomaan 50 milj. renminbiä (7 milj. euroa nykyisellä vaihtokurssilla), mikä rahoitetaan PKC:n rahavaroista. Sopimus sisältää erityisehtoja PKC:n konsolidointioikeudesta. Vaikka yritys on perustettu yhdessä toisen yhtiön kanssa, PKC:llä on määräysvalta ja käsittelee yritystä tytäryrityksenä.

Perustetun yrityksen lopullinen toteutuminen riippuu tavanomaisista ehdoista, mukaan lukien liitännäisten sopimusten neuvottelemineen ja viranomaisten hyväksynyt. Osapuolten tavoitteena on saada yhtiö lopullisesti toteutettua vuoden 2017 toisella neljänneksellä ja yhtiö tullaan konsolidoimaan PKC Groupiin toiminnan aloituksesta lähtien. Yrityksen arvioidaan tuottavan noin 350 miljoonan renminbin (noin 50 milj. euron) liikevaihdon ja työllistävän noin 1 000 henkilöä ensimmäisen kahdentoista liiketoimintakuukauden aikana. Perustetulla yrityksellä ei ollut merkittävää vaikutusta vielä PKC Groupin vuoden 2016 tulokseen.

Jiangsu Huakai-PKC Wire Harness Co., Ltd.

PKC Group ilmoitti 4.9.2015 PKC:n yrityksen Jiangsu Huakai-PKC Wire Harness Co., Ltd.:n toteutuneen Jiangsu Huakai Wire Harness Co. Ltd. (Huakai) kanssa ja toiminnan alkaneen. Yrityksen lopullinen toteutuminen riippui tavallisista ehdoista, mukaan lukien liitännäisten sopimusten neuvottelemineen ja viranomaisten hyväksynyt. Ehdot ovat täyttyneet, Huakain liiketoiminta on siirretty perustettuun yritykseen ja yritys on aloittanut toimintansa syyskuussa 2015.

Yritys toteutettiin Huakain Danyangiin, Jiangsun provinssiin Kiinassa perustetun uuden yrityksen kautta, jonka oman pääoman arvo on 150 milj. Kiinan renminbiä / 22 milj. euroa. PKC sijoitti yritykseen 150 milj. Kiinan renminbiä / 22 milj. euroa osakeannilla, joka rahoitettiin PKC:n rahavaroista. Osakepääoman korotuksen jälkeen perustetun yrityksen oman pääoman arvo on 300 milj. Kiinan renminbiä / 44 milj. euroa ja PKC omistaa 50 % ja Huakai 50 %. Sopimus sisältää sellaisia elementtejä jotka antavat PKC:lle konsolidointioikeuden ja määräysvallan vastaavasti. Vaikka yritys on perustettu yhdessä toisen yhtiön kanssa, PKC:llä on määräysvalta ja käsittelee yritystä tytäryrityksenä.

Perustettu yritys kattaa Huakain aikaisemman liiketoiminnan, joka kehittää ja valmistaa sähkönjakelujärjestelmiä (EDS) kuorma-auto-, maanrakennus- ja linja-autosegmenteille Kiinassa. Tärkeimmät asiakkaat ovat Foton (ja Beijing Foton Daimler Automotive), Kinglong ja Iveco. Foton on Kiinan neljänneksi suurin kuorma-auton valmistaja ja sen markkinaosuus oli 11 % vuonna 2014. Mikäli yritys olisi toteutunut 1.1.2015, johto arvioi, että yrityksen liikevaihto vuonna 2015 olisi ollut 44 milj. euroa nykyisellä valuuttakurssilla ja työntekijöitä olisi ollut noin 715.

Perustettu yritys on konsolidoitu PKC Groupiin 1.9.2015 alkaen. Yritys sisältyy PKC Groupin johdinsarjaliiketoimintasegmenttiin.

Oheisessa taulukossa esitetään tilikauden päättymisajan tiedot tytäryrityksistä, joihin on määräysvalta, ennen konsernieliminoiteja.

	Jiangsu Huakai-PKC Wire Harness Co., Ltd.	PKC Vehicle Technology (Hefei) Co., Ltd.	
1 000 eur	2016	2015	2016
Määräysvallattomien omistusosuus, %	50%	50%	50%
Pitkäaikaiset varat	3 927	3 212	40
Lyhytaikaiset varat	39 760	30 986	2 733
Lyhytaikaiset velat	13 158	12 741	40
Nettovarat	30 529	21 457	2 733
Konsernin osuus nettovaroista	15 265	10 728	1 367
Liikevaihto	42 164	16 163	0
Tulos	3 608	932	1
Muut laajan tuloksen erät	-370	12	0
Laaja tulos yhteensä	3 238	943	1
Tuloksen jakautuminen määräysvallattomille omistajille	1 804	466	1
Muiden laajan tuloksen erien jakautuminen määräysvallattomille omistajille	1 619	472	1
Liiketoiminnan rahavirta	5 910	-7 375	1
Investointien rahavirta	-1 027	-971	0
Rahoituksen rahavirta	6 425	12 039	2 732
Rahavarojen muutos, (lisäys (+)/vähennys (-))	11 308	3 693	2 733

4.5 Lopetetut toiminnot

PKC Group ilmoitti 3.5.2016 allekirjoittaneensa sopimuksen aloittaakseen neuvottelut yhteisyrityksen luomiseksi elektroniikan sopimusvalmistusallalla toimivan yhtiön kanssa.

Vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen liiketoimintakatsauksessa PKC:n elektroniikkaliiketoiminta luokiteltiin myytäväksi ja raportoidaan lopetettuna toimintoina IFRS 5 standardin Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot mukaisesti. Lopetetut toiminnot esitetään tuloslaskelmassa yhdellä rivillä veroilla vähennettynä. Vuoden 2015 tuloslaskelma on oikaistu IFRS 5:n mukaisesti. Vuoden 2016 taseessa lopetettuun toimintoon liittyvät varat ja velat esitetään omina riveinään. Konsernissa on luokittelun jälkeen

vain yksi raportoitava liiketoimintasegmentti, johdinsarjaliiketoiminta, joka sisältää myös konsernitoiminnot ja muut erät.

- Lopetettujen toimintojen laadintaperiaatteet on esitetty Laatimisperusta ja laadintaperiaatteiden kappaleessa Myytävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot.

Taulukossa esitetään lopetettuun toimintoon liittyvät taloudelliset tiedot.

1 000 euroa	2016	2015
Elektroniikkaliiketoiminnan tulos		
Tuotot	42 040	61 702
Kulut	-48 486	-60 275
Voitto (tappio) ennen veroja	-6 446	1 428
Tuloverot	-909	24
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	-7 356	1 451
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
	-4 933	-191
Elektroniikkaliiketoiminnan rahavirrat		
Liiketoiminnan rahavirta	-280	-
Investointien rahavirta	-444	-
Rahoituksen rahavirta	0	-
Rahavirrat yhteensä	-724	-
1 000 euroa 31.12.2016		
Myytäväksi luokitellut varat ja velat		
Aineelliset hyödykkeet	4 805	
Aineettomat hyödykkeet	102	
Saamiset	7 151	
Vaihto-omaisuus	8 099	
Varat yhteensä (A)	20 156	
Ostovelat ja muut korottomat velat	10 136	
Velat yhteensä (B)	10 136	
Nettotasearvo (A-B)	10 020	

4.6 Muut vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riski ja edut eivät siirry konsernille, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan tulosvaikutteisesti tasainerinä liiketoiminnan muihin kuluihin vuokra-ajan kuluessa. Vuokraveloitteet koostuvat pääasiassa tehdas- ja toimistotilojen vuokrista.

Taseen ulkopuoliset vastuut, PKC Group vuokralle ottajana

1 000 euroa	2016	2015
0-1 vuotta	10 912	8 812
1-5 vuotta	24 694	16 214
> 5 vuotta	4 346	4 526
Yhteensä	39 952	29 552

Sellaiset PKC Groupin hyödykkeitä koskevat sopimukset, joissa omistamiselle ominaiset hyödyt ja riskit ovat siirtyneet konsernille, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi.

➤ Rahoitusleasingsopimuksia koskevia lisätietoja on esitetty liitetiedossa 2.3 Aineelliset hyödykkeet.

4.7 Ehdolliset erät ja sitoumukset

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa (esimerkiksi keskeneräisen oikeusprosessin lopputulos). Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttymistä tai jonka suuruutta ei voida määrittää luontevasti. Tilikauden päättyessä 31.12.2016 (31.12.2015) PKC Groupilla ei ole olennaisia ehdollisia eriä tai sitoumuksia.

4.8 Valtiovarainministeriön asetuksen 1020/2012 edellyttämät tiedot

PKC Group Oyj:llä on vain yksi osakelaji. Yhtiöllä ei ole osakkeita tai niihin oikeuttavia arvopapereita, joihin liittyy erityisiä oikeuksia PKC Group Oyj:n päätöksenteossa. Yhtiöjärjestykseen ei sisälly lunastus- ja suostumuslausekkeita. Optio-oikeudet annetaan sillä edellytyksellä, että optio-oikeuden saaja sitoutuu hankkimaan tai merkitsemään yhtiön osakkeita 20 %:lla realisoituista optio-oikeuksista saadusta bruttomääräisestä tulosta sekä omistamaan nämä osakkeet vähintään kahden vuoden ajan. Yhtiön toimitusjohtajan on omistettava nämä osakkeet niin kauan kuin hänen toimitushteensa jatkuu. Optio-oikeusehdoissa on ehdot muun muassa julkisia ostotarjouksia koskien.

Yhtiöllä ei ole julkisiin ostotarjouksiin liittyviä erillisiä sopimuksia tai ehtoja hallituksen jäsenen eikä toimitusjohtajan kanssa. Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan valitsemista ja erottamista koskevat keskeiset seikat

on kuvattu selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Toimitusjohtajan normaalit irtisanomisehdot ja irtisanomiskorvaus on kuvattu konsernin palkka- ja palkkioselvityksessä.

PKC Groupin joihinkin asiakassopimuksiin sisältyy merkittävää omistajanvaihdosta koskevia ehtoja, joiden seurauksena sopimukset voidaan irtisanoa.

PKC Groupin Kiinaan perustettuihin yrityksiin liittyvissä osakassopimuksissa on omistajanvaihdosta koskevia ehtoja, joiden seurauksena sopimukset voidaan purkaa merkittävän omistajanvaihdoksen seurauksena.

PKC Groupilla on tilikaudella 2013 liikkeeseen laskettu 100 milj. euron joukkovelkakirjalaina, johon sisältyy omistuksen vaihdokseen liittyviä erityisehtoja. Mikäli PKC Groupin emoyhtiön osake-enemmistö tai määräysvalta siirtyy yksittäiselle taholle, voivat joukkolainavelkakirjojen haltijat vaatia lainaosuutensa välitöntä ennenaikaista takaisinmaksua.

PKC Groupilla on myös voimassa olevia rahoitussopimuksia rahoittajien kanssa. Rahoitussopimuksen mukaisesti rahoittaja voi yksipuolisesti vaatia myöntämiensä rahoitusten välitöntä ennenaikaista takaisinmaksua ja käyttämättömien luottolimiittien peruuttamista, mikäli PKC Groupin emoyhtiön osake-enemmistö tai määräysvalta siirtyy yksittäiselle taholle.

4.9 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Motherson Sumi Systems Limited:n julkinen osto-tarjous

Motherson Sumi Systems Limited julkistaa vapaaehtoisena PKC Group Oyj:n hallituksen suositteleman julkisen osto-tarjouksen kaikista PKC Group Oyj:n osakkeista ja optio-oikeuksista, josta ilmoitettiin 19.1.2017. Tavoitteena on kahden yhtiön yhdistämisellä luoda johtava johdinsarjojen ja komponenttien toimittaja maailman kuljetusteollisuudelle. Finanssivalvonta on 3.2.2017 hyväksynyt ostotarjoukseen liittyvän tarjousasiakirjan. Ostotarjouksen tarjousaika alkaa 6.2.2017 klo 9.30 Suomen aikaa ja päättyy 21.3.2017 klo 16.00 Suomen aikaa, ellei tarjousaikaa jatketa tai jatkettua tarjousaikaa keskeytetä.

PKC elektroniikkaliiketoiminnan myynti

27.1.2017 PKC ilmoitti myyvänsä PKC elektroniikkaliiketoiminnan Enics AG:lle. Kaupan arvioidaan toteutuvan vuoden 2017 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

Emoyhtiön tuloslaskelma

1 000 euroa	Liite	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liikevaihto	1	487	228
Liiketoiminnan muut tuotot	2	2 864	5 396
Henkilöstökulut	3	-3 481	-3 074
Poistot ja arvonalentumiset	7	-350	-376
Liiketoiminnan muut kulut	4	-6 474	-9 199
Liikevoitto/-tappio		-6 955	-7 025
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	5	10 824	37 012
Korkokulut ja muut rahoituskulut	5	-6 008	-6 724
Kurssivoitot ja -tappiot	5	-38	-820
Rahoitustuotot ja -kulut		4 777	29 467
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-2 178	22 443
Poistoeron muutos		14	0
Konserniavustus		10 998	18 181
Tilinpäätössiirrot		11 012	18 181
Tuloverot	6	-16	-11
Tilikauden voitto/tappio		8 818	40 613

Emoyhtiön tase

1 000 euroa	Liite	31.12.2016	31.12.2015
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	7	431	678
Aineelliset hyödykkeet	7	3	33
Sijoitukset	8	63 838	61 875
Pysyvät vastaavat yhteensä		64 272	62 587
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset	9	202 192	155 758
Lyhytaikaiset saamiset	10	83 183	120 655
Rahavarat		18 472	32 494
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		303 847	308 908
Vastaavaa yhteensä		368 119	371 495
Vastattavaa			
Oma pääoma	11		
Osakepääoma		6 218	6 218
Ylikurssirahasto		11 282	11 282
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		71 285	70 830
Edellisten tilikausien voitto		48 263	24 517
Tilikauden voitto		8 818	40 613
Oma pääoma yhteensä		145 867	153 460
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero		-14	0
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä		-14	0
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	12	139 651	141 235
Lyhytaikainen vieras pääoma	13	82 616	76 799
Vieras pääoma yhteensä		222 266	218 035
Vastattavaa yhteensä		368 119	371 495

Emoyhtiön rahoituslaskelma

1 000 euroa	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirrat		
Myynnistä saadut maksut	656	7
Muista liiketoiminnan tuotoista saadut maksut	2 496	8 568
Maksut liiketoiminnan kuluista	-10 503	-16 103
Liiketoiminnan rahavirrat ennen rahoituseriä ja veroja	-7 351	-7 528
Maksetut korot	-4 750	-6 808
Muuntoerot	0	52
Saadut korot ja maksut muista rahoitustuotoista	11 292	7 339
Maksetut verot	-152	-332
Liiketoiminnan rahavirta (A)	-961	-7 276
Investointien rahavirrat		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-73	-423
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	5	628
Tytäryhtiöille myönnettyt lainat	-56 340	-79 204
Lainasaamisten takaisinmaksut	4 195	6 713
Saadut osingot investoinneista	93	140
Investointien rahavirta (B)	-52 119	-72 147
Rahoituksen rahavirrat		
Optioilla merkityt osakkeet	455	1 736
Omien osakkeiden hankinta	0	-2 257
Lyhytaikaisten lainojen nostot	137 825	191 099
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	40 000
Lainojen takaisinmaksut	-132 519	-151 753
Saadut konserniavustukset ja osingot konserniyhtiöiltä	50 163	3 458
Maksetut osingot	-16 867	-16 788
Rahoituksen rahavirta (C)	39 058	65 494
Rahavarojen muutos (A+B+C), lisäys (+) / vähennys (-)	-14 022	-13 929
Rahavarat tilikauden alussa	32 494	46 424
Rahavarat tilikauden lopussa	18 472	32 494

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

PKC Group Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön mukaisesti.

Ulkomaanvaluutan määräiset tapahtumat

Ulkomaanvaluutan määräiset liiketapahtumat on kirjattu tilikauden aikana tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä avoimena olevat ulkomaanvaluutan määräiset tase-erät on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisesta syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmaan.

Pysyvät vastaavat

Käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Hyödykkeistä tehdään tasapois-
tot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat:

Aineettomat hyödykkeet	3 - 4 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	7 - 15 vuotta
Koneet ja kalusto	5 - 7 vuotta

Tytäryhtiöosakkeet

Tytäryhtiöosakkeet on arvostettu hankintamenuon, jota on oikaistu arvonalennuksella, mikäli tytäryhtiön tulevaisuuden kassavirtoihin perustuva arvo on hankintamenua pienempi.

Rahoitusvälineet

Rahoitusvälineet on arvostettu hankintamenuon.

Liikevaihto

Liikevaihtona esitetään palvelujen myynnistä saadut tuotot. Myynti tuloutetaan sillä tilikaudella, jolla palvelu suoritetaan.

Liiketoiminnan muut tuotot

Muihin tuottoihin kirjataan muut kuin varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät tuotot. Palvelut konserniyrityksille sisältää konserniyrityksiltä edelleen veloitetu-
ja kuluja mm. puhelin-, IT-, toimitila- ja markkinointi- ja matkakustannuksia. Muita liiketoiminnan tuottojen eria ovat muun muassa pysyvien vastaavien myyntivoi-
tot ja korvaukset vakuutusyhtiöiltä.

Leasingvuokrat

Leasing-rahoituksella hankituista hyödykkeistä aiheu-
tuneet vuokrat on kirjattu kuluina tuloslaskelmaan.

Eläkekulut

Työntekijöiden eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Välittömät verot

Tilikaudelle kuuluvat välittömät tuloverot on kirjattu tu-
loslaskelmaan suoriteperusteisesti. Verotuksessa vah-
vistetuista tappioista ei ole kirjattu laskennallista vero-
saamista.

Johdannaisvarat- ja velat

Tilikaudella 2016 on otettu käyttöön Kirjanpitolautakunnan ohjeen (KiLa 2016 1963) mukainen toimintatapa johdannaisien käyvän arvon kirjaamiseen liittyen. Realisoituneiden johdannaisvoittojen tai -tappioiden lisäksi johdannaisien käyvän arvon muutokset kirjataan tulovaikutteisesti tilikauden tulokseen. Vertailukausi 2015 on oikaistu seuraavasti:

1 000 euroa	Uusi laskenta- periaate	Aiempi laskenta- periaate	Uuden ja aiemman laskenta- periaatteen välinen muutos
Tuloslaskelma 2015			
Liikevaihto	228	228	0
Liikevoitto/-tappio	-7 025	-7 025	0
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	37 012	36 954	57
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-6 724	-6 724	0
Kurssivoitot ja -tappiot	-820	-636	-184
Rahoitustuotot ja kulut	29 467	29 594	-127
Tilikauden voitto/tappio	40 613	40 740	-127
Tase 2015			
Pysyvät vastaavat yhteensä	62 587	62 587	0
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset	155 758	155 758	0
Lyhytaikaiset saamiset	120 655	118 833	1 822
Rahavarat	32 494	32 494	0
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	308 908	307 085	1 822
Vastaavaa yhteensä	371 495	369 672	1 822
Oma pääoma			
Osakepääoma	6 218	6 218	0
Ylikurssirahasto	11 282	11 282	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	70 830	70 830	0
Edellisten tilikausien voitto	24 517	24 559	-42
Tilikauden voitto	40 613	40 740	-127
Oma pääoma yhteensä	153 460	153 628	-168
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	141 235	139 470	1 765
Lyhytaikainen vieras pääoma	76 799	76 573	226
Vieras pääoma yhteensä	218 035	216 044	1 991
Vastattavaa yhteensä	371 495	369 672	1 822

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Liikevaihto

Markkina-alueittain

1 000 euroa	2016	2015
Suomi	213	109
Muu Eurooppa	250	102
Pohjois-Amerikka	24	17
Yhteensä	487	228

2. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 euroa	2016	2015
Vuokratulot konserniyhtiöiltä	0	85
Palvelut konserniyhtiöille	2 864	4 691
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	0	620
Yhteensä	2 864	5 396

3. Henkilöstökulut

1 000 euroa	2016	2015
Palkat ja palkkiot	2 860	2 527
Eläkejärjestelyt	469	405
Muut henkilösivukulut	113	86
Muut henkilöstökulut	38	56
Yhteensä	3 481	3 074

- Johdon palkitsemista koskeva informaatio on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 4.1 Lähipiiritapahtumat.

Henkilöstön määrä

	2016	2015
Henkilöstö keskimäärin	22	20
Henkilöstö tilikauden päättyessä	19	19

4. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 euroa	2016	2015
Ulkopuoliset palvelut	604	3 844
Ulkopuoliset palvelut konserniyhtiöiltä	214	21
IT ja tietoliikenne -kulut	2 342	1 996
Hallinnolliset kulut	2 034	2 323
Matkakustannukset	322	250
Kiinteistöjen kulut	155	191
Vakuutukset	502	99
Ajoneuvokulut	23	25
Muut ylläpitokulut	22	25
Muut erät	149	104
Tilintarkastajien palkkiot	107	320
Yhteensä	6 474	9 199

Tilintarkastajien palkkiot, KHT-yhteisö KPMG

1 000 euroa	2016	2015
Tilintarkastuspalkkiot	41	59
Veroneuvonta	61	61
Muut palvelut	5	200
Yhteensä	107	320

5. Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot ja muut rahoitustuotot

1 000 euroa	2016	2015
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	256	30 212
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä	5 573	4 561
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	4 995	2 238
Kurssivoitot		
Ostoveloista	4	0
Raaka-ainejohdannaisista	273	402
Muista rahoitusinstrumenteista	0	1
Yhteensä	11 101	37 414

Korkokulut ja muut rahoituskulut

1 000 euroa	2016	2015
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-6 008	-6 724
Kurssitappiot		
Ostoveloista	-3	0
Raaka-ainejohdannaisista	-312	-1 220
Muista rahoitusinstrumenteista	0	-3
Yhteensä	-6 323	-7 947
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	4 777	29 467

6. Tuloverot

1 000 euroa	2016	2015
Tilikauden verot	-16	-11
Yhteensä	-16	-11

7. Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet

1 000 euroa	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	3 660	491	1	4 152
+ Lisäykset	26	0	47	73
- Vähennykset	-1 463	0	0	-1 463
+/- Siirrot erien välillä	48	0	-48	0
Hankintameno 31.12.2016	2 270	491	0	2 761
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	3 232	241	0	3 474
- Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-1 463	0	0	-1 463
+ Poistot	210	110	0	320
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	1 979	351	0	2 330
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	291	140	0	431
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	428	250	1	678

Aineelliset hyödykkeet

1 000 euroa	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	118	1 001	209	1 328
Hankintameno 31.12.2016	118	1 001	209	1 328
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	101	985	209	1 295
+ Poistot	17	14	0	31
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	118	999	209	1 326
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	0	3	0	3
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	17	16	0	33

8. Sijoitukset

1 000 euroa	Tytäryhtiö- osakkeet	Muut osakkeet	Muut sijoitukset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	61 822	5	48	61 875
+ Lisäykset	1 968	0	0	1 968
- Vähennykset	0	-5	0	-5
Hankintameno 31.12.2016	63 791	0	48	63 838
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	63 791	0	48	63 838
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	61 822	5	48	61 875

Tytäryhtiöt

Yritys		Kotipaikka	Emoyhtiön omistusosuus, %	Emoyhtiön äänivaltaosuus, %
PKC Wiring Systems Oy	Johdinsarjat	Kempele, Suomi	100	100
PKC Netherlands B.V	Elektroniikka	Eindhoven, Alankomaat	100	100

➤ Konserniyritysten luettelo (31.12.2016) on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 4.2 Konsernirakenne.

9. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 euroa	2016	2015
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	202 024	155 491
Muu pitkäaikainen saaminen	167	268
Yhteensä	202 192	155 758

10. Lyhytaikaiset saamiset

1 000 euroa	2016	2015
Myyntisaamiset	0	1
Muut saamiset	221	42
Siirtosaamiset	287	2 593
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Korolliset lainasaamiset	53 117	49 474
Myyntisaamiset	368	167
Siirtosaamiset rahoituseristä	29 191	68 377
Yhteensä	83 183	120 655

Siirtosaamiset

1 000 euroa	2016	2015
Henkilöstökuluista	24	18
Liiketoiminnan muista kuluista	205	139
Rahoituseristä	57	2 436
Yhteensä	287	2 593

11. Oma pääoma

Sidottu oma pääoma

1 000 euroa	2016	2015
Osakepääoma 1.1.	6 218	6 218
Osakepääoma 31.12.	6 218	6 218
Ylikurssirahasto 1.1.	11 282	11 282
Ylikurssirahasto 31.12.	11 282	11 282
Sidottu oma pääoma yhteensä	17 500	17 500

Vapaa oma pääoma

1 000 euroa	2016	2015
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	70 830	69 094
Rahaston korotus (+)/ vähennys (-)	455	1 736
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	71 285	70 830
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	65 130	43 604
Osingonjako	-16 867	-16 788
Omien osakkeiden hankinta	0	-2 257
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	48 263	24 517
Tilikauden voitto	8 818	40 613
Vapaa oma pääoma 31.12.	128 367	135 960
Oma pääoma yhteensä	145 867	153 460

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta

1 000 euroa	2016	2015
Voitto edellisiltä tilikausilta	48 263	24 517
Tilikauden voitto	8 818	40 613
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	71 285	70 830
Yhteensä	128 367	135 960

12. Pitkäaikainen vieras pääoma

1 000 euroa	2016	2015
Joukkovelkakirjalaina	99 681	101 292
Lainat rahoituslaitoksilta	39 970	39 943
Yhteensä	139 651	141 235
josta korollista	139 651	141 235

Velkoja, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden päästä ei ole.

13. Lyhytaikainen vieras pääoma

1 000 euroa	2016	2015
Korolliset yritystodistukset	35 000	25 000
Ostovelat	792	880
Siirtovelat	11 814	11 261
Muut velat	86	57
Saman konsernin yrityksille		
Korollinen konsernitilivelka	34 874	39 595
Ostovelat	42	5
Muut velat	7	2
Yhteensä	82 616	76 799

Siirtovelat

1 000 euroa	2016	2015
Henkilöstökuluista	968	1 097
Liiketoiminnan muista kuluista	212	237
Rahoituseristä	2 754	1 975
Veroista	7 880	7 952
Yhteensä	11 814	11 261

Muut velat

1 000 euroa	2016	2015
Henkilöstökuluista	4	57
Veroista	82	0
Yhteensä	86	57

14. Vastuusitoumukset ja muut vastuut

Muut vastuut

1 000 euroa	2016	2015
Muiden konserniyhtiöiden puolesta annetut vakuudet	14 567	6 094
Yhteensä	14 567	6 094

Nykyisiin toimitiloihin liittyvät vuokravastuut

1 000 euroa	2016	2015
Alkaneelta tilikaudelta	138	213
Myöhemmin maksettavat	183	61
Yhteensä	321	274

Leasingvastuut

1 000 euroa	2016	2015
Alkaneelta tilikaudelta	13	13
Myöhemmin maksettavat	3	16
Yhteensä	16	29

Johdannaisvastuut

1 000 euroa	2016	2015
Raaka-ainejohdannaiset		
Nimellisarvo	0	2 379
Käypä arvo	0	-226
Koronvaihtosopimukset		
Nimellisarvo	0	50 000
Käypä arvo	0	1 822

Hallituksen esitys voitonjaoksi ja allekirjoitukset

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 128 366 984 euroa, joista voitonjakokelpoisia ovat 57 081 651 euroa ja josta tilikauden tulos on 8 818 391 euroa. Osinkoon oikeuttavia osakkeita on 24 125 387 kappaletta.

Hallitus esittää 5.4.2017 pidettävälle yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

- Osinkona jaetaan 0,70 euroa/osake eli yhteensä	16 887 770,90 euroa
- Omaan pääomaan jätetään	111 479 213,10 euroa
Yhteensä	128 366 984,00 euroa.

Osakemäärä saattaa muuttua ennen täsmäytyspäivää rekisteröitävien osakemerkintöjen johdosta. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Osingonjakoehdotus on ehdollinen sille, että

- Motherhood Sumi Systems Limitedin yhtiön osakkeista ja optioista tekemän, 19.1.2017 julkistetun vapaaehtoisen julkisen ostotarjouksen ehdot ("Ostotarjous") ovat jääneet täyttymättä (eikä niiden täyttymisestä ole luovuttu), eikä
- Ostotarjousta ole toteutettu.

Hallitus ehdottaa lisäksi yhtiökokoukselle, että hallitus valtuutetaan päättämään edellä mainittujen ehtojen täytyessä ja niiden edellyttämän mukaisesti osingonjaon täsmäytyspäivästä sekä osingon maksupäivästä ja muista asian vaatimista toimenpiteistä. Ennen kuin hallitus panee yhtiökokouksen päätöksen täytäntöön, sen on osakeyhtiölain edellyttämällä tavalla arvioitava, onko yhtiön maksukyky ja taloudellinen asema muuttunut yhtiökokouksen päätöksenteon jälkeen niin, että osakeyhtiölain mukaiset osingonjaon edellytykset eivät enää täyty.

Hallitus ehdottaa, että päätös ja valtuutus ovat voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen alkuun asti.

Münchenissä, 8. päivänä helmikuuta 2017.

Matti Ruotsala
hallituksen pj.

Reinhard Buhl
hallituksen jäsen

Wolfgang Diez
hallituksen jäsen

Henrik Lange
hallituksen jäsen

Shemaya Levy
hallituksen jäsen

Mingming Liu
hallituksen jäsen

Robert J. Remenar
hallituksen jäsen

Matti Hyytiäinen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus

Münchenissä, helmikuun 8. päivänä 2017.

KPMG Oy Ab
KHT-yhteisö

Virpi Halonen
KHT

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

- päivä- ja pääkirja
- reskontraerittelyt
- reskontratositteet
- muistiotositteet
- vaihto-omaisuusinventaari
- käyttöomaisuusluettelo

Tilintarkastuskertomus

PKC Group Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet PKC Group Oyj:n (y-tunnus 0972280-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Liikearvon ja aineettomien hyödykkeiden arvostus - laadintaperiaatteet sekä konsernitilinpäätöksen liitetiedot 2.1 ja 2.2

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

- Viime vuosien aikana yhtiö on laajentanut liiketoimintaansa yrityshankinnoilla. Tilinpäätöksessä 31.12.2016 konsernitaseen liikearvo on 37.8 milj. euroa ja yrityshankintoihin liittyvät aineettomat hyödykkeet 65.6 milj. euroa.
- Riippumatta siitä, onko mitään viitteitä arvonalentumisesta, yrityshankinnassa muodostunut liikearvo on testattava vuosittain arvonalentumisen varalta. Arvonalentuminen kirjataan, kun omaisuus-erän tasearvo ylittää omaisuuserästä kerrytettävissä olevan rahamäärän
- Yrityshankintoihin liittyvillä aineettomilla hyödykkeille on määritelty taloudellinen vaikutusaika ja ne ovat suunnitelman mukaisten poistojen kohteena. Taloudellinen vaikutusaika ja tähän liittyvä poistoaika on kuitenkin arvioitava vuosittain.
- Testauksen perustana oleviin kassavirtaennusteisiin liittyy merkittävä määrä johdon arvioita koskien muun muassa liikevaihdon kasvua, kannattavuutta sekä diskonttauskorkoa.

Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa

- Olemme kyseenalaistaneet laskelmissa käytetyt oletuksia, jotka liittyvät kasvuun koskeviin ennusteisiin. Laskelmien arviointiin ovat osallistuneet myös arvonnäärityksen erityisasiantuntijamme, jotka ovat arvioineet käytettyjen diskonttauskorkojen asianmukaisuutta. Tähän on sisällytetty vertailu taloudellisiin ja toimialan ennusteisiin soveltuvien osien sekä tarkastustoimenpiteiden suorittaminen laskelmien teknisen oikeellisuuden arvioimiseksi.
- Ennusteisiin perehtyessämme olemme käyttäneet ammatillista harkintaa testaamalla keskeisiä oletuksia ja arvioimalla vaikutuksia herkkyyksianalyysiin.
- Olemme arvioineet johdon oletuksia jäljellä olevista taloudellisista vaikutusajoista, jotka liittyvät yrityshankinnoissa yksilöitävissä oleviin aineettomiin hyödykkeisiin. Tämä on perustunut tietoihimme PKC Groupista, kokemuksiimme yhtiön toimialasta sekä ulkopuolisista tietolähteistä saatuaan informaatioon.
- Lisäksi olemme arvioineet liikearvosta ja arvonalentumistestauksesta esitettyjen tilinpäätöksen liitetietojen asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatioissa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 8. helmikuuta 2017

KPMG OY AB

Virpi Halonen
KHT